

Stockholms stads fattigvårdsnämnd och i samband därmed stående institutioner.

Fattigvårdsnämnden.

*Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25
(postadress: Stockholm 1; postgirokonton
nr 1268), t. sociala nämnderna; ses-
sionstid: andra och fjärde måndagen i
varje månad, vanligen kl. 19.*

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas in-
tagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidi-
gare årg.).

I k. förordningen den 23 maj 1862 om
kommunalstyrelse i Stockholm stadgades, att
den allmänna fattigvården i staden skulle besörjas
av *Stockholms stads fattigvårdsnämnd*,
för vilken instruktion fastställdes av k. m:t den
4 mars 1864. För dess verksamhet gällde bl. a.
k. förordningarna ang. fattigvården den 13 juli
1853 och den 9 juni 1871.

Enligt nu gällande lag den 14 juni 1918 om
fattigvården skall fattigvård — d. v. s. det un-
derhåll och den vård, som äro erforderliga, samt
för minderårig, d. v. s. den som icke fyllt sexton
år, jämväl uppfostran — meddelas minderårig
eller den, som i följd av ålderdom, sjukdom, lyte
eller eljest bristande kropps- eller själskrafter
är oförmögen att genom arbete försörja sig och
som saknar medel till sitt livsuppehälle samt
icke annorledes erhåller hjälp (obligatorisk fat-
tigvård). I övrigt ankommer det på fattig-
vårdsnämnden att meddela fattigvård i de fall,
nämnden prövar nödigt (frivillig fattigvård). I
den mån skäl till eftergift icke förefinnes, äger
fattigvårdsnämnden uttaga ersättning för läm-
nad fattigvård av den, som åtnjutit fattigvården,
samt i fall av obligatorisk fattigvård jämväl av
den, som lagligen bort ansvara för försörjningen.
Ovillkorlig försörjningsplikt åligger föräldrar gent-
emot minderåriga barn samt man gentemot
hustrun. I övrigt åligger det föräldrar och barn
att i mån av behov, å ena, samt förmåga, å andra
sidan, försörja varandra, så att de ej falla fat-
tigvården till last. Sådan villkorlig försörjnings-
plikt åligger också hustru gentemot mannen.

Enligt 44 § kommunallagen skola fattig-
vårdsuppgifterna handhavas av en fattigvårds-
nämnd. Nu gällande instruktion för fattigvårds-
nämnden, fastställd av k. m:t den 31 januari
1941, förordnar, att högsta ledningen av stadens

fattigvård tillkommer nämnden, som har att, i
enlighet med gällande författningar, på tjänligaste
sätt ordna och besörja fattigvården jämte därmed
sammanshängande angelägenheter. Erforderlig
vård å sjukhus av medellösa besörjes för fattig-
vårdssamhällets räkning av sjukhusdirektionen.

Nämnden består av, förutom ordförande,
som utses av stadskollegiet bland borgar-
råden, åtta andra ledamöter, vilka jämte åtta
suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två
år i sänder. Minst en ledamot och en supple-
ant skall vara kvinna. Vid början av varje
tjänstgöringsår utser nämnden inom sig en vice
ordförande. Åt särskilda delegerade må över-
lämnas att i fråga om fattigvårds beviljande
med nämndens rätt besluta i enlighet med fattig-
vårdsreglementet för Stockholms stad samt de
särskilda föreskrifter, som av nämnden meddelas
(se sid. 211). Inom var och en av huvudstadens
territorialförsamlingar skall finnas en näm-
nden förordnad fattigvårdsstyrelse (se sid. 215).

Nämnden biträdes i sin förvaltning av en
fattigvårdsdirektör.

En ledamot av barnavårdsnämnden skall en-
ligt instruktionen för barnavårdsnämnden jämväl
vara ledamot av fattigvårdsnämnden. Med hän-
syn till det nära sambandet mellan fattigvårds-
nämndens och barnavårdsnämndens verksam-
hetsområden har vidare i fattigvårdslagen före-
skrivits, att, i den mån så prövas påkallat, re-
presentanter för barnavårdsnämnden och fattig-
vårdsnämnden eller dessa myndigheter i deras
helhet böra sammankomma för rådplägnung om
angelägenheter, som beröra bådas verksamhet.
Uppstår tvekan därom, vilken av myndigheterna,
som i visst fall har att ingripa, kan avgörandet
härutinnan hänskjutas till en särskild treman-
nämnd, bestående av den för båda nämnderna
gemensamma ledamoten samt därjämte en för ett
år i sänder utsedd ledamot från vardera nämnden
(se sid. 211).

Enligt lagen den 20 mars 1936 om socialre-
gister, skall i varje kommun av fattigvårds-
styrelsen eller annat kommunalt organ, som kom-
munen därtill utser, föras ett register (social-
register) över hjälpverksamheten inom kommunen.
I detta skola antecknas 1) de personer, som er-
hålla understöd eller annan hjälp genom kom-
munens organ, 2) inom kommunen boende per-
soner, som uppbära tillägspension enligt lagen

om folkpensionering, understöd enligt förordningen om invalidunderstöd, blindhetsersättning, mödrahjälp, barnbidrag eller bidragsförskott eller som med bidrag av allmänna medel åtnjuta sjukvård eller yrkesutbildning för förebyggande eller hävande av arbetsförmåga, varom i 8 § lagen om folkpensionering förmåles, samt 3) personer, som erhålla hjälp i annan än nu nämnd form, i den mån kännedom därom erhålles och anteckning därom anses böra inflyta i registret. Kommunal och statliga institutioner, vissa försäkringsbolag samt erkända sjuk- och arbetslöshetskassor äro pliktiga att lämna socialregistret upplysning om från dem utgående hjälp och understöd. Kommunalt organ, som bedriver hjälpverksamhet, skall, innan hjälpåtgärd till viss person beslutas, från socialregistret inhämta upplysningar rörande personen i fråga. Rätt att erhålla sådan upplysning tillkommer även övriga uppgiftspliktiga institutioner. Socialregistret och därtill hörande handlingar ävensom därifrån erhållna uppgifter skola så förvaras, att de icke åtkommas av obehöriga.

Författningar. Instruktion för Stockholms stads fattigvårdsnämnd, fastställd av k. m:t 31 jan. 1941 (Kf 1940: nr 69). Reglemente för fattigvården i Stockholms stad, antaget av SF 14 sept. 1931 och fastställt av ÖA 28 nov. 1931 med provisoriskt tillägg, antaget av SF 23 jan. 1933, fastställt av ÖA 9 febr. 1933 och förlängt genom SF:s beslut 18 juni 1934, som fastställdes av ÖA 14 juli 1934 (se Kf 1931: nr 80, 1933: nr 4, 1934: nr 17). Lag 14 juni 1918 om fattigvården, med ändr. (Kfh 1946: sid 304). Lag 18 juni 1937 ang. kommunala pensionstillskott m. m. (Kfh 1946: sid. 338). Lag 2 maj 1919 ang. lindring i de mindre bemedlades kostnader för vård av sinnessjuka, sinnesslöa och fallandesjuka (Kfh 1946: sid. 305). Lag 20 mars 1936 om socialregister, med ändr. (Kfh 1946: sid. 861). *Stat år 1947.* Utgifter: driftbudgeten 41,060,547 kr., kapitalbudgeten, av låneinlösen inom linjen 1,858,000 kr., dessutom förlagsmedel 1,018,800 kr.; inkomster: driftbudgeten 15,023,673 kr.

Fattigvårdsnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Wahlbärj, J., borgarråd, stadsfullm. i t. >stads-huset*; träffas i stadshuset tisdagar och torsdagar 11—12, i övrigt efter överenskommelse.

Vice ordförande.

Johnsson, J. W., pastor, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Engzelius, f. Hansson, Ester K., fru, stadsfullm.

***Hagström, f.** Svensson, Anna M., riksstudieledare, stadsfullm.

***Hallström, K. L. F.**, tjänsteman.

Hermansson, K. Ture E., vaktmästare, stadsfullm.
Holmblad, Margit E., extra förste kontorsskrivare.

***Robinson, S. N. A.**, typograf, stadsfullm.

***Svensson, G. Valborg E.**, redaktör, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

Bergqvist, T. V., statistikföreståndare.

Carlson, f. Olsson, Elna S. E., fru, stadsfullm.

***Johansson, f.** Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.

***Levin, f.** Kaijser, Gerd, fru.

Lönnqvist, F. O.-F., förste amanuens.

***Sjöstrand, G. E.**, typograf.

Sund, S. I., verktygsarbetare.

***Wahlrolén, J. I.**, förste postassistent, stadsfullm.

Sekreterare (2,400 kr.).

Granath, K.-E., e. o. sekreterare (se sid. 92).

Fattigvårdsnämndens delegerade.

Delegerade för understödsärenden.

Se sid. 211, 224.

Delegerade för upphandlingsärenden.

Se sid. 224.

Budgetdelegerade.

Wahlbärj, J., ordf.; **Johnsson, J. W.**; **Robinson, S. N. A.**

Tjänstedelegerade.

Wahlbärj, J., ordf.; **Hermansson, K. Ture E.**; **Wahlrolén, J. I.**

Suppleanter: **Lönnqvist, F. O.-F.**; **Robinson, S. N. A.**; **Svensson, G. Valborg E.**

¹⁾ Enligt nämndens beslut skola vid förfall ordföranden ersättas av suppleanten hr Bergqvist, vice ordföranden av suppleanten hr Lönnqvist, ledamöterna fru Engzelius, hrr Hermansson, Hallström och Robinson av suppleanterna fru Carlson, hr Sjöstrand samt fru Johansson för hrr Hallström och Robinson. Vid förfall för personlig suppleant inträda suppleanterna i följande ordning: fru Johansson, hrr Sjöstrand och Bergqvist samt fru Carlson; ledamoten fröken Svensson av suppleanten hr Sund; ledamoten fru Hagström av suppleanten fru Levin respektive hr Wahlrolén i nu nämnd ordning samt ledamoten fröken Holmblad av suppleanten hr Lönnqvist. Om någon suppleant enligt den för varje partigrupp angivna ordningen icke finnes tillstädes, skall såsom ersättare inträda den till tjänsteåren äldsta suppleanten oberoende av partigrupp, varvid dock skall iakttagas, att representanter för de borgerliga partierna i första hand skola ersätta varandra samt att representanter för arbetarpartiet och kommunisterna i första hand skola ersätta varandra.

Anstaltsdelegerade.

Se sid. 224.

Byggnadsdelegerade.

Wahlbärj, J., ordf.; Hartmann, J. L.; Hermansson, K. Ture E.; Sjöstrand, G. E.; Wahrolén, J. I.

Tremannanämnden.

(Med uppgift att avgöra vissa ärenden jämlikt 38 § 2 mom. fattigvårdslagen; jfr sid. 209.)

Angående tremannanämndens sammansättning, se sid. 254.

Revisorer.¹⁾

Stadsfullmäktige utse årligen i december sju revisorer jämte tre suppleanter för granskning av fattigvårdsnämndens, hemhjälpsnämndens samt styrelsens för pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.

Arntyr, S. O., ingenjör.

Axäll, G. R., kamrerare.

Beijer, f. Jansson, G. L. M. (Gunda), fru.

Haglund, K. S., boktryckare.

Lindén, L. G. A., förbundssekreterare.

Lundqvist, E. J., chefredaktör, ordf.

Petersson, K. Hugo, bussförare, stadsfullm.

Suppleanter:

Eckert-Sylwan, Alfhild I. C., kamrerare.

Ek, K. A., kassör.

Falk, E. Ch. (Emy), kassörska.

Fattigvårdsnämndens delegerade för understödsärenden.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25 (postadress: Stockholm 1); t. »sociala nämnderna»; sessionstid: onsdagar kl. 14.

Fattigvårdsnämnden har åt särskilda delegerade överlämnat att i fråga om understöds beviljande med nämndens rätt besluta i enlighet med reglementet för fattigvården i Stockholms stad samt de särskilda föreskrifter, som av nämnden meddelas.

¹⁾ Fattigvårdsnämndens revisorer granska jämväl förvaltningen av de medel, som tillhöra församlingarnas enskilda fattigvård.

Fattigvårdsnämndens delegerade för understödsärenden skola utses årligen av nämnden till ett antal av minst tre och högst fem ledamöter jämte två eller tre suppleanter. Ärendena skola beredas och föredragas av fattigvårdsinspektören, som även verkställer delegerades beslut samt äger, under tiden mellan delegerades sammanträden, vidtaga de åtgärder, som ej tåla uppskov.

Delegerade för understödsärenden tillkommer: att för intagning å anstalter enligt vissa grunder remittera vårdbehövande personer:

till ålderdomshem: i Stockholm hemortsberättigade behövande personer, som i följd av hög ålder, bräcklighet eller annan dylik anledning, utan att vara i behov av sjukvård, behöva varaktigt omhändertagnas, och som genom hedrande vandel gjort sig förtjänta att å sådant hem intagas;

till vårdhem: behövande personer, som i följd av kroppslig eller andlig svaghet, varaktigt sjuklighet eller annan dylik anledning äro i behov att omhändertagnas för sjukvård, dock utan att behöva vård å sjukhus;

till försörjningshem: i någon mån arbetsföra behövande personer, som äro i behov av anstaltsvård men ej lämpligen böra vårdas å kommunens andra fattigvårdsanstalter, ävensom i Stockholm hemortsberättigade behövande arbetsföra personer, som ansöka om inträde; till mödrahem och härbärgen [asyler för husvillor]: behövande familjefäder, kvinnor och barn, som äro i saknad av bostad;

till andra tillgängliga anstalter: behövande personer, som där kunna beredas lämplig och erforderlig vård;

att till utackordering remittera behövande personer, vilka anses böra erhålla mera personlig vård;

att i övrigt bevilja fattigvård eller annat understöd i sådana fall, där prövningen ej enligt meddelade bestämmelser tillhör annan;

att i de fall, där delegerade beviljat fattigvård, tillse, att fattigvårdssamhällets anspråk på gottgörelse hos den, som åtnjutit fattigvård eller har försörjningsplikt mot sådan person, vardå bevakade;

att vid bevakandet av fattigvårdssamhällets rätt mot understödstagare och för dem försörjningspliktiga å nämndens vägnar utfärda arbetsföreläggande, som avses i 71 § lagen om fattigvården;

att föranstalta om hemsändning eller avhändertande av understödstagare; samt

att i fall, då sökande anmäler missnöje med fattigvårdsstyrelsens beslut, eller på fattigvårdsinspektörens framställning pröva fattigvårdsstyrelsens beslut.

Vid handläggning av sådana ansökningar om fattigvård eller annat understöd, vilka icke äve inträde å vårdhem, försörjningshem eller [asyler för husvillor], skall med vissa undantag ytt-

FVN rande inhämtas från vederbörande fattigvårdsstyrelse.

Reglemente. Reglemente för fattigvården i Stockholms stad, fastställt av ÖA 28 nov. 1931, med tillägg.

Delegerade.

Hallström, K. L. F., tjänsteman, ordf.; **Engzelius**, f. Hansson, Ester K., fru, stadsfullm.; **Holmblad**, Margit E., extra förste kontorsskrivare; **Levin**, f. Kaijser, Gerd, fru, vice ordf.; **Robinson**, S. N. A., typograf, stadsfullm.; **Svensson**, G. Valborg E., redaktör, stadsfullm.

Suppleanter: **Bergqvist**, T. V., statistikförare; **Johansson**, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.; **Lönqvist**, F. O.-F., förste amanuens.

Central förvaltning.

Fattigvårdsnämndens expedition.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25 (postadress: Stockholm 1); t. »sociala nämnderna»; expeditionstid: 9—15 (lördagar och dag före helgdag 9—14).

Fattigvårdsnämndens expedition är nämndens och dess delegerades beredande och verkställande organ. Expeditionens verksamhet är f. n. fördelad på sju avdelningar, nämligen: kansliet, fattigvårdsinspektörens expedition, kamrerarexpeditionen, intendensexpeditionen, ombudsmansexpeditionen, centrala vårdbyrån och socialregistret.

Fattigvårdsdirektören är chef för den centrala förvaltningen och anstaltsvården. Hon om åligger att ägna sorgfällig uppmärksamhet åt allt, som rör den allmänna fattigvården i huvudstaden, verka för dess följdriktiga handhavande och sunda utveckling, hos nämnden eller dess delegerade göra de framställningar, vilka i sådant syftemål påkallas, samt bringa deras beslut till verkställighet, där ej detta tillkommer annan. Han skall verka för uppehållandet av samarbete såväl med myndigheter och institutioner, vilkas verksamhet berör fattigvården, som och med föreningar och enskilda, vilka utöva understödsverksamhet eller annan hithörande social verksamhet inom huvudstaden. Han har att bereda och föredraga de ärenden, som tillhöra fattigvårdsnämndens, dess delegerades och beredningars handläggning, samt att avgiva utlåtande i frågor, som av dessa hänskjutas till honom; dock med rätt för honom att i den omfattning han finner lämplig överlämna ärendenas beredning och föredragning åt annan tjänsteman. Därjämte skall han närvara vid fattigvårdsnämndens sammanträden, även om ärendenas föredragning överlämnats åt annan tjänsteman. Han

äger rätt att deltaga i nämndens överläggningar, men ej i besluten, samt att i förekommande fall få sin särskilda mening antecknad till protokollet. Fattigvårdsinspektören har bl. a. att utöva chefskapet för sociala byråerna samt att handlägga understödsärenden och andra ärenden, som med dem äga samband, allt i den mån fattigvårdsdirektören ej finner nödigt att själv därmed taga befattning.

Instruktion. Fattigvårdsnämndens instruktion 3 maj 1932 för fattigvårdsdirektören och fattigvårdsinspektören, med ändr.

Stat år 1947. (Central förvaltning.) Utgifter: driftbudgeten 27,564,020 kr. (därav till omedelbart utdelat understöd 16,000,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 8,989,697 kr.

(Bidrag och ersättningar till utomstående inrättningar.) Utgifter: driftbudgeten 1,576,190 kr.; inkomster: driftbudgeten 555,000 kr.

Fattigvårdsdirektör (C).

Wangson, O. R. (förordn. t. o. m. 30/6 1952); mottagningstid: 9,30—10,30.

Fattigvårdsinspektör (24).

Carlsson, B. A. B.; mottagningstid: 9—11.

Kansliet.

Vasagatan 23—25.

Notarie (19).

Essén, E. R., *tf.*

Förste kammarskrivare (17).

Norström, F. O., *tf.*, tj. (se sid. 214), *tf.*
Nilsson, N. I. P.

Kontorsassistenter (13).

Tirén, L. B. E. R.; **Östlihn**, E. P. N.

Amanuenser (XIII).

Söderlund, E. G.; **Tegell**, F. V., *tf.*

Assistenter (1 kl.) (12).

Nilsson-Müller, Karna G.; **Sköld**, K. G. E., *tf.*

Kontorsskrivare (IX).

Magnusson, f. Lundkvist, Edith M.

Ett första kontorsbiträde (7), ett kontorsbiträde (5), ett e. o. kontorsbiträde (V), ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.).

Kuratorer. 1)

Vid Gammelbyns ålderdomshem, vårdhemmen Högalid och Stureby samt försörjningshemmet Skarpnäck:

¹⁾ Kurator har till uppgift att biträda å fattigvårdsanstalterna intagna vårdtagare med bevakande av deras privata angelägenheter.

Wallström, Inez M., kurator (12); mottagning: å vårdhemmet Stureby måndagar, onsdagar, fredagar och lördagar 9,30—11,30, t. 49 25 00; å vårdhemmet Högålid torsdagar 13—14, t. 44 00 95.

Vid Rosenlunds vård- och ålderdomshem, Guldbroölloshemmet och mödrahemmet vid Åsögatan 44:

Sigstedt, Greta L., kontorsassistent (13); mottagning: å Rosenlunds vård- och ålderdomshem måndagar, onsdagar, fredagar och lördagar 9,30—11,30, t. 44 02 90.

Vid Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem, Bromma ålderdomshem, vårdhemmet Södermannagatan 2 samt Åsögatan 141.

Carlsson, f. Karlsson, Vera K., kurator (e. 12); mottagning: å Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem måndagar, onsdagar, fredagar och lördagar 9,30—11,30, t. 23 55 10; å vårdhemmet Södermannagatan 2 torsdagar 13—14, t. 43 48 40.

Fattigvårdsinspektörens expedition.

Vasagatan 23—25.

Amanuens (XIII).

Edin, G. M. V., *tf.*

Ett första kontorsbiträde (7), ett kontorsbiträde (5), ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.).

Kamrerarexpeditionen.

Norra Bantorget 29.

Kamrerare (1 kl.) (21).

Edstam, N. Hj.; mottagningstid: 9—10.

Kontorsassistent (13).

Larsson, N. O. V., *tf.*

Kontorsassistent (XIII).

Eidenstedt, K. G. F., *tf.*

Amanuens (XIII).

Odin, E. M. F., *tf.*

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Carlsson, Emmy A.

En kontorist (8), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett kontorsbiträde (5), två extra kontorsbiträden (2,400 kr.).

Förste expeditionsvakt (8).

Landqvist, H. M.

Fem expeditionsvakter (6), en e. o. automobilförare (VII), en e. o. expeditionsvakt (VI), tre extra expeditionsvakter (2,580 kr.), två hissförare, en första telefonist (5), två e. o. telefonister (IV), två extra telefonister (2,040 kr.).

Intendentexpeditionen.

Vasagatan 23—25.

Intendenten har att biträda fattigvårdsdirektören vid förvaltningen av de under nämnden lydande fattigvårdsanstalterna.

Intendent (2 kl.) (21).

Ericson, E. Hj., *tf.*; mottagningstid: 9—10.

Kammarsskrivare (15).

Karlberg, G. K. A., tjf. (se sid. 232), *tf. Bagge, N. F.*

Kontorsassistent (e. 13).

Jalvén, N. E.

Ett första kontorsbiträde (7), ett e. o. kontorsbiträde (V), ett extra kontorsbiträde (5).

Ombudsmansexpeditionen.

Norra Bantorget 29.

Å ombudsmansexpeditionen handläggas mål och ärenden rörande ersättning för beviljad fattigvård. — Befattningshavarna å ombudsmansexpeditionen hava att biträda jämväl sjukhusdirektionen.

Ombudsman (22).

Edvall, N. G. F., *tf.*; mottagningstid: 9—10.

Aktuarier (19).

Brisenius, O. A.; mottagningstid: 9—10; Jacobson, C. M.

Kammarsskrivare (15).

Söderlindh, C. A. F.; Werndahl, G. W.

Kontorsassistenter (13).

Rooth, H. B.; Eckerström, C. B. E.

Amanuens (XIII).

Strandh, R. E.

Assistenter (1 kl.) (12).

Gyllner, G. K.; Johansson, D. G.

Assistent (1 kl.) (XII).

Zetterberg, G. R. H.

Fyra e. o. inkasserare (X), en kontorsskrivare (9), fyra första kontorsbiträden (7), fem e. o. kontorsbiträden (V).

Centrala vårdbyrån.

Norra Bantorget 29.

Centrala vårdbyrån handlägger frågor rörande hjälpsökandes remitterande till vissa kommunala och enskilda anstalter och verkställen i samband därmed utredningar för bedömande av rätt till ersättning av stat, kommun och enskilda. Byrån har även uppgift att bevaka stadens intressen i folkpensionsfrågor och övervakar, att envar av kommunen omhändertagen understödsdagare erhåller den folkpension, var till han är berättigad. Vidare innehåller byrån för stadens räkning folkpension och invalidunderstöd, som utgå till å stadens anstalter intagna understödsdagare.

I övrigt biträder byrån med utredningar och handläggning av ärenden, som direkt äro föremål för åtgärder från understödsdelegerade. — Befattningshavare å centrala vårdbyrån hava att biträda jämväl sjukhusdirektionen.

Aktuarie (19).

Lindquist, C. G. A., tjl., *tf.* Norström, F. O.

Förste assistenter (14).

Lindell, K. G. A.; Sandström, C. N., *tf.*

Amanuens (XIII).

Söderberg, S. O. G., *tf.*

Assistenter (1 kl.) (12).

Holmquist, R.; Johansson, S. J.; Ljungdahl-Morin, Irma, E.

Assistenter (1 kl.) (XII).

Duhs, f. Anderholm, Alice V., *tf.*; Westring, C. E.

En kontorsskrivare (9), två första kontorsbiträden (7), tre e. o. kontorsbiträden (V), fyra extra kontorsbiträden (2,400 kr.).

Socialregistret.

Östra Järnväggsgatan 26.

Förandet av socialregistret, som tidigare ålegat statistiska kontoret, har fr. o. m. den 1 januari 1943 övertagits av fattigvårdsnämnden. Registret har omorganiserats i enlighet med de riktlinjer, som angivits i ett av kommittén för socialvårdens centralisering den 13 juni 1942 avgivet betänkande. I enlighet härmed har verkställts en samordning av de centrala nominalregistren och aktsamlingarna hos fattigvårdsnämnden, barnavårdsnämnden, arbetslöshetsnämnden, socialregistret och i viss utsträckning även familjebedragsnämnden. Genom omorgani-

sationen hava de centrala nominalregistren hos fattigvårdsnämnden, barnavårdsnämnden och arbetslöshetsnämnden ersatts med socialregistrets nominalregister, som av denna anledning i vissa avseenden omändrats och utbyggts. Vidare hava socialregisterakterna sammanslagits med fattigvårdsnämndens personalakter, vilka sedan mars månad 1933 varit gemensamma för fattigvårdsnämnden och arbetslöshetsförvaltningen. Dessa akter fungera numera jämväl som socialregisterakter.

I samband med berörda omorganisation har socialregistret övertagit uppgiften att verkställa hemortsrättsutredningar.

Nämndens sociala byråer tjänstgöra från den 1 januari 1943 även som filialbyråer till socialregistret. Å de sociala byråerna förvaras socialregisterakter beträffande det klientel, som åtnjuter understöd genom respektive distrikt. Övriga socialregisterakter och samtliga andra registerhandlingar förvaras å det centrala socialregistret.

Aktuarie (19).

Grünberger, H., tjl. (se sid. 235), *tf.* Lindquist, C. G. A.; mottagningstid: 9—10.

Kammarsskrivare (15).

Nilsson, N. I. P., tjl. (se sid. 212), *tf.* Lundin, B. H.

Förste assistent (14).

Widholm, A. J.

Amanuenser (XIII).

Lindblad, E. B.; Dahl, S. A.

Kontorsassistenter (XIII).

Larsson, N. O. V., tjl. (se sid. 213); Lundin, B. H., tjl. (se ovan); Movscheson, G.

Första kontorsskrivare (11).

Åberg, f. Alfheim, Sonja L.

Sex första kontorsbiträden (7), en e. o. expeditionsvakt (VI), fem kontorsbiträden (5), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), tjugu e. o. kontorsbiträden (V), tjugu extra kontorsbiträden (2,832—2,220 kr.), fem extra expeditionsvakter (2,580 kr.).

Tjänstemän, som på grund av förordnanden å andra tjänster eller för att innehava e. o. tjänster åtnjuta tjänstledighet.

Notarie (19).

Edvall, N. G. F. (se sid. 213).

Förste kammarskrivare (17).

Ericson, E. H. (se sid. 213).

Föreståndare (XVII).

Essén, E. R. (se sid. 212).

Kammarskrivare (15).

Korsner, K. M. H. (se sid. 368); Grünberger, S. (se sid. 399).

Kammarskrivare (XV).

Hansson, H. A. S. (se sid. 220).

Förste assistenter (14).

Norén, A. S. (se sid. 222); Rydström, O. G. W. (se sid. 217).

Förste assistent (XIV).

Mathson, A. I. M. (se sid. 217).

Kontorsassistent (13).

Norström, F. O. (se sid. 214).

Amanuenser (XIII).

Wanngård, C. J. (se sid. 114); Bagge, N. F. (se sid. 213).

Assistenter (1 kl.) (12).

Sandström, C. N. (se sid. 214); Hedberg, E. A. (se sid. 220); Bölling, J. G. (se sid. 221); Nilsson, E. B. (se sid. 207); Zederroth, S. V. (se sid. 212).

Assistenter (1 kl.) (XII).

Tegell, F. V. (se sid. 212); Jalvén, N. F. (se sid. 213); Odin, E. M. F. (se sid. 213); Åkerberg, C. P. (se sid. 241); Sköld, K. G. E. (se sid. 212).

Församlingarnas fattigvårdsstyrelser och fattigvårdsnämndens sociala byråer.

Inom var och en av huvudstadens territoriella församlingar skall finnas särskild fattigvårdsstyrelse, med undantag för Jakobs och Johannes församlingar, vilka hava gemensam fattigvårdsstyrelse, samt för Katarina församling, som uppdelats på två styrelser.

Fattigvårdsstyrelse skall utses för kalenderår av fattigvårdsnämnden och utgöras av minst fem och högst sju ledamöter jämte fyra eller fem suppleanter. Varje styrelse skall årligen inom sig utse ordförande och vice ordförande samt kassaförvaltare för under styrelsens förvaltning stående fonder. Minst en ledamot skall vara kvinna.

Vid fattigvårdsstyrelsens sammanträde äga fattigvårdsdirektören samt församlingens kyrkoherde eller dennes ställföreträdare närvara samt deltaga i överläggningarna.

Det tillkommer fattigvårdsstyrelserna, var och en inom sitt område, att utöva tillsynen över och omvårdnaden om sådana fattiga, som icke åtnjuta vård å anstalt. Vidare åligger det fattigvårdsstyrelse

a) att mottaga och bereda sådana ansökningar om fattigvård eller annat understöd, vilka icke avse inträde å vårdhem, försörjningshem eller [asyler för husvilla] samt med anledning därav avgiva utlåtande eller, jämlikt fattigvårdsnämndens bemyndigande, fatta beslut; ¹⁾

b) att vaka över att beviljat understöd behörigen användes;

c) att i de fall, där styrelsen beviljat fattigvård, tillse, att fattigvårdssamhällets anspråk på gottgörelse hos den, som åtnjuter fattigvård eller har försörjningsplikt mot sådan person, varda bevakade;

d) att hos delegerade för understödsrörenden göra anmälan om sådana fall, där åtgärder böra vidtagas för utfärdande av arbetsföreläggande eller för hemsändning av understödstagare;

e) att besluta om fri sjukhusvård;

f) att i fall, då enligt donationsbrev eller annat förordnande donationer eller andra tillgångar skola förvaltas av fattigvårdsstyrelse, jämval, där ej annat är föreskrivet, förordna om de understöd, som skola av dessa tillgångar utgå;

g) att avgiva utlåtanden i frågor, som av fattigvårdsnämnden, delegerade för understödsrörenden, fattigvårdsdirektören eller fattigvårdsinspektören hänskjutas till styrelsens prövning; samt

h) att till fattigvårdsnämnden, dess delegerade, fattigvårdsdirektören eller fattigvårdsinspektören göra de framställningar, som finnas påkallade.

Fattigvårdsstyrelsen skall sammanträda på kallelse av ordföranden, så ofta denne finner nödigt.

Staden är indelad i fattigvårdsdistrikt, var och ett omfattande en eller flera fattigvårdsstyrelserns områden. Antalet distrikt har av stadsfullmäktige bestämts till nio. Beträffande fattigvårdsdistriktens omfattning hänvisas till sid. 216—222.

Inom varje fattigvårdsdistrikt finnes en social byrå med viss anställd personal under ledning av en inspektör.

Föreståndare (inspektör) för social byrå har att bereda och föredraga alla ärenden, som skola handläggas av fattigvårdsstyrelse, tillhörande distriktet, och är styrelsens verkställande organ. Han äger att mellan fattigvårdsstyrelsens sammanträden fatta de beslut och vidtaga de åtgärder, som eljest ankomma på styrelsen men ej tåla uppskov. Enligt instruk-

¹⁾ Beträffande arbetslöshetsärenden, se här nedan och sid. 223.

FVN

tionen för föreståndarna (inspektörerna) för Stockholms stads fattigvårds sociala byråer skall det, bland annat, särskilt åligga föreståndarna (inspektörerna) att mottaga alla ansökningar om understöd från personer, som vistas i fattigvårdsdistriktet, i den mån ansökningarna ej skola ingivas till fattigvårdsnämndens expedition, och att utlämna beslutade understöd å bestämda tider; att utfärda medellöshetsintyg och hemortsrättsbevis; att bevaka fattigvårdssamhällets anspråk på gottgörelse hos annat samhälle för fattigvård, som utgivits genom sociala byrån och vidtagna härför erforderliga åtgärder; att efter beslut av fattigvårdsnämndens delegerade för understödsärenden eller av fattigvårdsstyrelse uttaga gottgörelse för lämnad fattigvård hos den, som åtnjutit fattigvården eller har försörjningsplikt mot sådan person; att tillhandagå allmänheten med råd och upplysningar rörande offentlig och enskild hjälperksamhet samt att föra sociala byråns räkenskaper.

Ansökning om fattigvård eller annat understöd ingives till sociala byrån i det fattigvårdsdistrikt, där sökanden vistas (mottagning varje helgfri dag å tid, som bestämmes av fattigvårdsnämnden, jfr nedan). Utredning av understödsfrågor verkställas av särskilda tjänstemän, assistenter, samt delvis även av [diakonissor] och socialvårdssystrar.

En sedan den 1 mars 1941 vid vissa sociala byråer försöksvis provad ny organisation, tillämpas fr. o. m. den 1 mars 1942 vid samtliga distrikt. Den nya organisationen skiljer sig huvudsakligast från den förutvarande ifråga om assistenternas arbetsuppgifter, varjämte vissa förändringar vidtagits beträffande personalsammansättningen och expeditjonsarbetet vid byråerna. Assistenterna hava här nedan benämnts kretsassistenter, emedan varje assistent enligt den nya organisationen har närmaste tillsynen och ansvaret för klientelet inom en viss geografisk krets inom distriktet. Kretsarna hava här nedan betecknats med bokstäverna A—E. Kretsarnas storlek hava bestämts med hänsyn till antalet understödstagare, bosatta inom kretsen.

Vid sammanträde den 13 september 1943 beslöt fattigvårdsnämnden att i samarbete med barnavårdsnämnden och arbetslöshets[kommittén] inrätta en för dessa kommunala institutioner gemensam försöksbyrå i avsikt att pröva en central handläggning av vissa sociala ärenden. Såsom sådan försöksbyrå fungerar f. n. sociala byrån nr V. Vid denna byrå handläggas jämväl på försök vissa alkoholistvårdsärenden.

Instruktion. Fattigvårdsnämndens instruktion 12 juli 1932 för föreståndarna (inspektörerna) för fattigvårdens [distriktsbyråer] sociala byråer med ändr.

Avlöningar m. m. Socialvårdssystrar: fattigvårdsstyrelse erlägger årligen till diakonissanstalten för varje socialvårdssystem 1,000 kr. samt utbetalar till socialvårdssystem 1,500 kr.

i kostpenningar jämte rörligt tillägg härå, varjämte hon åtnjuter möblerad bostad, bränsle och lyse samt fri skatt.

Distrikt I

(omfattande Brännkyrka och Enskede församlingar).

Brännkyrka församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Engzelius, f. Hansson, Ester K., fru, stadsfullm.; **Ferb**, K. P. E., personalkonsulent; **Fredriksson**, S. H., kamrerare; **Lindquist**, C. G. A., aktuarie, vice ordf.; **Nyström**, K. V. E., verkmästare, ordf.; **Strömberg**, N. E. T., förrådsförmän; **Widgren**, f. Olovsson, Olga J. B., fru. *Suppleanter:* **Ekeram**, f. Stenholm, May B., fru; **Eriksson**, S. H., vice vörd; **Johansson**, f. Magnusson, Gerda Ch., fru; **Johansson**, K. W., reklamarbetare; **Ljunberg**, f. Bergqvist, A. A. (Aggie), fru.

Socialvårdssystrar.

Johansson, Emma M. (bostadstel. 45 52 96); **Söderholm**, Elsa K. (bostadstel. 45 11 80); mottagning: alla vardagar 9—11, församlingshuset, Liljeholmen, Stockholm 9; t. 45 45 23.

Enskede församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Borg, f. Johansson, Ellen A., fru; **Gau**, H. A., förmän; **Hagström**, f. Svensson, Anna M., riksstudieledare, stadsfullm., vice ordf.; **Johansson**, K. W., förste reparatör, ordf.; **Niwong**, f. Stenström, Wera A., fru; **Näslund**, H. R., assistent; **Setréus**, I. M., kassör.

Suppleanter: **Almgren**, B. A. A., rörbetare; **Gimfors**, f. Johansson, V. Anna K., fru; **Larsson**, f. Andersson, Greta V., fru; **Lundström**, A. E., snickare; **Nihlfors**, f. Cassel, Margit M. S., fru.

Socialvårdssystem (8).

Sönberg, E. Olga (bostadstel. 32 78 67); mottagning: alla vardagar 9—11, Kyrkogårdsvägen 43, Enskede 1; t. 49 08 58.

Socialvårdssystem.

Olsson, Anna-Lisa (bostadstel. 49 09 40); mottagning: alla vardagar 9—11, Kyrkogårdsvägen 43, Enskede 1; t. 49 08 58.

Sociala byrån nr I.

Församlingshuset, Liljeholmen, Stockholm
9; expeditionstid: 9—11.

Inspektör (1 kl.) (XIX).

Carlweitz, J. R. T.; t. 45 10 51.

Kammarsskrivare (15).

Öhnell, G. H., inspektörsassistent; t. 45 14 00.

Assistenter (1 kl.) (12).

Dahlin, S. T. S., kretsassistent B; t. 45 11 26;
Ekberg, R. S., kretsassistent K; t. 45 45 34;
Svanström, S. G., kretsassistent H; t. 45 99 28.

Assistenter (1 kl.) (XII).

Brolinder, A. Å., kretsassistent F; t. 45 72 74;
Hjertstrand, f. Lissegårdh, E. Ingrid K., *tf.*,
kretsassistent E; t. 45 11 27; krets D; t.
45 11 28; krets G; t. 45 67 03.

Kontorsskrivare (kassör) (9).

Wekell, f. Wintzell, Greta M. F., *tf.*; t. 45 10 32.

Ett första kontorsbiträde (7), två e. o.
kontorsbiträden (V), en vaktmästare.

Sociala byrån nr I A.

Kyrkogårdsvägen 43, Enskede 1; expedi-
tionstid 9—11.

Inspektör (3 kl.) (e. 17).

Rydström, O. G. W., mottagningstid: 9—11; t.
49 65 20.

Assistenter (1 kl.) (12).

Andersson, N. G., kretsassistent C; t. 48 15 81;
Andersson, S. V., kretsassistent B; t. 49 29 70;
Jonsson, E. O., kretsassistent A; t. 49 55 99;
Notini, T. E., kretsassistent D; t. 49 29 70.

Första kontorsbiträde (kassör) (7).

Alvén, Helfrid S. M.; t. 49 55 59.

Ett e. o. kontorsbiträde (V), en vakt-
mästare.

Distrikt II

(omfattande Högalids församling).

Högalids församlings fattigvårds-
styrelse.

Ledamöter.

Hedin, W. I., kamrerare; Hjern, J. M., byråsek-
reterare, vice ordf.; Jansson, M. Viktoria,

fröken; Johansson, B. E., ombudsman, ordf.
och kassaförvaltare för styrelsens fon-
der; Mörk, S. E., kommunalarbetare; Sjöberg,
H. O., banktjänsteman; Sölvén, D. G. A.,
järnvägstjänsteman.

Suppleanter: Lundquist, f. Pettersson, Ester
T., fru; Zetterberg, Estrid M., fröken; Thörn-
blom, f. Karlsson, Gertrud A., fru; Åstrand,
O., ombudsman.

Socialvårdssyster.

Claesson, Ruth D. C. (bostadst. 41 89 85);
mottagning: alla vardagar 9—10, Krukmakar-
gatan 42, n. b., *Sv.*; t. 43 01 00.

Sociala byrån nr II.

Krukmakargatan 42, n. b., Sv.; expedi-
tionstid: 9—11.

Inspektör (1 kl.) (XIX).

Östlund, N. E.; mottagningstid: 9—11; t. 40 14 06.

Kammarsskrivare (15).

Gummesson, G. A., inspektörsassistent; t. 42 42 11.

Förste assistent (14).

Mathson, A. I. M., *tf.*, kretsassistent C; t.
40 14 54.

Assistenter (1 kl.) (12).

Svensson, K. G., kretsassistent A; t. 40 50 80;
Bagge, E. G., kretsassistent B; t. 40 73 80;
Thunblad, Lydia S. E., *tf.*, kretsassistent D;
t. 42 98 45.

Kontorsskrivare (kassör) (9).

Nilsson, R. Anna-Lisa; t. 40 20 33.

Ett första kontorsbiträde (7), ett e. o.
kontorsbiträde (V), en vaktmästare.

Distrikt II A

(omfattande Maria Magdalena församling).

Maria församlings fattigvårds-
styrelse.

Ledamöter.

Anderberg, G. H. A., tjänstedirektör, vice
ordf.; Carlberg, O. Ch., stationsskrivare, stads-
fullm.; Johanson, f. Sjöberg, Emilie K., fru;
Karling, K. G., typograf, kassaförvaltare
för styrelsens fonder; Carlsson, J., bygg-
nadsarbetare; Kulin, H. V., chaufför, ordf.

Suppleanter: Blomgren, f. Boman, I. Alberta,
fru; Blomstrand, f. Ekberg, Ester, fru; Eriks-
son, Edit, ämneslärarinna; Garde, G. E., bank-
tjänsteman; Larsson, S. F., filare.

Socialvårdssyster.

Tydell, Doris M. E. (bostadstel. 40 77 32); mottagning: alla vardagar 9—10, Blecktornsgränd 12, n. b, Sö.; t. 40 47 07.

Sociala byrån nr II A.

Hornsgatan 52, 1 tr., Sö., för hjälpsökande Blecktornsgränd 12, n. b., Sö.; expeditionstid: 9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Holmberg, P. N. G. R.; mottagningstid: 9—11; t. 41 33 41.

Kammarskrivare (15).

Wagner, K., inspektörsassistent; t. 40 47 27.

Förste assistent (XIV).

Dahlgren, f. Huss, Margit, kretsassistent D; t. 40 47 53.

Assistenter (1 kl.) (12).

Blanck, A., kretsassistent B; t. 40 47 49; Larsson, C. H., kretsassistent A; t. 40 47 04; Blom, Y. N. L., kretsassistent C; t. 40 47 28.

Kontorsskrivare (kassör) (9).

Eriander, f. Handberg, Signe L.; t. 40 29 16.

Socialläkare (e. 27).

Vakant; mottagningstid 9—11; t. 44 60 51.

Assistent (e. 12).

Vakant; t. 44 60 53.

Ett första kontorsbiträde (7), två e. o. kontorsbiträden (V), en ordningsvakt.

Distrikt III

(omfattande södra delen av Katarina församling).

Södra Katarina församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Borglund, f. Lundberg, Olga S., fru; Brolin, T. E., kassadirektör, vice ordf.; Carlsson, H. T., slöjd lärare, ordf.; Garsten, f. Hesselius, Margit B., fru; Johansson, G. E., kommunalarbete; Lindberg, W. D., konditor; Zetterberg, G. R. H., e. o. assistent, kassaförvaltare för styrelsens fonder.

Suppleanter: Englund, K. G. P., kommunalarbete; Ersson, f. Wester Dahl, M. Otilia, fru; Svensson, f. Johansson, Anna-Lisa, fru; Svensson, H. O., murare.

Socialvårdssystrar.

Ekberg, Elna M. K. (bostadstel. 41 38 51); Carlstedt, G. Valborg K. (bostadstel. 40 04 49); mottagning: alla vardagar 9—11, Allhelgonagatan 14, Sö.; t. 40 62 77.

Sociala byrån nr III.

Allhelgonagatan 14 eller Götgatan 94, 2 tr., Sö.; expeditionstid: 9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Larsson, J. L.; mottagningstid: 9—11; t. 40 08 32.

Kammarskrivare (15).

Dahlgren, T. E., inspektörsassistent; t. 40 84 48.

Assistenter (1 kl.) (12).

Wennerberg, O. H. I., kretsassistent A; t. 42 98 46; Clarholm, A. V., kretsassistent B; t. 40 64 27; Söderström, K. H., tf., kretsassistent D; t. 40 65 57; Rönngren, Hilma K. S., kretsassistent C; t. 40 29 19.

Assistent (1 kl.) (XII).

Nordfjell, G. R. D., tf., kretsassistent E; t. 40 28 86.

Kontorsskrivare (kassör) (9).

Dahlgren, Margit S.; t. 40 25 14.

Ett första kontorsbiträde (7), ett kontorsbiträde (5), en vaktmästare.

Distrikt IV

(omfattande norra delen av Katarina församling och Sofia församling).

Norra Katarina församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Andersson, K. R., bokbindarmästare; Bornby, C. A., tillskärare; Forsberg, K. W. G., kemigraf; Gyhlenius, J. P., guldsmedsarbete, ordf.; Karlsson, O. S., sekreterare; Thelander, G. E., tulltjänsteman; Wikland, f. Roosvall, Dagmar M. V., fru, vice ordf. och kassaförvaltare för styrelsens fonder.

Suppleanter: Emanuelson, K. A. S., linjearbete; Falk, f. Nordmark, Rosa V. A., sömmerska; Ljunggren, f. Brandt, H. T. (Jeanne), fru; Olsson, f. Forsberg, Maud I. D., fru.

Sofa församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Fredin, S. A. G., expeditör; **Johansson**, A. J., elektriker, ordf.; **Lindquist**, f. Kylander, Elin A., fru; **Nordenson**, f. Lagercrantz, Clare, fru, kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Nyström**, G. H., instrumentmakare; **Perup**, J. W., extra inspektör; **Stjernström**, f. Pettersson, Sara E., fru, vice ordf.

Suppleanter: **Bengtsson**, f. Selander, B. Ingrid M., fru; **Hjelmström**, L. T., kamrerare; **Klefbeck**, H. Thora E., folkskollärarinna; **Rogebj**, O. S. I., journalist; **Sjöström**, K. E., torpedmontör.

Socialvårdssystrar.

Björnstedt, Anna-Lisa A. G. (bostadstel. 40 00 65); **Carlsson**, Hanna M. (bostadstel. 41 59 42); mottagning: alla vardagar 9—11, Erstagatan 32, 1 tr., Sö.; t. 40 10 65.

Sociala byrån nr IV.

Erstagatan 32—34, Sö.; expeditionstid: 9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Lovén, N. W.; mottagningstid: 9—11; t. 40 10 12.

Kammarsskrivare (15).

Rick, F. G. V., inspektörsassistent; t. 40 10 47.

Assistenter (1 kl.) (12).

Malmberg, S. F. J., kretsassistent D; t. 42 64 86; **Tetzell**, G., kretsassistent C; t. 40 10 57.

Assistenter (1 kl.) (XII).

Åmark, F. R., kretsassistent B; t. 40 10 19; **Lindqvist**, E. V. H., kretsassistent A; t. 40 58 15; krets E; t. 40 10 50.

Kontorsskrivare (kassör) (9).

Notini, f. Brohlén, O. W. M. (Wivan), tjl. (se sid. 220), *tf.* **Hedberg**, f. Ahlfeldt, H. Margareta; t. 40 25 19.

Ett *första kontorsbiträde* (7), ett *kontorsbiträde* (5), en *vaktmästare*.

Distrikt V

(omfattande Kungsholms och S:t Görans församlingar samt Essingeöarna av Bromma församling).

Kungsholms församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Bengtsberg, M. Adèle, fröken; **Hellström**, f. Lind, E. A. Ingrid, fru, kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Holm**, J. A., vaktmästare, ordf.; **Lorentzon**, G. A., lager-

biträde; **Söderlund**, C. H., filare, vice ordf.; **Tillman**, P. A., distriktschef.

Suppleanter: **Aourell**, O. E., bokhandlare; **Burestam**, R., banktjänsteman; **Ekgren**, E. T., redaktör; **Lundin**, S. F., metallarbetare; **Qvarfordt**, f. Svensson, Hedvig A. K., fru.

Socialvårdssystrar.

Ryderberg, Ingrid (bostadstel. 53 42 15); mottagning: alla vardagar 9—10, Svedbergsplan 2, n. b., K.; t. 53 75 70.

S:t Görans församlings fattigvårdsstyrelse.¹⁾*Ledamöter.*

Andersson, E. L., tf. extra assistent; **Carlsson**, N. W., inspektör; **Creutz**, L., friherre; **Engberg**, H. J. A. A., typograf, kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Håkansson**, B. R., journalist; **Sjöstrand**, G. E., typograf, ordf.; **Trotter**, J. K., kammarsskrivare, vice ordf.

Suppleanter: **Andersson**, f. Westberg, Maria E., fru; **Johansson**, A. G., metallarbetare; **Stefansson**, f. Lundholm, Ester W., fru; **Westbom**, V. G., tjänsteman.

Socialvårdssyster.

Hassler, M. A. Birgitta (bostadstel. 53 18 47); mottagning: alla vardagar 9—11, Svedbergsplan 2, K.; t. 53 75 70.

Bromma församlings fattigvårdsstyrelse.¹⁾*Ledamöter.*

Andersson, K. A., grundläggare, ordf.; **Carström**, A. E., spårvägsman, kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Jonsson**, f. Lundquist, Clara H., fru, stadsfullm.; **Kjellgren**, f. Larssén, Elsa E., fru, vice ordf.; **Möller**, f. Andersson, Gerda, fru; **Sundström**, f. Mörk, Karin S., fru; **Twengström**, f. Bruhn, H. M. (Lill), fru.

Suppleanter: **Dolk**, f. Fridlund, Margit M. E., fru; **Hulth**, O. V., typograf; **Johnsen**, f. Karlsson, Anna M., fru; **Nordling**, f. Hersberg, Ruth E., fru; **Nordström**, M. B. (Maja), sekreterare.

Socialvårdssystrar (8).

Nord, A. M. (Greta) (östra distr.) (bostadstel. 25 15 94); mottagning: alla vardagar 9—11, Kommunhuset, Gustavslundsvägen 170, Alvik; t. 25 66 40.

Kärremark, Hilma P. (västra distr.) (bostads- och tjänstetel. 28 30 42); mottagning: alla vardagar 9—11, kommunhuset, Alvik, Gustavslundsvägen 170, t. 25 98 10 samt helgfria tisdagar och fredagar 15—16, församlingshuset, Bällsta villastad; t. 28 30 42.

¹⁾ S:t Görans församlings fattigvårdsstyrelsens område omfattar även Stora och Lilla Essingen.

FvN

Sociala byrån nr V.¹⁾
Svedbergsplan 2, K.; expeditionstid:
9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Berg, E. A. G.; mottagningstid: 9—11; t. 50 47 60.

Kammarsskrivare (15).

Hansson, H. A. S., inspektörsassistent, *tf.*; t. 50 01 64.

Amanuens (XIII).

Agelin, J. F.; t. 50 01 64.

Assistent (1 kl.) (12).

Blücher, H. K., kretsassistent D; t. 53 13 87;
Florin, f. Fredriksson, Birgit E., kretsassistent
A; t. 53 75 72.

Assistent (1 kl.) (XII).

Anderson, H. G., *tf.*, kretsassistent E; t. 52 50 95;
Boström, K. O., kretsassistent B; t. 53 75 71;
Eriksson, E. P. V., kretsassistent F; t. 52 62 26;
Frivall, P. H., kretsassistent C; t. 53 75 75;
Notini, f. Brohlén, O. W. (Wivan), *tf.*, krets-
assistent D; t. 52 62 25; Sandberg, Karin I.
Ch., kretsassistent C; t. 53 13 92; Ström, E.
E., *tf.*, kretsassistent A; t. 51 56 42; Tegell,
f. Halvarsson, Torhild, *tf.*, kretsassistent B;
t. 50 33 44; krets F; t. 50 76 61 och 52 62 27.

Kontorsskrivare (kassör) (9).

Södergren, Wera F. E.

Socialläkare (e. 27).

Inghe, P. G.; mottagningstid: 9—11; t. 53 01 30.

Assistent (e. 12).

Odhner, Hanna-Greta; t. 53 01 30; en vakant.

En e. o. fosterbarnsinspektris (IX), ett
första kontorsbiträde (7), tre kontorsbi-
träden (5), ett e. o. kontorsbiträde (V), tre
extra kontorsbiträden (2,400 kr.), en ord-
ningsvakt.

Nykterhetsärenden.

Inspektör (3 kl.) (e. 17).

Perup, J. W., mottagningstid: 9—11 samt tors-
dagar 17,30—18,30; t. 52 50 94.

Assistent (e. 12).

Netterstedt, V. L. S., *tf.*

Sociala byrån nr V A.

Kommunalhuset, Gustavslundsvägen
170, Alvik.

Inspektör (3 kl.) (e. 17).

Hedberg, E. A.; mottagningstid: 9—11; t. 25 16 09.

¹⁾ Rörande denna byrå, se vidare sid. 216
och 223.

Assistent (1 kl.) (12).

Eriksson, N. E., kretsassistent A; t. 26 05 63;
Eriksson, S., kretsassistent D; t. 26 69 87.

Assistent (1 kl.) (XII).

Billing, K. M., kretsassistent B; t. 25 93 40;
Berg, K. G. E., kretsassistent C; t. 26 39 69.

Första kontorsbiträde (kassör) (7).

Hagström, Ingrid M.; t. 25 61 58.

Ett kontorsbiträde (5), en vaktmästare.

Distrikt VI

(omfattande Gustav Vasa och Matteus försam-
lingar).

Gustav Vasa församlings fattigvårds-
styrelse.

Ledamöter.

Bjurström, O. V., f. d. linjeförman, kassaför-
valtare för styrelsens fonder; Eriksson,
R. E., lagerbiträde; Fredrikson, Anny L.,
fröken; Hallström, K. L. F., tjänsteman, ordf.;
Holmberg, Agnes V., f. d. kontorsskrivare,
vice ordf.; Ohlsson, f. Augustdotter, Elin
C., fru.

Suppleanter: Blom, I. V., expeditör; Bock,
f. Albinsson, F. M. (Maj), fru; Lundfors, Hj.,
posttjänsteman; Lundin, A., förste expeditions-
vakt; Sundberg, R. E. K. (Stina), fröken.

Socialvårdssyster.

Jansson, Inez M. I. (bostadstel. 30 96 39); mot-
tagning: alla vardagar 9—10, Surbrunnsgatan
61, Va.; t. 32 53 92.

Matteus församlings fattigvårds-
styrelse.

Ledamöter.

Björklid, O. E., konsulent; Eriksson E. G., piano-
arbetare; Fries, N. O. E., järnvägstjänsteman;
Karlsson, f. Sundberg, Elsa J., fru; Nilsson, f.
Gälvart, Ingegerd A. M., föreståndarinna, vice
ordf.; Steen, S. G., färghandlare; Söderholm,
A. H., f. d. järnvägstjänsteman, ordf.

Suppleanter: Eriksson, f. Hählenius, E. E.
Ebba, fru; Ericsson, O. L., verkmästare; Eric-
son, f. Nilsson, Ruth I. L., fru; Jonsson, f.
Jansson, Edith A., fru; Pettersson, K. J., bygg-
nadsarbetare.

Socialvårdssystrar.

Djurson, E. L. (Lisa) (bostadstel. 33 46 36);
Larsson, A. K. (Amy) (bostadstel. 33 75 58);
mottagning: alla vardagar 9—10, Birkagatan
30, Va.; t. 33 55 11.

Sociala byrån nr VI.

Surbrunnsgatan 61, Va.; expeditionstid: 9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Thurberg, G. O.; mottagningstid: 9—11; t. 32 48 05.

Kammarsskrivare (15).

Bölling, J. G., inspektörsassistent, *tf.*; t. 32 48 33.

Förste assistent (XIV).

Eklundh, f. von Bahr, Sigrid G. E., kretsassistent F; t. 32 48 37.

Assistenter (1 kl.) (12).

Morin, C.-A., kretsassistent B; t. 32 71 33; Franzon, Annie L. G., kretsassistent E.; t. 32 48 37; Sandström, H. S.; t. 32 71 60.

Assistenter (1 kl.) (XII).

Garde, f. Karlson, S. Margit, kretsassistent C; t. 31 47 84; Lundgren, A. V., kretsassistent D; t. 31 47 84.

Kontorsskrivare (kassör) (9).

Malmström, f. Johansson, L. Ingeborg; t. 32 48 03.

Ett första kontorsbiträde (7), två e. o. kontorsbiträden (V), en vaktmästare.

Distrikt VII

(omfattande Storkyrkans, Klara och Adolf Fredriks församlingar).

Storkyrkoförsamlingens fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Appelgren, H. F. G., maskinist; Hebert, J., arkitekt; Kobbe, W. E., köpman, vice ordf. och kassaförvaltare för styrelsens fonder; Lindkvist, K. M., värmeledningsskötare, ordf.; Nyselius, f. Ägren, D. E. (Betty), fru; Zetterlund, K. G., typograf.

Suppleanter: Berglund, Eva A., städerska; Eckerberg, P. A., sekreterare; Kejne, K.-E., pastor; Ohlsson, f. Lundgren, Siri E., fru.

Socialvårdssyster.

Ralf, Hanna F. (gemensam med Klara församlingens fattigvårdsstyrelse; ang. mottagningstid se nedan).

Klara församlingens fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Blomstedt, R. O. G., affärsbiträde; Hagqvist, D. Helfrid I., postexpeditör; Larsson, f. Bylund, Judith, fru; Lindqvist, E. F., vaktmästare,

ordf.; Sandell, H. M. Wiola, ombudsman; Tegner, P. G. Y., byråsekreterare, vice ordf.

Suppleanter: Almgren, E. V., biträdande borgarrädssekreterare; Andersson, J. E., banvaktmästare; Bladh, A. F., yrkeslärare; Karlsson, J. G. E., vaktmästare.

Socialvårdssyster.

Ralf, Hanna F. (bostadstel. 21 38 43); mottagning: alla vardagar 9—11, Herkulesgatan 24, C.; t. 11 31 64.

Adolf Fredriks församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Achilles, A. L., verkmästare; Andersson, f. Karlsson, Elin M., kontorist, vice ordf.; Hjelm, C. A., järnvägstjänsteman, ordf. och kassaförvaltare för styrelsens fonder; Ingmanson, E. A., förste bokhållare; Malmström, G. M., övermaskinist; Törnqvist, f. Karlsson, Gerda T., fru.

Suppleanter: Adler, B. A., ingenjör; Grubb, T. S., kyrkovaktmästare; Kjällander, J. R., målare; Oscarsson, H. L., droskförare; Ossmark, C. D. P., jur. kand.

Socialvårdssyster.

Andersson, Signe M. (bostadstel. 10 42 37); mottagning: alla vardagar 9—10, Kammakargatan 13, C.; t. 10 42 37.

Sociala byrån nr VII.

Herkulesgatan 24, C.; expeditionstid: 9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Claesson, P. J.; mottagningstid: 9—11; t. 20 23 30.

Kammarsskrivare (15).

Ernström, C. W., inspektörsassistent; t. 20 23 25.

Förste assistent (14).

Linné, R. Maria A., kretsassistent B; t. 20 25 40.

Assistenter (1 kl.) (12).

Westermarck, f. Wolf, Gurli O. E., kretsassistent C, *tf.*; t. 20 24 50; Hagenby, H. M. E., kretsassistent D; t. 20 25 05.

Assistent (1 kl.) (XII).

Collander, B. A. R., kretsassistent A; t. 20 92 12.

Kontorsskrivare (kassör) (9).

Gummesson, f. Sundén, Rut A. S., tjl., *tf.* Tersmeden, f. Wahlgren, Lilly I.; t. 20 82 32.

Ett första kontorsbiträde (7), ett e. o. kontorsbiträde (V), en vaktmästare.

FvN

Distrikt VIII

(omfattande Jakobs, Johannes, Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar).

Jakobs och Johannes församlingars
fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Eriksson, E. J. G., tjänsteman; Johansson, P. H., snickare; Karlsson, f. Karlsson, A. M. B. (Britta), fru; Kock, f. Wiik, Elsa M., fru, vice ordf.; Nilverud, A. H. E., reparatör, ordf.; Persson, f. Fehling, Ruth E., fru.

Suppleanter: Fernström, F. A., ingenjör; Hedlund, W. T., tillsyningsman; Pettersson, f. Johansson, Rut I., fru; Svensson, T. V., journalist.

Socialvårdssyster.

Ericsson, K. I. (Lill-Karin) (bostadstel. 20 43 37); mottagning: alla vardagar 9—10, Malmkillnadsgatan 45, n. b., C.; t. 10 27 29.

Engelbrekts församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Erikson, E., reseffektmakare, ordf. och kassaförvaltare för styrelsens fonder; Franzén, H. P. M., montör; Hurtig, C., konditor; Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.; Levin, f. Kaijser, Gerd, fru; Lundh, E. V. R., ombudsman; Åkerman, G. A., f. d. kansliråd, vice ordf.

Suppleanter: Cronström, f. Arbin, A. H. E. (Elsie), fru; Gustavsson, G. F., elektriker; Nordin, E. A., kontorschef; Rihl, f. Carlsson, Karin E. S., fru; Ringdahl, K. J. T., kommunalarbetare.

Socialvårdssyster.

Ahlin, Elly P. (bostadstel. 20 07 43); mottagning: alla vardagar 9—10, Sturegatan 62, Ö.; t. 62 03 40.

Hedvig Eleonora församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Erdmann, f. Malm, E. K. G. (Gertie), fru, ordf. och kassaförvaltare för styrelsens fonder; Lindkvist, S. G. A., smed, vice ordf.; Ohlsson, Anna O., sömmerska; Olsson, K. G., reparatör; Pihl, f. Berg, Olga E. R., sjuksköterska; Salchow, f. Bahnson, Anna E., fru.

Suppleanter: Carlson, K. S., konditoriarbetare; Hjelmström, G.-A., avdelningsföreståndare; Karlsson, E. B. R., ackvisitör; Lindh, S., kamrerare; Westergren, Astrid E., fil. kand.

Socialvårdssyster.

Jonasson, Anna E. K. (bostadstel. 60 04 75); mottagning: alla vardagar 9—10, Sturegatan 62, Ö.; t. 62 03 40.

Oscars församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Adolpson, F. G., journalist; Isander, Margareta, sekreterare, vice ordf.; Lindgren, Elsa Ch., kanslibiträde; Nilsson, f. Lilja, Anna-Lisa, fru, kassaförvaltare för styrelsens fonder; Ohlsson, A. O., tjänsteman, ordf.; Rolfsby, A. G., kontorschef.

Suppleanter: Cedergrén, G. A., hamnarbetare; Fossum, Berta Ch., korrespondent; Hjelm, f. Söderberg, Marianne, fru; Lind, f. Nordwall, Elin K., fru; Palme, E. R. C., byråchef.

Socialvårdssyster.

Carlberg, M. E. (Maj-Lisa), (bostadstel. 61 30 25); mottagning: alla vardagar 9—10, Banérgatan 23, Ö.; t. 61 30 25.

Sociala byrån nr VIII.

Sturegatan 62, Ö.; expeditionstid: 9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Fredriksson, K. G. A.; mottagningstid 9—11; t. 60 71 26.

Kammarsskrivare (XV).

Norén, A. S., inspektörsassistent, *tf.*; t. 60 70 72.

Assistenter (1 kl.) (12).

Egnér, Ellen I., kretsassistent F; t. 60 71 32; Eidem, S. A. R., *tf.*, kretsassistent A; t. 62 50 26; Rahm, A. E. M., kretsassistent B; t. 62 50 26; Lindström, J. F., kretsassistent D, *tf.*; t. 60 71 32; Öhman, E. E., kretsassistent G; t. 60 85 48.

Assistenter (1 kl.) (XII).

Westlund, f. Lindquist, D. A. Margareta, kretsassistent C; t. 60 71 42; Weidenhielm, E. G. R., kretsassistent E; t. 60 71 28.

Kontorsskrivare (kassör) (9).

Hasselberg, f. Larsson, Brita M.; t. 62 03 35.

Ett första kontorsbiträde (7), två kontorsbiträden (5), ett e. o. kontorsbiträde (V), en vaktmästare.

Fattigvårdsnämndens och arbetslöshetsnämndens gemensamma hjälporganisation för arbetslösa.

Med anledning av den omkring årsskiftet 1932/1933 starkt ökade omfattningen av understödsverksamheten, i synnerhet i fråga om arbetslösa, framlade den av stadskollegiet tillsatta kommittén för utredning av understödsfrågor ett förslag till omorganisation av stadens hjälpverksamhet för arbetslösa. Denna organisation godkändes av stadsfullmäktige den 23 januari 1933, trädde i kraft den 1 mars 1933 och gällde till den 1 juli 1934. Enligt beslut av stadsfullmäktige den 18 juni 1934 har giltighetstiden utsträckt till vidare även för tiden efter den 1 juli 1934. Organisationen innebär i huvudsak, att fattigvårdsstyrelser och distriktens sociala byråer äro befriade från det i reglementet för fattigvården i Stockholms stad innefattade åliggandet att mottaga och bereda ansökningar om fattigvård eller annat understöd åt arbetslösa personer, som äro ofrivilligt arbetslösa (jfr nedan). Undantag härifrån utgör sociala byrån nr V, vilken fr. o. m. den 1 januari 1944 i egenskap av för fattigvårds- och barnavårdsnämnderna jämte arbetslöshetsnämnden gemensam försöksbyrå jämväl handlägger ansökningar om arbetslöshets hjälp. Sådana ansökningar skola inom övriga distrikt mottagas å arbetslöshetsnämndens sociala afdelning, vilken är gemensam för fattigvårdsnämnden och arbetslöshetsnämnden.

För den händelse det genom ansökningens beredning visats, att sökanden är arbetslös och ofrivilligt arbetslös, tillkommer det arbetslöshetsnämnden att fatta beslut angående understöd m. m. enligt gällande kungörelse angående statsbidrag till arbetslöshetshjälp eller, därest sådan hjälp ej kan beviljas, fattigvårdsnämndens delegerade för understödsärenden att omedelbart, utan att yttrande inhämtats av vederbörande fattigvårdsstyrelse, fatta beslut enligt gällande författningar angående fattigvård eller annat understöd.

För den händelse det visats, att sökanden är oförmögen till arbete, skall ansökningen snarast möjligt överlämnas till fattigvårdsnämndens vederbörande sociala byrå för beredning och beslut i den ordning reglementet för fattigvården föreskriver.

Författningar m. m. Reglemente för fattigvården i Stockholm, antaget av SF 14 sept. 1931 och fastställt av ÖA 28 nov. 1931, med provisoriskt tillägg, antaget av SF 23 jan. 1933, fastställt av ÖA 9 febr. 1933 och förlängt genom SF:s beslut 18 juni 1934, som fastställes av ÖA 14 juli 1934 (Kf 1931: nr 80, 1933: nr 4, 1934: nr 17). ÖA:s beslut 13 febr. 1933 och 9 aug. 1934 ang. särskild ordning för mottagande och beredande av ansökningar om fattigvård och annat understöd åt arbetslösa. K. kung. 30 juni 1934 ang. stat-

lig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid arbetslöshet, med ändr. jämlikt k. kung. 28 juni 1935, 30 juni 1936 och 30 juni 1937 (Kfh 1946: sid. 1316). Statens arbetsmarknadskommissions cirkulär till arbetslöshetsnämnderna. Arbetsmarknadskommissionens i övrigt meddelade råd och anvisningar rör. hjälpverksamheten för arbetslösa. Lag 30 juni 1944 om arbetslöshetsnämnd. K. kung. med tillämpningsföreskrifter till lagen 30 juni 1944 om arbetslöshetsnämnd (Kfh 1946: sid. 1314).

Beträffande expedition och personal hänvisas till arbetslöshetsnämnden, sid. 255.

Anstaltsvård.

Jämlikt stadgandena i fattigvårdslagen skall inom varje kommun finnas anstalter i erforderligt antal. Vid fattigvårdsnämndens anstalter, ålderdomshem, försörjningshem och vårdhem, beredas vårdbehövande erforderlig vård och underhåll. Äldringar, som på grund av tilltagande ålder och därmed sammanhängande bristande kroppskrafter inte längre kan kvarbo i hyselägenheter eller i pensionärshem, beredas bostad och omvårdnad på ålderdomshem. Medellösa personer med någon arbetsförmåga, som av skilda anledningar inte erhålla hemunderstöd, emottagas på försörjningshem. Personer, som äro i behov av mera varaktig sjukvård — dock ej akutvård —, beredas dylik på vårdhem. Vissa av dessa hem hava godkänts som sjukvårdsanstalter jämlikt 22 § sjukkaskeförordningen. Vid vårdhemmet Stureby har dessutom inrättats ett antal vårdavdelningar, vilka av medicinalstyrelsen godkänts såsom hem för kroniskt sjuka. Enligt särskilda avtal disponerar staden platser vid Kalbo och Långmora arbetshem för omhändertagande av försämrade försörjare och störande understödstagare. Vid sinnesslöanstalten Årsta emottagas obildbara sinnesslöa. Den 16 september 1946 beslöt stadsfullmäktige anvisa medel för anordnande vid Karlslund, Upplands-Väsby, av en provisorisk sinnesslöanstalt för förskolbarn. På grund av en donation har ett särskilt hem inrättats för blinda män, nämligen Jacques och Galathée Lamms hem för behövande blinda, vilket hem sorterar under en av fattigvårdsnämnden utsedd styrelse. Vård å sistnämnda hem är ej att hänföra till fattigvård. Ej heller anses värden utgöra fattigvård vid övriga stadens anstalter, därest avgift, motsvarande k. m:s särskilda ersättningsstaxa, erlägges i förskott direkt till vederbörligt anstaltskontor.

Den sinnesslöanstalt, som enligt stadsfullmäktiges beslut den 16 oktober 1944, skall förläggas till den under fattigvårdsnämndens förvaltning hörande egendomen Sättra gård på Adelsö, kommer att drivas av Föreningen för psykiskt vanlottade för nämndens räkning. (Se sid. 229.)

FVN

Upphandlingen av förnödenheter för anstaltens räkning ankommer på särskilda delegerade för upphandlingsärenden, vilka årligen utses av fattigvårdsnämnden till ett antal av minst tre och högst fem jämte två eller tre suppleanter. Ärendena beredas och föredragas inför upphandlingsdelegerade av intendenten, som även är delegerades sekreterare.

Ansökningar om inträde å fattigvårdsnämndens anstalter behandlas av delegerade för understödsärenden (se sid. 211) utom ifråga om Jacques och Galathée Lønns hem för behövande blinda (se sid. 229).

Författningar. Reglemente för Stockholms stads fattigvårdsanstalter (Kf 1932: nr 64) och instruktion för Stockholms stads fattigvårdsnämnds anstaltsdelegerade (Kf 1932: nr 63), fastställda av fattigvårdsnämnden 22 nov. 1932. K. kung. 27 juni 1927 ang. statsbidrag till uppförande eller inrättande av hem för kroniskt sjuka, med ändr. K. kung. 27 juni 1927 ang. statsbidrag till driftkostnaderna vid hem för kroniskt sjuka, med ändr.

Stat år 1947. (Anstaltsvård.) Utgifter: driftbudgeten 11,383,171 kr., kapitalbudgeten, av lånemedel, inom linjen 1,858,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 5,393,270 kr.

(Lidö säteri.) Utgifter: driftbudgeten 43,390 kr.; inkomster: driftbudgeten 35,000 kr.

Anstaltsdelegerade.

Anstaltsdelegerade hava till huvudsaklig uppgift att med uppmärksamhet följa förvaltningen av de anstalter, som sortera direkt under fattigvårdsnämnden.

Hermansson, K. Ture E., vaktmästare, stadsfullm., ordf.; **Hagström, f. Svensson, Anna M.**, riksstudieledare, stadsfullm., vice ordf.; **Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora)**, fru, stadsfullm.; **Johnsson, J. W.**, pastor, stadsfullm.; **Lönnqvist, F. O.-F.**, förste amanuens; **Robinsson, S. N. A.**, typograf, stadsfullm.; **Sjöstrand, G. E.**, typograf; **Sund, S. I.**, verktygsarbetare.

Delegerade för upphandlingsärenden.

Hermansson, K. Ture E., vaktmästare, stadsfullm., ordf.; **Hagström, f. Svensson, Anna M.**, riksstudieledare, stadsfullm., vice ordf.; **Holmblad, Margit E.**, extra förste kontorsskrivare; **Robinsson, S. N. A.**, typograf, stadsfullm.; **Carlson, f. Olsson, Elma S. E.**, fru, stadsfullm.
Suppleanter: **Levin, f. Kaijser, Gerd**, fru; **Svensson, G. Valborg E.**, redaktör, stadsfullm.

Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem.

Torsgatan 32, Va. (postgirokonto nr 100 031; t. 23 55 10; expeditionstid: 9—12 och 13—16 (lördagar 9—14).

Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem har f. n. å ålderdomshemsavdelningen 358 platser,

därav 213 avsedda för män och 145 för kvinnor och å vårdhemsavdelningen 365 platser.

Å staten för Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem har jämväl uppförts driftkostnaderna för Bromma ålderdomshem och vårdhemmet Södermannagatan 2 (se nedan).

Den 17 juni 1946 beslöto stadsfullmäktige anvisa 1,780,000 kr. till ny- och ombyggnader vid Sabbatsbergs ålderdomshem.

Sysselman (2 kl.) (20).

Valdén, G. F.; träffas säkrast måndagar, onsdagar och lördagar 9—11.

Kammarsskrivare (15).

Cronvall, M., tjl. (se sid. 227), *tf. Nilsson, H. V.*

Kontorsassistent (13).

Wenggren, T. S. R.

En *e. o. kontorsskrivare* (IX), ett *första kontorsbiträde* (7), ett *e. o. kontorsbiträde* (V).

Överläkare (XXI).

Erlandsson, S. G. G.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Lönnberg, B. V.; Hallberg, B. C. S.

Husmoder (1 kl.) (11).

Larsson, Greta K.

En *föreståndarinna* (2 kl.) (9), sju *översköterskor* (8), tre *e. o. översköterskor* (VIII), en *e. o. laboratorieöversköterska* (VIII), tre *e. o. sjuksköterskor* (VII), tre *extra sjuksköterskor* (2,880 kr.), en *extra sjukgymnast* (3,360 kr.), en *tvåttförestånderska* (2 kl.) (6), en *biträdande föreståndarinna* (5), *tjugufyra vårdarinnor* (2 kl.) (3). — En *vårdarinna* (D), nittiosju *sköterskebiträden* (B).

Predikant (2,280 kr.).

Vakant, *tf. Meiton, G.*, kyrkoadjunkt i Mattens förs.

En *organist och försångare* (570 kr.).

En *maskinist* (3 kl.) (12), en *arbetsföreståndare* (11), två *vaktmästare* (1 kl.) (8), en *köksförestånderska* (2 kl.) (8), två *hantverkare* (8), en *eldare* (7), två *biträdande köksförestånderskor* (2 kl.) (6), en *e. o. vaktmästare* (2 kl.) (VI), en *baderska* (3), en *portvakt* (2 kl.) (2), en *extra telefonist* (2,286 kr.). — Tre *eldare* (V B), tre *kokerskor* (D), ett *första biträde* (B), två *matsalsbiträden* (A), en *sömmerska* (B), elva *köksbiträden* (A), sex *städerskor* (A), två *arbetsbiträden* (A), två *baderskor* (B), en *maskintvätterska* (D).

Bromma ålderdomshem.

Fornborgsgränd 5, Ångby 1; t. 37 20 59.

Hemmet har 37 platser, därav 24 för män och 13 för kvinnor.

Syssloman.

Se ovan under Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem.

Läkare.

Se ovan under Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem.

Predikant (240 kr.).

Hjorth, C. N., komminister i Bromma förs.

Föreståndarinna (3 kl.) (8).

Vakant, *tf.* Sköld, Nancy K.

En *kokerska* (D), ett *första biträde* (B), två *arbetsbiträden* (A).

Vårdhemmet Södermannagatan 2.

Södermannagatan 2, Sö.; t. 43 48 40.

Hemmet har 98 platser för kvinnor.

Läkare.

Se ovan under Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem.

Predikant (360 kr.).

Dahl, H. H., kyrkoherde i Katarina förs.

Föreståndarinna (2 kl.) (9).

Johansson, Dagmar C.

En *översköterska* (8), två *extra sjuk-sköterskor* (3,180—2,880 kr.), en *vaktmästare* (1 kl.) (8). — En *vårdarinna* (D), *sjutton sköterskebiträden* (B), *sex städerskor* (A).

Provisoriska vårdhemmet Åsögatan 141.

Åsögatan 141, Sö.; t. 43 99 00.

Hemmet har 60 platser för kvinnor.

Läkare.

Se ovan under Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem.

Syssloman.

Se ovan under Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem.

Predikant (360 kr.).

Dahl, H. H., kyrkoherde i Katarina förs.

Föreståndarinna (3 kl.) (8).

Hedgren, Sofia E.

En *gårdskar* (II), ett *första biträde* (B), *sju sköterskebiträden* (B).

Gammelbyns ålderdomshem.

Stureby (*postgirokonto nr 55406*); t. 49 25 00 (*växel*); *expeditionstid*: å *sysslomanskontoret* 9—12 och 13—15 (*lördagar* 9—12); *besökstid*: *alla dagar* 13,30—19.

Hemmet är anordnat enligt s. k. kolonisystem, d. v. s. med ett antal friliggande byggnader, grupperade omkring en ekonomibyggnad med kök, matsalar, en mindre sjukavdelning m. m. Första utbyggnaden omfattar, förutom ekonomibyggnad, 9 ålderdomshemsbyggnader. I varje byggnad, som består av två våningar, äro inredda cirka 15 rum, avsedda för en eller två personer. Därjämte finnas i varje byggnad dagrum, kaffekök och badrum. Då hemmets syfte är att bereda ett verkligt hem för friska åldringar, har man här frångått systemet med stora salar. Förvaltningen är gemensam med vårdhemmet Stureby.

Hemmet har plats för 240 åldringar.

Syssloman.

Larsson, E. H. (se även under vårdhemmet Stureby); träffas å vårdhemmet Stureby (kontoret) vardagar säkrast 9—11.

Läkare.

Grahn, K. E., Westberg, F. G. O. (se även under vårdhemmet Stureby).

Predikant.

Waller, S. Å. A., vice komminister i Emskede förs. (se även under vårdhemmet Stureby).

Föreståndarinna (1 kl.) (10).

Horn, Stina U. M.

En *vaktmästare* (1 kl.) (8), en *biträdande föreståndarinna* (5), *åtta vårdarinnor* (2 kl.) (3), en *portvakt* (1,020 kr.). — En *eldare* (V B), en *gårdskar* (II A), en *vårdarinna* (D), *sex sköterskebiträden* (B).

Rosenlunds vård- och ålderdomshem.

Skånegatan 1, Sö. (*postgirokonto nr 153 628*); t. 44 02 90 (*växel*); *expeditionstid*: 9—12 och 13—15 (*lördagar* 9—14).

Rosenlunds vård- och ålderdomshem har f. n. å vårdhemmen 238 platser, därav 73 avsedda för män och 165 för kvinnor. Antalet ålderdomshemsplat-

FVN

ser utgör f. n. 484, därav äro 322 avsedda för män och 162 för kvinnor.

Å samma stat som Rosenlunds vård- och ålderdomshem är även uppfört guldbröllops-hemmet (se vidare nedan).

Syssloman (2 kl.) (20).

Biltberg, C. H.; träffas säkrast 9—11.

Kammarskrivare (15).

Valdén, Y.

Kontorsassistent (13).

Löfroth, A. E. (Lisbet).

Ett e. o. kontorsbiträde (V), ett extra kontorsbiträde (2,310 kr.), en extra telefonist (2,160 kr.).

Läkare (7,692 kr.).

Værnéus, A. G.

Biträdande läkare (9,180—7,692 kr.).

Lindqvist, S. G. E.; Schött, G. E. D.

Röntgenläkare (5,100 kr.).

Gladnikoff, H., tf.

Husmoder (1 kl.) (11).

Carlsson, Edith E.

En extra sjukgymnast (3,360 kr.), sju översköterskor (8), två e. o. översköterskor (VIII), en röntgenöversköterska (8), en laboratorieöversköterska (8), två e. o. sjuk-sköterskor (VII), tre extra sjuksköterskor (3,180—2,880 kr.), tretton vårdarinnor (2 kl.) (3), ett e. o. röntgen- och ljusbehandlingsbiträde (IV). — Två vårdarinnor (D), åttio-en sköterskebiträden (B).

Predikant (2,280 kr.).

Vakant, tf. Lundström, S. V., teol. lic.

En organist och försångare (570 kr.).

En maskinist (2 kl.) (13), en förråds-mästare (3 kl.) (9), en köksförestånderska (2 kl.) (8), en vaktmästare (1 kl.) (8), en hantverkare (8), två eldare (7), en biträdan-de köksförestånderska (2 kl.) (6), en tvätt-förestånderska (2 kl.) (6), en köksförestån-derska (3), en extra vaktmästare (1 kl.) (3,360 kr.), en extra vaktmästare (2 kl.) (2,682 kr.). — Fem eldare (V B), en gårds-karl (II B), en första kokerska (E), fyra kokerskor (D), en kallskänka (B), ett för-sta biträde (B), två matsalsbiträden (A), en maskintvätterska (D), två tvättbiträden (A), två baderskor (B), elva köksbiträden (A), en stüderska (A).

Oscars och Sofias guldbrölloppshem för äldriga makar (guldbrölloppshem-met).

Skånegatan 1, Sö.; t. 44 02 90.

Hemmet, som upprättats med anledning av konung Oscar II:s och drottning Sofias guld-bröllop, är avsett till beredande av ett hem för mindre bemedlade ålderstigna makar. Det har plats för 79 par åldringar.

Syssloman.

Se ovan under Rosenlunds vård- och ålder-domshem.

Läkare.

Se ovan under Rosenlunds vård- och ålder-domshem.

En översköterska (8), tre vårdarinnor (2 kl.) (3). — Tre sköterskebiträden (B), en stüderska (A).

Mödrahemmet vid Åsögatan 44.

Åsögatan 44, Sö.; t. 41 58 66.

Fr. o. m. den 1 januari 1947 hör mödrahem-met Åsögatan 44 under Rosenlunds vård- och ålderdomshems förvaltning. Till en början kom-mer anstalten att fortfarande användas såsom mödrahem i avvaktan på att barnavårdsnämnden kan anskaffa tillräcklig fastighet för denna verk-samhet. Hemmet kommer därefter att användas såsom vårdhem med ca 60 platser.

Såsom mödrahem har hemmet 74 platser, därav 32 för mödrar, 32 för barn och 10 för havande mödrar.

Intagning å hemmet sker efter remiss av fattigvårdsdirektören på understödsdelegerades vägnar. Remittering till hemmet av moder med barn under ett år sker dock genom barnavårds-nämnden.

Läkare (1,980 kr.).

Belfrage, C. E.

Föreståndarinna (2 kl.) (9).

Vakant, tf. Johansson, Emma Ch.

En vaktmästare (1 kl.) (8), en biträ-dande föreståndarinna (5), två barnskö-terskor (4), en e. o. barnsköterska (IV), en extra barnsköterska (2,040 kr.). — Ett för-sta biträde (B).

Vårdhemmet Högalid.

Maria Ban- och Wollmar Yxkullsgatorna, Sv. (postgirokonton nr 2439); t. 44 00 95 (växel); expeditionstid: 9—12 och 13—15 (lördagar samt juni—aug. alla dagar 9—14).

Vårdhemmet Högalid har 939 platser för män, varav 635 å försörjningsavdelningen (av

dessas disponerar Stockholms bespisningsförening 274) och 304 å vårdhemsavdelningen.

Å hemmets försörjningsavdelning intagas dels i någon mån arbetsföra män, vilka äro i behov av anstaltsvård, men ej lämpligen böra vårdas å kommunens andra fattigvårdsanstalter, dels nödställda, kommunen tillhörande arbetsföra personer, som sakna stadigt hemvist och önska att intagas å vårdhemmet, dels slutligen även välfredade, avskedade militärer, som tillhört manskapet vid värvad trupp samt inom kommunen finnas vara i behov av fattigvård. Dessa utgöra en särskild underavdelning, kallad militäravdelningen.

Å försörjningsavdelningen intagna personer äro skyldiga att efter sin förmåga förrätta det arbete inom anstalten, som av syssломannen dem anvisas. Arbetet består huvudsakligast av vedsågning, utarbeten, bakning, tvätt, mangling, skomakeri, skrädderi, snickeri m. m.

Å hemmets vårdavdelning intagas endast sådana män, som äro i behov av vård men icke av sjukhusvård.

Å vårdhemmet mottagas ej personer, som på grund av kropps- eller sinnessjukdom kräva särskild vård och tillsyn, ej heller den, som ej fyllt 18 år. Intagning sker allenast efter remiss av fattigvårdsdirektören på understödsdelegerades vägnar.

Som filial till vårdhemmet Högalid sorterar fr. o. m. år 1942 förutv. upptagningshärbarget vid Östgötagatan 61—63. Anstalten benämnas försörjningshemmet vid Östgötagatan 61—63 (se nedan). — F. n. är filialen uthyrd till Stockholms bespisningsförening, som där bedriver hotellrörelse.

Sysselman (1 kl.) (21).

Silfversparre, C. G. C:son; träffas säkrast 8—9,30.

Förste kammarskrivare (17).

Vakant, *tf.* Cronvall, M.

Kontorsassistent och kassör (13).

Nilsson, H. V., tj. (se sid. 224), *tf.* Sjöberg, J. V. S.

Kontorsassistenter (13).

Sörenstam, A. I.; Paulson, E. N.

Ett första kontorsbiträde (7), ett extra första kontorsbiträde (3,900 kr.), ett kontorsbiträde (5), ett e. o. kontorsbiträde (V), ett extra kontrollbiträde (2,400 kr.).

Läkare (XXI).

Höglund, G.

Husmoder (2 kl.) (10).

Lindvall, A. M. E. (Greta).

Fem översköterskor (8), två e. o. översköterskor (VIII), en e. o. laboratorieöversköterska (VIII), en extra översköterska (3,060 kr.), en extra sjukgymnast (3,504 kr.), två e. o. sjuksköterskor (VII), två extra sjuksköterskor (2,880 kr.). — Åtta vårdarinnor (D), femtiosex sköterskebiträden (B).

Predikant (1,620 kr.).

Vakant, *tf.* Movering, J. S., kyrkoadjunkt i Högalids förs.

En organist och försångare (570 kr.).

Maskinist (1 kl.) (14)

(för verkmästargöromål 690 kr.).

Petersson, K. I.

En biträdande maskinist (1 kl.) (12), två biträdande maskinister (2 kl.) (11), fem arbetsföreståndare (11), en arbetsförman (9), en extra arbetsförman (4,688 kr.), tolv vaktmästare (1 kl.) (8), en köksförestånderska (2 kl.) (8), tre automobilförare (7), en tvättförestånderska (1 kl.) (7), två biträdande köksförestånderskor (2 kl.) (6), två biträdande tvättförestånderskor (2 kl.) (4), en portvakt (1,884 kr.). — Fyra bilförare (VI B), en första kokerska (E), tre kokerskor (D), två matsalsbiträden (A), två första biträden (B), två strykerskor (B), fyra tvättbiträden (A), två baderskor (B), åtta köksbiträden (A).

Vårdhemmet Stureby.

Stureby (postgirokonto nr 55406); t. 49 25 00 (våxel); expeditionstid; å syssломanskontolet 9—12 och 13—15 (lördagar 9—12).

Besökstid: söndagar, tisdagar, torsdagar och lördagar 13,30—15.

Vårdhemmet Stureby, som fullbordades och togs i bruk i början av år 1936, har 689 platser, varav 195 för försörjnings-, 56 för ålderdomshems- samt 438 platser för vårdhemsklientel.

Å avdelningen för kroniskt sjuka, som är avsedd för patienter från Stockholms stad, intagas obotligt eller svårbotligt kroppssjuka, vilka äro i behov av sjukhusvård, och därför icke lämpligen kunna vårdas å allmän fattigvårdsanstalt men vilkas tillstånd icke berättigar till och vilka icke heller kunna erhålla den särskilda vård, för vilken lasarett samt därmed jämförliga anstalter äro avsedda. Intagning sker efter överläkarens hörande och remiss av fattigvårdsdirektören på understödsdelegerades vägnar.

Intagning å ålderdomshemsavdelningen sker efter remiss från nämnda delegerade.

FVN

Å hemmets försörjningsavdelning intagas i någon mån arbetsföra män och kvinnor, vilka äro i behov av anstaltsvård men ej lämpligen böra vårdas å kommunens andra fattigvårdsanstalter.

Å försörjningsavdelningen intagna personer äro skyldiga att efter sin förmåga förrätta det arbete, som av syssломannen dem anvisas. Arbetet består huvudsakligast av trädgårdsarbete, tvätt, vävning, snickeri, skomakeri m. m.

Syssloman (1 kl.) (21).

Larsson, E. H.; träffas säkrast 9—11.

Kammarskrivare (15).

Lindberg, K. G.

Kontorsassistent (13).

Willny, H. G. W.

Kontorsskrivare (9).

Ekholm, Tyra M.

Ett första kontorsbiträde (7), ett extra första kontorsbiträde (2,880 kr.), ett e. o. kontorsbiträde (V).

Överläkare (21).

Grahn, K. E. (förordn. t. o. m. ³¹/₁₂ 1951); mot-tagnings-tid: vardagar 9,30—10,30.

Förste underläkare (10,272-8,784 kr.).

Westberg, F. G. O.; Andrell, B. P. O.

Röntgenläkare (5,100 kr.).

Vakant.

Obducent och patolog (3,000 kr.).

Ringertz, N. O. E.

Husmoder (1 kl.) (11).

Hillefors, Kerstin M.

Elva översköterskor (8), två e. o. översköterskor (VIII), en röntgenöversköterska (8), en laboratorieöversköterska (8), fyra e. o. sjuksköterskor (VII), nio extra sjuksköterskor (2,880 kr.), två extra sjukgymnaster (2,640 kr.), ett e. o. ljusbadsbiträde (IV). — Nio vårdarinnor (D), etthundratolv sköterskebiträden (B), ett röntgenbiträde (B).

Predikant (1,620 kr.).

Waller, S. Å. A., vice komminister i Enskele förs.

En organist (570 kr.).

Maskinist (1 kl.) (14).

Dahlquist, J. V.

En biträdande maskinist (1 kl.) (12), en arbetsföreståndare (11), en e. o. arbetsförmän (IX), en köksförestånderska (2 kl.) (8), fyra vaktmästare (1 kl.) (8), en automobilförare (7), en tvättförestånderska (1 kl.) (7), en e. o. hantverkare (VIII), en biträdande köksförestånderska (2 kl.) (6), en e. o. arbetsförestånderska (VIII), en e. o. vaktmästare (1 kl.) (VIII), två e. o. vaktmästare (2 kl.) (VI), en föreståndarinna (3 kl.) (8), en biträdande tvättförestånderska (2 kl.) (4), ett extra kontrollbiträde (2,400 kr.), en e. o. telefonist (IV). — Fyra eldare (V B), en första kokerska (E), två kokerskor (D), en kallskänka (B), nio matsalsbiträden (A), sexton köksbiträden (A), en maskinträtterska (D), två strykerskor (B), fyra tvättbiträden (A), två sömmerskor (B), fyra baderskor (B), tre städerskor (A).

Försörjningshemmet Skarpnäck.

Skarpnäck, Enskele 1; t. 49 20 08 (föreståndarinnan), 48 03 91 (exp. och inspektor).

Hemmet har plats för högst 50 manliga försörjningstagare.

Å hemmet intagas arbetsföra män, vilka äro i behov av anstaltsvård och de äro skyldiga att efter sin förmåga förrätta det arbete, som av syssломannen dem anvisas. Arbetet består huvudsakligast av lantbruks- och trädgårdsarbete.

Syssloman.

Larsson, E. H., träffas å vårdhemmet Stureby, kontoret, vardagar säkrast 9—11.

Föreståndarinna (3 kl.) (8).

Nyman, Anna L.

Inspektor (4,536 kr.).

Iwerbo, G. W.

En extra automobilförare (3,120 kr.), en extra vaktmästare (1 kl.) (3,078 kr.). — En kokerska (D), ett första biträde (B), ett köksbiträde (A), två arbetsbiträden (A).

Stadens härbärgen.

Expeditionen.

Vårdhemmet Högalid (se sid. 226).

Syssloman.

Se under vårdhemmet Högalid.

Daghärbärgen.

Klara Norra Kyrkogata 5, C.; t. 10 54 09; Bondegatan 44, Sö.; t. 40 48 20; Lilla Nygatan 3—5 (ing. från Yxsmedsgränd), C.; t. 20 80 76.

Personal.

En vaktmästare (1 kl.) (8), tre e. o. vaktmästare (1 kl.) (VIII), två e. o. vaktmästare (2 kl.) (VI).

Sinnesslöanstalten Årsta.

Årsta, Liljeholmen, Stockholm 9; t. 45 10 20.

Efter ombyggnad år 1942 av det tidigare försörjningshemmet vid Årsta har sinnesslöanstalten överflyttats hit från Åkeshov.

Anstalten, som är av k. mt för sitt ändamål godkänd, står under medicinalstyrelsens överinseende och under närmaste tillsyn av överinspektören för sinnesslövården i riket. Statsbidrag utgår halvårsvis med högst 225 kr. för en var av det antal obildbara sinnesslöa, som i medeltal för dag under nästföregående halvår vårdats å anstalten. Anstalten har 50 platser för män.

Författningar. K. kung. 19 maj 1933 ang. statsbidrag till driftkostnader vid anstalter för obildbara sinnesslöa.

Sysselman.

Se under vårdhemmet Stureby.

Läkare (1,620 kr.).

Eneström, Hj. E.

Föreståndarinna (2 kl.) (9).

Vakant, *tf.* Lundberg, H. M. (Maja).

En skötare (8), en sköterska (6). — En värmeledningsskötare (VB), ett köksbiträde (A), fem sköterskebiträden (B), ett arbetsbiträde (A).

Jacques och Galathée Lamms hem för behövande blinda.

Hornsgatan 52, Sö.; t. 41 04 11.

Hemmet har tillkommit på grund av en i testamente av änkefru Galathée Lamm år 1913 till staden gjord donation å ett belopp av 100,000 kr., vartill sedermera ytterligare tillkommit donationer av fröknarna Agnes och Ida Lamm å sammanlagt 20,000 kr. Medlen skulle användas till ett hem för behövande blinda mot villkor bl. a. att staden uppläte för ändamålet lämpad lokal och omhändertog bestyret med förvaltningen av såväl hemmet som penningmedlen. Det i

anledning härav upprättade hemmet är numera inrymt i en staden tillhörig fastighet, Hornsgatan 52.

År 1937 har hemmet enligt testamente år 1934 av fabrikören Henrik Vilhelm Lyberg emottagit en ny donation å 10,000 kr., med avdrag av därå belöppande arvskatt 600 kr. Donationen benämnes »Henrik Lybergs donationsfond», och räkntas å densamma skall användas till att bereda hemmets pensionärer fördelar, som icke kunna beredas genom Stockholms stads anslag.

Hemmets angelägenheter handhavas av en styrelse, bestående av en ordförande och två andra ledamöter jämte tvenne suppleanter, årligen utsedda av fattigvårdsnämnden. Ansökan om inträde å hemmet inlämnas till hemmets styrelse och skall vara åtföljd av läkarintyg, av vederbörande församlings sociala byrå (se sid. 215) utfärdat intyg om medellöshet samt prästbetyg. Den å hemmet åtnjutna vården är ej att hänföra till fattigvård.

Hemmet är t. v. avsett uteslutande för män och har f. n. 9 pensionärer.

Reglemente. Fattigvårdsnämndens reglemente 20 juni 1916 för Jacques och Galathée Lamms hem för behövande blinda.

Styrelse.

Lamm, C. J., docent, ordf.; Ljungberg, I., vice värd; Sjöstrand, G. E., typograf.

Suppleanter: Johnsson, J. W., pastor, stadsfullm.; Löwgren, K. G., direktör, kassaförvaltare.

Revisorer.

Fattigvårdsnämndens revisorer granska hemmets räkenskaper.

Föreståndarinna (6).

Sundquist, Irma O.

Ett köksbiträde (A).

Sättra gård.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25, C., t. »sociala nämnderna».

För anordnande i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 16 oktober 1944 av en anstalt för manliga sinnesslöa å stadens egendom Sättra gård på Adelsö, har fattigvårdsnämnden utsett en särskild styrelse på fem personer. Anstalten är av medicinalstyrelsens godkänd, dels som arbetshem för manliga sinnesslöa, dels som vårdhem för obildbara gossar. Beräknat platsantal 152. Anstalten har hittills inte kunnat helt iordningställas och tagas i bruk för sitt ändamål beroende på, att av barnavårdsnämnden be-

FVN

FVN

slutad förflyttning till Skå-Edeby av det till Sättra förlagda barnhemmet ännu inte kunnat ske. Styrelsens uppgift är att iordningställa Sättra gård och barnhem som sinnesslöanstalt för att, sedan detta skett, överlåta driften av densamma i enlighet med därom träffat avtal till föreningen för psykiskt vanlottade, i vilken staden äger huvudinflytandet. Egendomens jordbruk är redan nu utarrenderat till föreningen.

Stat år 1947. Utgifter: driftbudgeten 62,276 kr.; inkomster: driftbudgeten 50,706 kr.

Styrelse.

Hermansson, K. Ture E., vaktnästare, stadsfullm., ordf.; Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.; Johansson, J. W., pastor, stadsfullm.; Sjöstrand, G. E., typograf; Wahrolén, J. I., förste postassistent, stadsfullm., vice ordf.

Sekreterare.

Jacobsson, C. M., aktuarie, (se sid. 213).

Arbetshem.

Enligt 33 § fattigvårdslagen hava landsting och städer, som ej deltaga i landsting, ålagts att upprätta särskilda arbetshem för omhändertagande av dels i någon mån arbetsföra behövande, vilka äro i behov av anstaltsvård, men ej lämpligen kunna emottagas eller behållas å ålderdomshem, försörjningshem eller vårdhem, dels ock försörjningspliktiga, vilka jämlikt 71 § samma lag förelägs arbete. Män och kvinnor må ej intagas i samma arbetshem, såvida ej för dem finnas fullständigt skilda avdelningar. Personer under aderton år må ej intagas i arbetshem. Arbetshem skall stå under ledning av en styrelse, som har att besluta om intagning i hemmet, samt vara försett med av konungen fastställt reglemente.

Enligt samma lagrum må landsting eller stad, som ej deltaga i landsting kunna av konungen befrias från skyldigheten att upprätta arbetshem, därest sådana i tillräckligt antal i annan ordning komma till stånd, och k. m:t har den 15 oktober 1926, med hänsyn till av stadens i förevarande hänseende vidtagna åtgärder, tills vidare medgivit Stockholms stad sådan befrielse.

I anledning av omförmälda stadganden i fattigvårdslagen har fattigvårdsnämnden, i enlighet med av stadsfullmäktige lämnat bemyndigande, den 1 juni 1923 träffat avtal med Kristliga föreningens av unga kvinnor centralförening angående upplåtande till arbetshem för kvinnor av den föreningen tillhöriga småbrukskolonien Emaus vid Norrtälje. Enligt avtalet skall anstaltens drift handhavas av föreningen under det att staden för disponerandet av de tillgängliga platserna (15) skall betala dels ett årligt bidrag dels ock ersättning för vårdkostnaderna

för å hemmet intagna personer från Stockholm efter viss dagavgift. Avtalet är uppsagt att gälla fr. o. m. den 1 juli 1947. Statsbidraget till driftkostnaderna skall av arbetshemmet inleveras till fattigvårdsnämnden. Reglemente för arbetshemmet Emaus för kvinnor fastställdes av k. m:t den 27 april 1923, med ändr. 29 juli 1938.

Sedan mellan fattigvårdsnämnden och Svenska diakonsällskapet den 21 januari 1925 träffat avtal om upplåtande för Stockholms stad av arbetshemmet Ösbyholm för män upphört att gälla den 31 december 1946, har fattigvårdsnämnden avtalat dels med Norrköpings stad och Östergötlands läns landsting om att sex platser på Kalbo arbetshem, Katrineholm, ställas till stadens förfogande, dels med Mellersta Sveriges arbetshemsförbund om disposition av fyra platser på Långmora arbetshem, Långshyttan. För ifrågavarande platser, som äro avsedda för män, skall erläggas dels en fast årlig avgift, dels en dagavgift i den mån platserna äro belagda.

Sedan genom bestämmelser i 1924 års barnavårdslag barnavårdsnämnden erhållit befogenhet att meddela försumliga underhållsskyldiga arbetsförelägganden, får även denna nämnd disponert platser å ovannämnda arbetshem mot ersättning av kostnaderna härför.

Arbetarebostadsfonden till minne av den 9 februari 1853.

Denna fond bildades av bidrag, som nämnda år, i anledning av konung Oscar I:s återställande till hälsan efter en långvarig sjukdom samt födelsen av kronprins Carls son Carl, subskriberades för att användas till uppförande av sunda och tjänliga bostäder åt arbetare eller därmed jämställda. Fonden förvaltas av en styrelse bestående av sex personer, vilka utses av Stockholms stads fattigvårdsnämnd för två år i sänder. Val av styrelse skall förrättas varje år för halva antalet ledamöter.

Fattigvårdsnämnden beslöt den 29 januari 1945 att bestämmelsen om förnyelse av styrelsen skulle träda i tillämpning första gången fr. o. m. den 1 januari 1946, varvid så skulle förfaras att hälften av styrelsen då skulle förnyas samt att urvalet skulle ske efter lottning. Styrelsen väljer inom sig ordförande.

Styrelsen åligger att till förverkligande av det med fondens bildande avsedda ändamål använda de medel, som nu redan finnas och framdeles komma att till fonden inflyta samt i sådant avseende vidtaga alla erforderliga åtgärder. Fondens värdehandlingar och medel förvaras hos fattigvårdsnämnden.

Fondens kapital, som vid början av dess verksamhet var 16,668 rdr banko, hade vid 1946 års slut växt till 2,890,364 kr.

Fonden äger sju fastigheter med ett sammanlagt taxeringsvärde av 5,190,000 kr. samt disponerar därjämte, så länge den ej erfordras för stadsplanändamål, ytterligare en fastighet. Dessutom har till fonden med tomträtt upplåtits två tomtar, å vilka uppförts tvänne byggnader taxerade till 2,050,000 kr., innehållande 132 lägenheter för mindre bemedlade, barnrika familjer enligt k. kung. den 4 september 1935. De till fonden hörande fastigheterna innehålla inalles c:a 700 bostadslägenheter.

För uppgifter i övrigt angående fondens fastigheter hänvisas till kommunalkalendern 1933.

Reglemente. Fattigvårdsnämndens reglemente 7 mars 1904 för styrelsen för arbetsbostadsfonden till minne av den 9 februari 1853, med ändr. 21 mars 1933 samt 8 och 29 jan. 1945.

Styrelse.

*Ekdahl, H. O. S., postmästare; *Hallström, K. L. F., tjänsteman, vice ordf. och sekr.; Ljungberg, I., vice värd; Sjöstrand, G. E., typograf; Svensson, G. A., byggmästare, ordf.; *Wahlbärj, J., borgarråd, stadsfullm.

Revisorer.

Gemensamma för fattigvårdsnämnden m. fl. (se sid. 211).

Kontor.

Åsögatan 200, Sö. (postgirokonton nr 50259); t. 43 13 57.

Fondens direktör.

Jernberg, O. E.

Stockholms bespisningsförening.

Kontor: Nytorgsgatan 2, Sö., (postgirokonton nr 56174); t. 42 10 88 (sysslomannen), 44 37 00 (konsulenten), 42 90 60 (expeditionen); expeditionstid 9—12 och 13—15.

Bespisningslokaler: Malmgårdsvägen 16—18, Sö.; t. 40 58 33; Apelbergsgatan 34, C.; t. 20 67 67.

Ungkarlshotell och natthärbärgen: Stora Glasbruksgatan 25, Sö.; t. 42 90 60; Östgötagatan 61—63, Sö.; t. 42 09 06; Skarpskyttegatan (Wollmar Yxkullsgatan), Sv.; t. 42 67 71; Maria Bangata, Sv.; t. 42 55 50; Ringvägen 52, Sö.; t. 44 37 55; Tjörhovsgatan 11, Sö.; t. 41 02 20; Hornsgatan 110, Sv.; t. 41 20 28; Torsgatan 32, Va.; t. 31 96 69 (kvinnor).

Centralkök jämte utspisningslokaler för arbetslösa ungar har genom fattigvårdsnämndens försorg anordnats i fastigheterna Malmgårds-

vägen 16—18 och Apelbergsgatan 34. För omhändertagande av denna verksamhet har bildats en särskild förening, Stockholms bespisningsförening, vilken har till ändamål att under samarbete med Stockholms stads fattigvårdsnämnd idka matserveringsrörelse och uthyrningsrörelse samt försälja livsmedel och andra förnödenheter åt hjälpbehövande i staden.

Fattigvårdsnämnden har dessutom uppdragit åt föreningen att fr. o. m. den 1 november 1941 handhava driften av ungarshotellet i fastigheten Stora Glasbruksgatan 25. Detta hotell har efter modernisering år 1944 224 platser. Till följd av bristen å natthärbärgesplatser öppnade föreningen år 1943 ett ungarshotell i fastigheten Östgötagatan 61—63 med plats för 79 män, numera utökad med 54 platser. Provisoriska natthärbärgen hava inrättats i vissa av bespisningsföreningen förhyrda lokaler i fastigheterna Tjörhovsgatan 11, Ringvägen 52 och Hornsgatan 110 samt inom vårdhemmet Högalid. Platsantalet vid dessa hotell och härbärgen, som äro avsedda för män, uppgår till sammanlagt 835. För kvinnor finnas 24 härbärgesplatser i ett av arbetslöshetsnämnden uppfört bostadshus vid Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem, Torsgatan 32. Huvudbyggnaden av f. d. rannsaksfängelset har tillsvidare provisoriskt disponerats för ungarbostäder. Handhavandet av denna verksamhet har uppdragits åt föreningen (se sid. 21). I syfte att kunna bereda bostadslösa familjer tak över huvudet hava förhyrts ett antal outhyrda, för rivning avsedda fastigheter. På så sätt hava iordningställt närmare 200 s. k. genomgångsbostäder. Dessa provisoriska bostäder hava beräknats behöva bliva utnyttjade endast under kortare tid av varje familj, i avvaktan på dess inflyttning i ordinar lägenhet. För att kunna fördela befintliga genomgångsbostäder på de bostadssökande med hänsyn till angelägenheten av att bostad erhålles, har bespisningsföreningen sedan den 1 november 1946 omhändertagit viss bostadsförmedlande verksamhet, som den 1 juli 1947 avses bliva överförd till den kommunala bostadsförmedlingen.

Föreningens angelägenheter handhavas av en styrelse bestående av fem ledamöter, valda å föreningsens ordinarie sammanträde för ett år. Jämte styrelsen utses årligen tre suppleanter, vilka vid styrelseledamöters avgång inträda i den ordning de äro valda.

Stadga. Stadgar för Stockholms bespisningsförening u. p. a., antagna av föreningen den 2 april 1932, med ändr. 30 juni och 17 okt. 1941 samt den 28 maj 1945.

Styrelse.

Hagström, f. Svensson, Anna M., riksstudieledare, stadsfullm.; Karlsson, Wictor E., f. d. borgarråd, stadsfullm., ordf.; Levin, f. Kaijser, Gerd, fru; Wangson, O. R., fattigvårdsdirektör, vice

FvN

ordf.; Åstrand, N., ombudsman, stadskollegiets vice ordf.

Suppleanter: Hartmann, J. L., journalist, stadsfullm.; Robinsson, S. N. A., typograf, stadsfullm.; Ström, f. Hånes, Hildegard A., fru.

Revisorer.

Edstam, N. Hj., kamrerare; Hermansson, K. Ture E., vaktmästare, stadsfullm.

Suppleanter: Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.; Johnsson, J. W., pastor, stadsfullm.

Syssloman och föreståndare.

Karlberg, G. K. A.: mottagningstid: vardagar 9—10,30.

Konsulent.

Zederroth, S. V.; mottagningstid: vardagar 9—10,30 samt tisdagar även 17,30—18,30.

Ett kontorsbiträde.

Stockholms beklädnadsförening.

Distributionscentral: Munkbrogatan 2, C.; t. 21 00 67.

Fattigvårdsnämnden beslöt den 10 november 1941 att tillsammans med vissa enskilda personer bilda en ekonomisk förening för handhavande av inköp och utlämning av beklädnadsartiklar åt nnderstödstagare i öppen vård. Beklädnadsföreningen är avsedd att stå till tjänst även åt andra kommunala eller sociala institutioner än fattigvårdsnämnden. Härmed avses framför allt den beklädnadsutlämning, som sker till barn i stadens folkskolor.

Föreningen bildades vid sammanträde den 8 januari 1942. Dess angelägenheter handhavas av en styrelse på tre ledamöter, valda å föreningens ordinarie sammanträde för ett år. Jämte styrelsen utses årligen tre suppleanter samt tvänne revisorer jämte ersättare för dessa.

Stadga. Stadgar för Stockholms beklädnadsförening u. p. a., antagna av föreningen 10 nov. 1941.

Styrelse.

Hagström, f. Svensson, Anna M., riksstudieledare, stadsfullm.; Söderström, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullm.; Wangson, O. R., fattigvårdsdirektör, ordf.

Suppleanter: Hartmann, J. L., journalist, stadsfullm.; Johansson, F. V., kontorschef; Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.

Sekreterare och redogörare.

Karlberg, G. K. A., syssloman (se ovan); t. 42 10 88.

Revisorer.

Unell, F. M., kamrerare; Åstrand, N., ombudsman, stadskollegiets vice ordf.

Suppleanter: Edstam, N. Hj., kamrerare; Robinsson, S. N. A., typograf, stadsfullm.

Pensionärshemmen

(se sid. 132).

Sociala hemhjälsbyrån.

Beträffande den hemhjälsverksamhet, som med bidrag från Stockholms stad organiserats som en avdelning av hemhjälsnämnden, se sid. 264.

Stockholms stads barnavårdsnämnd och i samband därmed stående institutioner.

Barnavårdsnämnden.

(Ungdomsnämnden.)

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25, C (postgirokonton nr 3173); t. »sociala nämnderna» samt 11 99 88. Nämnden sammanträder i regel varannan tisdag och delegerade varannan onsdag och varje torsdag.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stockholms stads barnavårdsnämnd, vars uppgifter tidigare påvilat [folkskoleöverstyrelsen] folkskoleledningen och en inom denna tillsatt barnavårdsnämnd, tillkom som självständig nämnd genom den av k. m:t den 8 maj 1925 fastställda instruktionen samt trädde i verksamhet den 1 januari 1926.

Enligt lagen den 6 juni 1924 om samhällets barnavård och ungdomsskydd (barnavårdslagen) skall den samhälleliga barnavårdsverksamheten obligatoriskt tillhöra en särskild, för ändamålet inrättad barnavårdsnämnd, som jämväl har att vidtaga åtgärder till skydd för ungdom inom kommunen. Understöd åt barn, som vårdas i sina hem, skola dock fortfarande utgivas genom fattigvårdsnämnden. Barnavårdsnämnd har att med uppmärksamhet följa de inom kommunen rådande förhållandena i avseende å barns och ungdoms vård och uppfostran samt noggrant tillse, att barn och ungdom, som vistas inom kommunen och äro i den belägenhet, att det enligt barnavårdslagen ankommer på nämnden att ingripa, bliva föremål för dess åtgärder. Nämnden skall också verka för förbättrad barn- och ungdomsvård och i sådant syfte, i den mån förhållandena därtill föranleda, söka främja tillkomsten och utvecklingen av barnavårdsanstalter ävensom andra åtgärder till barns och ungdoms välfärd. Jämlikt barnavårdslagen må barnavårdsnämnd vid handläggning av ärenden rörande ungdomsskydd kallas ungdomsnämnd.

Utom sina övriga uppgifter har barnavårdsnämnd eller dess ordförande bl. a. att fullgöra vissa uppgifter enligt lagarna om äktenskaplig börd, om barn i äktenskap, om adoption, om barn utom äktenskap, om förbud för vissa underhållsskyldiga att avflytta från riket, om för-

mynderskap, om förskottering av underhållsbidrag till barn, om socialregister, om särskild förundersökning i brottmål och om eftergift av åtal mot vissa underåriga samt i förordningarna om moderskapspenning och om mödrahjälp.

Enligt beslut av stadsfullmäktige den 17 december 1937, som fastställdes av k. m:t den 25 februari 1938, tillkom det barnavårdsnämnden att handhåva ledningen av den förebyggande barnavårdsverksamheten i Stockholm. Genom beslut av k. m:t den 29 oktober 1943 har barnavårdsnämnden erhållit medgivande att fortfarande tills vidare handhåva ledningen av samma verksamhet, som bedrivs genom a. s. barnavårdscentraler (se sid. 242).

Barnavårdsnämnden har dessutom av stadsfullmäktige erhållit anslag för öppnande av s. k. barnstugor (ungdomsgårdar) i sådana stadsdelar, där det förekommer ett större antal mindre bemedlade, barnrika familjer (se sid. 243). Enligt beslut av stadsfullmäktige den 19 juni 1944 tillkommer det ävenledes barnavårdsnämnden att handlägga ansökningar om beklädnadshjälp åt företrädesvis ensamstående, behövande mödrars barn. Sådan beklädnad beviljas till ett belopp av högst 200 kronor per barn och kalenderår.

Sedan socialstyrelsen den 2 juli 1946 godkänt barnavårdsnämnden såsom feriebarnsinstitution, har nämnden påtagit sig anskaffandet av feriehjem för barn i förskolåldern.

Barnavårdsnämnden skall enligt sin instruktion handhåva de uppgifter, som enligt allmän lag eller författning tillkomma barnavårdsnämnd, förvalta stadens barnavårdsanstalter med undantag av skolorna tillhörande barna- och ungdomsvården (f. d. skyddshem) samt ombesörja övriga barnavården och ungdomsskyddet rörande angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas.

Nämnden består av nio ledamöter, vilka jämte nio suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. Nämndens ledamöter skola vara a) en lagkunnig, i domarvärv erfaren man, b) en ledamot av fattigvårdsnämnden, c) en i församlingstjänst inom staden anställd ordinarie präst, d) en vid stadens folkskolor eller fortsättningsskolor anställd lärare eller lärarinna eller en av stadens folkskolinspektörer, e) en läkare samt f) fyra andra för nit och intresse för barn- och ungdomsvård

BvN kända personer, därav minst en kvinna. För en var av de ledamöter, som avses i a) b) c) d) och e) utses en suppleant i samma ställning, som föreskrivits i fråga om ledamöterna. För de i f) omförmälda ledamöterna väljas fyra suppleanter, varav minst en skall vara kvinna. Stadsfullmäktige utse en av nämndens ledamöter till ord förande, att tjänstgöra för den tid han är vald till ledamot. Vice ordförande utser nämnden inom sig vid början av varje kalenderår. Vederbörande borgarråd äger, även om han icke är ledamot av nämnden, närvara vid nämndens sammanträden samt deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet. Enahanda befogenhet tillkommer barnavårdsdirektören, förste folkskoleinspektören och förste stadsläkaren.

Med hänsyn till det nära sambandet mellan barnavårdsnämndens och fattigvårdsnämndens verksamhet föreskrives i barnavårdslagen, att, i den mån så prövas påkallat, representanter för dessa nämnder eller nämnderna i deras helhet böra sammankomma för rådgivning om angelägenheter, som beröra bådas verksamhet. Åro beträffande visst ärende barnavårdsnämnden och fattigvårdsnämnden av olika mening, vilkendera myndigheten som har att ingripa, bör ärendet överlämnas till en tremannanämnd, bestående av den för båda nämnderna gemensamma ledamoten samt ytterligare en för ett år utsedd ledamot från vardera av nämnderna. Denna nämnd avgör, vilken av myndigheterna som skall taga befattning med ärendet.

Sedan år 1943 har i samarbete med fattigvårdsnämnden och arbetslöshetsnämnden inrättats en gemensam försöksbyrå i avsikt att pröva en central handläggning av vissa sociala ärenden (se sid. 220).

Under barnavårdsnämnden sorterar nämndens expedition och de under nämnden ställda anstalterna. Barnavårdsdirektören är chef för expeditionen och anstalterna. Dessa anstalter utgöras f. n. av två daghem, femton barn- och mödrahem, två lärlingshem och tretton barnstugor. Härtill komma lärlingshemmet Fredrik Barks minne, ungdomshemmen Giovanni d'Anastasy's minne samt barnhemmet Eurenii-Ljungcrantz' minne, vilka hem liksom skolorna tillhörande barna- och ungdomsvården (f. d. skyddshemmen) förvaltas av särskilda styrelser.

Författningar. Instruktion för Stockholms stads barnavårdsnämnd, fastställd av k. m:t 31 jan. 1941, med ändr. (Kf 1940: nr 70, 1946: nr 4). Lag 6 juni 1924 om samhällets barnavård och ungdomsskydd (barnavårdslag), med ändr. (Kfh 1946: sid. 515, Svf 1946: nr 335, 877).

Stat år 1947. Utgifter: driftbudgeten 13,160,057 kr., kapitalbudgeten, lånemedel, i linjen 12,125 kr., inom linjen 1,114,000 kr., dessutom förlagsmedel 581,600 kr.; inkomster: driftbudgeten 3,516,870 kr.

Barnavårdsnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadsfullmäktige).

***Wahlbärj, J.**, borgarråd, stadsfullm.; t. »stads-huset»; träffas i stadshuset tisdagar och torsdagar 11—12, i övrigt efter överenskommelse (vald som ledamot i fattigvårdsnämnden).

Vice ordförande.

Källander, H. J., rådmän.

Övriga ledamöter.

***Cedergren, f. Bernadotte af Wisborg, Elsa V.**, fru, stadsfullm.

***Hermansson, f. Johansson, Agnes E.**, folkskol-lärarinna.

Inghe, P. G., extra socialläkare.

Lindström, f. Boström, Margit I., fru, stadsfullm.

Malmroth, f. Herlitz, Elsa, fru, stadsfullm.

Mogård, J. A. B., kyrkoherde, stadsfullm.

***Söderström, f. Hagberg, Vera M.**, fru, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

Bergman, R. K., medicinalråd.

***Ettlinger, Ruth W.**, med. kand.

Franzén, H. P. M., montör.

***Gunnard, O. B.**, kyrkoherde.

Gynne, N. A. S., e. o. amanuens.

Lindh, Annmari, fröken, stadsfullm.

***Ljungqvist-Melosch, Ingrid G.**, fru, lärarinna.

Nordenson, f. Lagercrantz, Clare, fru.

***Wirén, f. Fransén, E. Maria**, fru.

Sekreterare (2,700 kr.).

Anderson, K. E. H., borgarrädssekreterare; t. »stadshuset» (se sid. 92).

Barnavårdsnämndens delegerade m. m.

Tjänstedelegerade.

Wahlbärj, J., ordf.; **Inghe, P. G.**; **Malmroth, f. Herlitz, Elsa**.

Suppleanter: **Cedergren, f. Bernadotte af Wisborg, Elsa V.**; **Lindström, f. Boström, Margit I.**; **Söderström, f. Hagberg, Vera M.**

¹⁾ Enligt nämndens beslut skall vid förfall ord-föranden ersättas av suppleanten hr Franzén, le-damoten fru Cedergren av suppleanterna fruarna Wirén och Nordenson, ledamoten fru Lindström av suppleanterna fröknarna Ettlinger och Lindh, ledamoten fru Malmroth av suppleanterna fru-arna Nordenson och Wirén samt ledamoten fru Söderström av suppleanterna fröknarna Lindh och Ettlinger.

Vårddelegerade.

Hermansson, f. Johansson, Agnes E., ordf.; Ettlinger, Ruth W.; Ljungqvist-Melosch, Ingrid G.
Suppleanter: Franzén, H. P. M.; Lindh, Annamari; Nordenson, f. Lagercrantz, Clare.

Anstaltsdelegerade.

Mogård, J. A. B., ordf.; Malmroth, f. Herlitz, Elsa; Söderström, f. Hagberg, Vera M.
Suppleanter: Bergman, R. K.; Lindh, Annamari; Lindström, f. Boström, Margit I.

Delegerade för modrahjälps- och bidragsförskottsärenden.

Söderström, f. Hagberg, Vera M., ordf.; Nordenson, f. Lagercrantz, Clare; Wirén, f. Fransén, E. Maria.
Suppleanter: Cedergren, f. Bernadotte af Wisborg, Elsa V.; Hermansson, f. Johansson, Agnes E.; Lindström, f. Boström, Margit I.

Delegerade för granskning av fosterhemsredogörelser och inspektionsrapporter.

Franzén, H. P. M., ordf.; Ettlinger, Ruth W.; Nordenson, f. Lagercrantz, Clare.
Suppleant: Hermansson, f. Johansson, Agnes E.

Delegerade för skyddsuppfostran.

Inghe, P. G., ordf.; Källander, H. J.; Lindström, f. Boström, Margit I.
Suppleanter: Franzén, H. P. M.; Malmroth, f. Herlitz, Elsa; Mogård, J. A. B.

Barnbeklädnadsdelegerade.

Hermansson, f. Johansson, Agnes E., ordf.; Cedergren, f. Bernadotte af Wisborg, Elsa V.; Wirén, f. Fransén, E. Maria.
Suppleanter: Franzén, H. P. M., montör; Lindström, f. Boström, Margit I.; Nordenson, f. Lagercrantz, Clare.

Delegerade för ärenden vid V:te byrån.

Söderström, f. Hagberg, Vera M., ordf.; Ettlinger, Ruth W.; Ljungqvist-Melosch, Ingrid G.
Suppleanter: Hermansson, f. Johansson, Agnes E.; Gynne, N. A. S.; Lindh, Annamari.

Upphandlingsdelegerade.

Söderström, f. Hagberg, Vera M., ordf.; Lindh, Annamari; Nordenson, f. Lagercrantz, Clare.

Barnavårdsnämndens byggnadskommitté.

Wahlbärj, J., Agrenius, G. B., Bergman, R. K., Henriksson, T. H.; tjänsteförordade barnavårdsdirektören.

Tremannanämnden.

(Se ovan.)

Johnsson, J. W., pastor, stadsfullm. (utsedd av fattigvårdsnämnden); Mogård, J. A. B., kyrkoherde, stadsfullm. (utsedd av barnavårdsnämnden); Wahlbärj, J., borgarråd, stadsfullm. (självskriven såsom ledamot i såväl fattigvårdsnämnden som barnavårdsnämnden).

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december tre revisorer jämte två suppleanter för granskning av barnavårdsnämndens samt nykterhetsnämndens räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.
Hermansson, K. Ture E., vaktmästare, stadsfullm.

Montelius, G. H., aktuarie, ordf.

Olsson, Svea M. E., fröken.

Suppleanter:

Carlberg, O. Ch., stationsskrivare, stadsfullm.

Carlsson, f. Olsson, Elna S. E., fru, stadsfullm.

Central förvaltning.

Barnavårdsnämndens expedition.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25; t. »sociala nämnderna» samt 11 99 88; expeditionstid: 10—14 (fredagar även 19—20).

Barnavårdsnämndens expedition fungerar som nämndens utredande och verkställande organ. Den är uppdelad på följande avdelningar, nämligen kansliet och avdelningen för åtgärder enligt barnavårdslagen med därunder hörande utredningsavdelningen, vårdbyrån med feriebarns- och fosterhemsförmedling samt avdelning för barnbeklädnad, fosterbarnsinspektionen med därunder hörande ungdomsbyrån, rådgivningsbyrån för uppfostringsfrågor och förskottsbyrån, barnavårdsmannaavdelningen med därunder hörande modrahjälpsbyrån samt kamerala avdelningen.

Stat år 1947. (Centralförvaltning.) Utgifter: driftbudgeten 4,460,113 kr., inkomster: driftbudgeten 464,250 kr.

(Ersättning för underhåll och vård.) Inkomster: driftbudgeten 860,000 kr.

Barnavårdsdirektör (C).

Vakant, *tf.* Dahlström, A. H.; mottagningstid: 10—12.

Direktörsassistent (e. 23).

Vakant, *tf.* Grünberger, H.

BvN

Överläkare (4,800 kr.).

Lindsjö, D. M.; mottagningstid: onsdagar och fredagar 10—11.

Första inspektris (e. 14)

(för inspektion av enskilda barnavårdsanstalter).

Lindblom, Helena.

Kansliet.*Förste kammarskrivare* (17).Kinell, E. A. T., tj. (se sid. 237), *tj. Åkerstam*, O. G.*Kammarskrivare* (e. 15).

Östlund, Å. M. E.

Första kontorskrivare (11).

Jansson, Dagmar E.

Två *extra första kontorsbiträden, ordinarie, e. o. och tillfälliga kontorsbiträden*, ett *extra arkivbiträde*.**Avdelningen för åtgärder enligt barnavårdslagen.**

Avdelningen ombesörjer de åligganden, som enligt föreskrifterna i barnavårdslagen åvila barnavårdsnämnden beträffande dels vanartade, i sedligt avseende försummade samt misshandlade eller kroppsligt vanvårdade barn, dels ock nödställda, sjuka och värlösa barn, ävensom ungdom mellan aderton och tjuguet år, som är hemfallen åt ett oordentligt, lättjefullt eller sedslöst liv.

I fråga om vanartade, i sedligt avseende försummade samt misshandlade eller kroppsligt vanvårdade barn äger barnavårdsnämnden att, i den mån omständigheterna därtill föranleda, meddela förmaning åt barnets föräldrar eller tilldelat varning åt barnet samt föreskriva anlitande av lämplig, till stöd för hemuppföstran inrättad anstalt eller barnets hållande till viss lämplig sysselsättning. I samband med beslut om åtgärd, som nyss nämnts, bör nämnden uppdraga åt särskild person (övervakare) att med uppmärksamhet följa barnets levnadsförhållanden och övervaka dess uppförande. Om dessa förebyggande åtgärder visa sig gagnlösa, bör nämnden skilja barnet från hemmet och omhändertaga detsamma för s. k. skyddsuppföstran. Beslut om sådant omhändertagande skall, därest föräldrarna ej lämna sitt samtycke härtill, underställas överståthållarämbetets prövning. Skyddsuppföstran skall för de vanartade barnens vidkommande meddelas å särskilda skolor tillhörande barna- och ungdomsvården (se sid. 252) eller ock i enskilt hem eller barnhem (se sid. 246), om så anses lämpligare. I fråga om de icke vanartade barnen skall skyddsuppföstran meddelas i främsta rum-

met genom utackordering i enskilda hem, som stå under barnavårdsnämndens ständiga tillsyn, dock må särskilda omständigheter eller brist på lämpliga fosterhem kunna föranleda barnets intagande å barnhem. För ingripande mot vanartade barn är åldersgränsen aderton år och för andra barn sexton år. När för skyddsuppföstran omhändertaget barn anses ej vidare vara i behov av sådan uppföstran, skall barnet utskrivas. Sådan utskrivning skall äga rum senast då barnet fyller aderton år, dock må utskrivning av i skolor tillhörande barna- och ungdomsvården intagen elev kunna anstå till dess vederbörande fyllt tjuguet år. Vid slutlig utskrivning bör tillses, att barnet erhåller lämpligt arbete och nödig utrustning.

Barnavårdslagen äger fr. o. m. år 1935 tillämpning även å unga personer mellan aderton och tjuguet år, som befinnas föra ett oordentligt, lättjefullt eller sedslöst liv eller eljest visat svår oart och beträffande vilken särskilda åtgärder från samhällets sida kräves för hans tillrättaförande. (Tidigare gällde lösdriarlagen beträffande dessa personer.) Bestämmelserna om nämndens verksamhet med avseende å ungdom över aderton år avvika dock i vissa hänseenden från de bestämmelser, som gälla beträffande barn under nämnda ålder. I fråga om skyddsuppföstran av ifrågavarande underåriga gälla även särskilda regler.

Barnavårdsnämndens omsorg om de nödställda, sjuka eller värlösa barnen, vilken tidigare åvilat fattigvården, kallas samhällsvård. Föremål för nämndens ingripande i detta hänseende äro dock endast barn under sexton år, vilka antingen sakna föräldravård, emedan föräldrarna övergivit barnet eller avlidit, eller ock på grund av förhållandena i föräldrahemmet eller sjukdom eller svaghet hos barnet anses böra omhändertagas för erhållande av vård i enskilt fosterhem eller å anstalt. I detta fall får dock omhändertagandet endast ske med föräldrarnas medgivande. Nödställda barn, som anses erhålla den lämpligaste hjälpen genom understöd i hemmet, ävensom alla nödställda över sexton år tillhöra liksom förut fattigvårdens område.

För fullgörande av barnavårdsnämndens skyldighet jämlikt 1924 års barnavårdslagstiftning att handhava utackorderingen av barn under sexton år har inom nämndens expedition upprättats en särskild vårdbyrå, vilken tills vidare jämväl biträder fattigvårdsnämnden vid tillsyn m. m. över äldre personers utackorderande i enskilda hem. Kostnaderna för ifrågavarande utackorderingsverksamhet beträffande äldre personer bestrides av fattigvårdsnämnden. Vårdbyrån har även att handlägga ansökningar om beklädningshjälp samt handhava den fosterhemsförmedling, som tidigare bedrivits av hjälpbyrån för barn och hem. Verksamheten avser anskaffande och förmedling av fosterhem för tillfällig vård av barn, vilka på grund av moderns sjukdom, konvalescens eller förvärvsarbete icke kunna vär-

das i hemmet och där förutsättning för barnets omhändertagande för samhällsvård icke föreligger. Inackorderingsavgiften erlägges av föräldrarna direkt till fosterhemmet.

De barn, som av barnavårdsnämnden omhändertagas för samhällsvård, utackorderas i enskilda fosterhem, där ej särskilda omständigheter föranleda, att barnet bör intagas i barnhem eller anstalt för sjuka och abnorma. Förutom till nämndens egna barnhem (sid. 246) förekommer givetvis även överlämnande av barn mot avgift till andra barnvårdsanstalter, av vilka en del understödjas av och stå i nära samarbete med nämnden eller med visst inflytande för nämnden å deras ledning. Bland dessa anstalter må nämnas barnhemmet Eurenii-Ljungerantz' minne (sid. 251) m. fl. spädbarnshem, lärlingshemmet Fredrik Barcks minne (sid. 249), ungdomshemmen Giovanni d'Anastasy's minne (sid. 250), Föreningen för sinnesslöa barns vård i Stockholm, anstalten Slagsta skol- och småbarnshem i Fittja samt Karlslunds sinnesslöanstalt vid Visby. Sistnämnda anstalt innehades numera av Föreningen för psykiskt vanlottade, i vars styrelse nämnden äger utse en ledamot.

För varje utackorderingsområde i landsorten utser barnavårdsnämnden lokalombud, som skall uppsöka och föreslå hem, lämpliga för mottagande av barn för vård och uppfostran, samt handhava tillsynen över barnen inom distriktet. Lokalombudens verksamhet ävensom fosterhemmen inspekteras av nämndens tjänstemän. K. m. t. har den 31 december 1945 medgivit barnavårdsnämnden fortsatt befrielse t. v. intill utgången av år 1950 från kontroll från vederbörande vistelsekommuns barnavårdsnämnds sida över de till fosterhem eller barnhem utom Stockholm överlämnade barnen.

För kostnaderna för omhändertaget barn äger barnavårdsnämnden uttaga ersättning av barnets föräldrar eller annan underhållsskyldig, hemorts-kommun eller staten. Kostnaderna för skyddsuppfostran av person, som omhändertagits efter aderton år, betalas av staten. Därest underhållsskyldig undandrag sig honom ålligande ersättningsskyldighet, kan han av barnavårdsnämnden föreläggas att fullgöra honom å fattigvårdsanstalt eller eljest anvisat arbete. Arbetsföreläggande kan jämväl av barnavårdsnämnden tillgripas mot föräldrar, vilkas försummelse att fullgöra på civilrättslig väg fastställt bidragsskyldighet föranleder försämring i barnets uppehälle och uppfostran. För omhändertagande av dylika försumliga underhållsskyldiga äger barnavårdsnämnden disponera platser å arbetshemmet Emaus för kvinnor (jfr sid. 230).

Ungdomsbyrån utgör nämndens organ för handläggning av sådana till nämndens verksamhet hörande ärenden, vilka avse befrämjandet av åtgärder till ungdoms välfärd. Till byråns arbetsuppgifter hör att upprätthålla ett ändamålsenligt samarbete med Stockholms rådhusrätts ungdomsavdelning, att ordna ungdomsarbetet i

nämndens barnstugor, att handhava de kurser för utbildning av ungdomsledare, som av nämnden anordnas, ävensom att tillhandagå föräldrar och ungdom samt ungdomsråd och andra sammanslutningar med råd och upplysningar i ungdomsvårdsangelägenheter. Den närmaste ledningen av byrån omhänderhaves av en ungdomskonsulent.

Vidare har nämnden såsom ett led i nämndens allmänt förebyggande verksamhet upprättat en särskild rådgivningsbyrå för uppfostringsfrågor, vilken har till uppgift att lämna råd och hjälp åt föräldrar, lärare och andra barnafostrare rörande behandling av sådana barn i förskolåldern och skolåldern, vilkas uppförande eller förhållningssätt i övrigt företer mera framträdande egendomligheter (>problembar>). Genom samarbete med södra K. F. U. K. har byrån haft tillgång till särskilt observationsdaghem för undersökning och behandling av barn i förskolåldern.

Slutligen har nämnden för handläggning av ärenden enligt lagen om förskottering av underhållsbidrag till barn inrättat en särskild byrå, förskottsbyrån. Enligt nämnda lag äger barn under 16 år, vars fader är bidragspliktig, att under vissa förutsättningar av allmänna medel erhålla förskott å det underhållsbidrag, som fadern icke erlägger. Bidragsförskottet har bestämts till varierande belopp, dels med hänsyn till dyrtorsgraderingen, dels med hänsyn till antalet barn i familjen och dels med hänsyn till storleken av moderns inkomst. Barnets representant äger att hos barnavårdsnämnden i den kommun, där barnets moder senast blivit mantalsskriven, göra ansökan om bidragsförskott. För lämnat bidragsförskott inträder barnavårdsnämnden i barnets rätt till underhållsbidrag gentemot fadern. I den mån nämnden ej kan uttaga ersättning av fadern, är nämnden berättigad till gottgörelse av staten för $\frac{3}{4}$ av utgivna bidragsförskott.

Uppsikten av barnavårdsverksamheten genom kretsombud upphörde med år 1944.

Författningar. Lag 6 juni 1924 om samhällets barnavård och ungdomsskydd (barnavårdslag), med ändr. (Kfh 1946: sid. 515). K. kung. 24 sept. 1937 om statsbidrag till vissa kostnader enligt barnavårdslag, med ändr. (Kfh 1946: sid. 542). Lag 11 juni 1943 om förskottering av underhållsbidrag till barn (bidragsförskottslag), med ändr. (Kfh 1946: sid. 1176). Lag 19 maj 1944 om eftergift av åtal mot vissa underåriga. Instruktion för den förebyggande barnavården inom Stockholms stad, fastställd av SF 31 okt. 1938 (Kf 1938: nr 32).

Utredningsavdelningen.

Inspektör och föreståndare
(7,428 kr.).

Kinell, E. A. T.

BvN

Förste assistent (e. 14).

Broddner, f. Colliander, Carin I. M.

Assistenter (1 kl.) (XII).

Olsson, Anna M.; Frykman, N. R., tj. (se sid. 239), *tf.* Wretström, E. G. V. B.; Schwartz, G., tj. (se sid. 241), *tf.* Lindros, Ester V. L.; Sundström, N. G.; Svensson, O. H. S. E., tj. (se sid. 239), *tf.* Hedrén, G. G. A.

Assistenter (1 kl.) (e. 12).

Sjöberg, f. Lundborg, Ingrid B. M.; Sjögren, Britta H.; Bungerfeldt, G. G.; Håkanson, Karin T. M.; Videmyr, A. H.; Angelin, I. M. Marianne, tj., *tf.* Sundén, Lisa K.

Kontorsskrivare (e. 9).

Ewertz, Margareta I. H.

Ett första kontorsbiträde (7), ett e. o. kontorsbiträde.

Vårdbyrån.

Inspektör (1 kl.) (19).

Falk, A. V.

Inspektör (3 kl.) (17).

Berglind, A. L. Ragnhild.

Assistenter (1 kl.) (XII).

Parmsten, A. Valborg; Sjöman, A. Brita H.; Johansson, Elsa K.

Assistenter (1 kl.) (e. 12).

Aashamar, Aaslaug; Westerberg, Å. G., tj. (se sid. 239), *tf.* Killander, L. Henrietta; Härsing, f. Sundberg, Margit L., tj.

Kontorsskrivare (9).

Horneman, Sally E.

Tre första kontorsbiträden (7), ett extra första kontorsbiträde, e. o. och tillfälliga kontorsbiträden.

Fosterbarnsinspektionen.

Med fosterbarn förstås barn under sexton år, som fostras i annat enskilt hem än hos föräldrarna eller särskilt förordnad förmyndare, vilken har vårdnaden om barnet. Sådant barn skall stå under barnavårdsnämndens tillsyn. Det åligger barnavårdsnämnden att öva noggrann tillsyn över alla fosterbarn inom kommunen i syfte att trygga, att fosterbarn komma i åtnjutande av tillfredsställande vård och uppfostran samt, i händelse av sjukdom, den vård, som av omständigheterna påkallas. Barn under ett års ålder får icke mottagas såsom fosterbarn, med mindre barnavårdsnämnden i förväg lämnat tillstånd därtill. Ansökan om sådant tillstånd skall göras av den som ämnar mottaga barnet. Barn,

som är ett år eller äldre får icke mottagas som fosterbarn förrän en vecka efter det anmälan därom gjorts hos barnavårdsnämnden. Nämnden kan dock medgiva, att mottagandet får ske tidigare. Finner nämnden, att fosterbarn icke hos barnafostraren erhåller tillfredsställande vård och uppfostran, äger nämnden, därest rättelse icke på annat sätt kan åstadkommas, förelägga barnafostraren att lämna barnet ifrån sig till den, som är skyldig att taga vård om detsamma. Befinnes ej detta lämpligt, har barnavårdsnämnden att omhändertaga barnet och därmed förfara såsom med barn, som omhändertagits för samhällsvård (se sid. 236). Nämnden äger tillika, om skäl därtill föreligger, meddela barnafostrare förbud att vidare mottaga fosterbarn. Liknande åtgärder kunna jämväl av nämnden vidtagas mot anstalt, där missförhållanden råda. För utövande av tillsynen över fosterbarnen äro anställda åtta inspektriser.

I fråga om tillsynen över av nämnden omhändertagna barn, vilka äro utackorderade i enskilda hem eller intagna i icke kommunala barnhem inom staden, har nämnden förordnat, att jämväl sådana barn skola stå under tillsyn av vederbörande inspektis. Vidare utöva inspektiserna tillsyn över vården av späda utomäktenskapliga barn, som hava barnavårdsman i Stockholm, i de fall, då barnen icke äro inskrivna vid barnavårdscentral. Sådant tillsyn äger rum, även om barnen icke äro fosterbarn utan befinna sig hos sina föräldrar eller endera av dem.

För verksamhetens bedrivande är staden indelad i åtta distrikt, nämligen:

1. Storkyrkoförsamlingen, Jakobs och Klara församlingar samt de delar av Johannes och Adolf Fredriks församlingar, som ligga söder om Kammakargatan och Birger Jarlsgatan. (Inspektören i detta distrikt skall tillika förestå inspektionsavdelningens expedition.)
2. Sofia församling, den del av Katarina församling, som ligger öster om Götgatan, samt stadsdelen Årsta av Brännkyrka församling.
3. Oscars, Hedvig Eleonora och Engelbrekts församlingar, de delar av Gustav Vasa församling, som ligga öster om Torsgatan samt de delar av Johannes och Adolf Fredriks församlingar, som ligga norr om Kammakargatan och Birger Jarlsgatan.
4. Bromma församling utom Stora och Lilla Essingen samt den del av St Görans församling som ligger mellan Lindhagensgatan och Drottningholmsvägen.
5. Enskede församling samt stadsdelarna Örby, Östberga och Liseberg av Brännkyrka församling.
6. Brännkyrka församling med undantag av stadsdelarna Årsta, Örby, Östberga och Liseberg.
7. Högalids och Maria Magdalena församlingar samt den del av Katarina församling, som ligger väster om Götgatan.

8. Kungsholms församling, S:t Görans församling med undantag av den del som ligger mellan Lindhagensgatan och Drottningholmsvägen, Stora och Lilla Essingen av Bromma församling samt de delar av Matteus och Gustav Vasa församlingar, som ligga väster om Torsgatan.

Första inspektrisen utövar tillsyn över enskilda barnhem och förlossningshem.

Inspektrisen i 1:a distriktet sköter expeditionen. Mottagningstid: 9—12, fredagar även 19—20.

Författningar. Lag 6 juni 1924 om samhällets barnavård och ungdomsskydd (barnavårdslag), med ändr. (Kfh 1946: sid. 536). K. m:ts stadga 22 juni 1945 om fosterbarnsvård och fosterbarnskontroll (Kfh 1946: sid. 555). Instruktion för [fosterbarns]-inspektriser hos Stockholms stads barnavårdsnämnd, utfärdad av nämnden 28 april 1931. Indelning i inspektionsdistrikt beträffande fosterbarnsvården, fastställd av barnavårdsnämnden 3 mars 1942, ändr. 22 maj och 2 okt. 1945 samt 3 sept. 1946.

Inspektris (1 kl.) (12).

Hjalmarson, Karin R. E. (1:a distr.).

Inspektriser (2 kl.) (10).

(Tel.: se personalavdelningen eller telefonkatalogens yrkesregister.)

Ehnbom, Inga J. M. (5:e distr.); Larsson, Hedvig M. (6:e distr.); Swartz Eng, Ida E. Ch. (3:e distr.); Zetterberg, f. von Schéele, T. Karin H. (2:a distr.); Lindeberg, f. Lind, Inga-lena (4:e distr.).

Inspektriser (2 kl.)

(3,360—3,120 kr.).

(Tel.: se personalavdelningen eller telefonkatalogens yrkesregister.)

Frykholm, f. Hullander, Harriet (8:e distr.); Svensson, Ingegärd (7:e distr.).

Ett extra första kontorsbiträde, ett tillfälligt kontorsbiträde.

Ungdomsbyrån.

Expeditionstid: 10—14, tisdagar och fredagar även 19—20.

Ungdomskonsulent (e. 17).

Svensson, O. H. S. E.

Förste assistent (e. 14).

Blomström, K. G. C.

Assistent (1 kl.) (XII).

Steinwall, Märtha A.; Perup, J. W., tj. (se sid. 220), tf. Westerberg, Å. G., tj., tf. Hallberg, N. O.

Ett tillfälligt kontorsbiträde.

Rådgivningsbyrån för uppfostringsfrågor.

Expeditionstid: alla vardagar 10—12, fredagar även 18—20.

Läkare och föreståndare (XXI).

Ramer, K. T.

Biträdande läkare (2,700 kr.).

Ahnsjö, S. O. R.; Curman, H.; Klackenborg, G. S., tf.; en vakant.

Barnpsykolog (e. 17).

Selander, Karin M.

Biträdande barnpsykolog (2,640 kr.).

Larsson, Märta E.

Assistent (1 kl.) (12).

Broddner, f. Colliander, Carin I. M., tj. (se sid. 238), tf. Nordström, Anna-Greta.

Assistent (1 kl.) (XII).

Nordström, Anna-Greta, tj. (se ovan), tf. Wittrock, Gerd D. K.

Assistent (e. 12).

Ohlson, Anne-Marie; Klackenborg, Ingrid M.; Lundblad, Ingeborg; Wittrock, Gerd D. K., tj. (se ovan), tf. Rosenqvist, f. Thessing, Torborg E. B.

Ett extra första kontorsbiträde, ett tillfälligt kontorsbiträde.

Förskottsbyrån.

Inspektör (1 kl.) (19).

Holmgren, f. Almgren, Doris D. A.

Biträdande inspektör (XIV).

Öström, L., tj. (se sid. 241), tf. Dahl, f. Appelquist, K. (Karin) (e. 14).

Biträdande inspektörer (e. 14).

Frykman, N. R.; Brehm, f. Strandberg, Ella.

Ett första kontorsbiträde (7), två extra första kontorsbiträden, ordinarie, e. o. och tillfälliga kontorsbiträden.

Dessutom vid Stockholms stadsmissions barnhem för gossar vid Bortorp (Södermanland) en ord. folkskollärare och en e. o. folkskollärare. (Befattningarna äro uppförda å barnavårdsnämndens lönestat¹.)

¹) Befattningarna tillhöra Stockholms skoldistrikt och tillsätts av folkskolektionen, som äger utöva överinseende över undervisningen vid barnhemmet.

Barnavårdsmannaavdelningen.

Lagen den 14 juni 1917 om barn utom äktenskap stadgar, att för varje barn utom äktenskap skall av barnavårdsnämnden förordnas lämplig man eller kvinna till barnavårdsman. Förordnandet meddelas, så snart nämnden mottagit anmälan om den blivande moderns havandeskap eller erhållit kännedom om barnets födelse. Barnavårdsmanuens allmänna uppgift anges i lagen vara »att bistå modern med råd och upplysningar samt tillse, att barnets rätt och bästa behöfver tillvaratas». Särskilt åligger det honom att sörja för att barnets börd fastställes och att barnet tillförsäkras underhåll. Därjämte skall han biträda med indrivande och tillhandahållande av underhållsbidrag. Avtal om periodiskt utgivande av framtida underhållsbidrag är ej giltigt utan hans godkännande. Uppdraget som barnavårdsman upphör, när barnet fyllt aderton år.

Enligt lagar den 19 maj 1939 ang. ändringar i lagen om barn i äktenskap och lagen om adoption kan barnavårdsman förordnas jämväl för barn och adoptivbarn i söndrade eller upplösta äktenskap. Har modern (adoptivmodern) tillerkänts vårdnaden om barnet, skall barnavårdsman förordnas, om hon gör framställning därom. Där barnavårdsnämnden av särskilda skäl finner det erforderligt, kan nämnden emellertid förordna barnavårdsman, även om modern icke skulle önska det.

Över barnavårdsmanuens verksamhet skall tillsyn övas av barnavårdsnämnden, varjämte nämnden bör bistå barnavårdsmanen i hans verksamhet samt lämna honom erforderliga råd och upplysningar. Det åligger nämnden att årligen granska av barnavårdsmanen förda anteckningar och — i förekommande fall — räkenskaper. Nämnden har även att pröva avtal, som innefattar åtagande att till barnets underhåll utgiva visst belopp en gång för alla, samt mottaga och besluta om användningen av sådant belopp.

Till biträde åt nämnden vid fullgörandet av dess ovannämnda åligganden har anställt en byråinspektör. I några fall hava därtill lämpliga personer av intresse för modern och barnet åtagit sig att utan ersättning vara barnavårdsmän. I övrigt utföres barnavårdsmanuarbetet av hos nämnden anställda ordinarie, extra ordinarie och extra barnavårdsmän.

Antalet barnavårdsmanuaskap, som den 1 januari 1947 stodo under nämndens tillsyn, var 9,895, varav 8,382 för barn utom äktenskap och 1,513 för barn i äktenskap.

För handläggning av ärenden enligt k. förordningen den 11 juni 1937 om mödrahjälp har barnavårdsnämnden inrättat en särskild byrå, mödrahjälpsbyrån. Enligt nämnda förordning må kvinna, som i anledning av havandeskap eller barnsbörd är i uppenbart behov av understöd, tillerkännas mödrahjälp av statsmedel. Mödrahjälp lämnas i den form, som för varje särskilt fall finnes lämpligast, i en eller flera

poster, dock högst till ett sammanlagt värde av 400 kr., vid flerbörd 500 kr. Hjälp kan helt eller delvis lämnas såsom räntefritt lån. Mödrahjälp må ej avse tid, som infaller senare än 6 månader eller, såvitt fråga är om hjälp till tandvård, 9 månader efter nedkomsten. När särskilda skäl därtill äro, kan dock socialstyrelsen medgiva undantag från denna bestämmelse. Ansökan om mödrahjälp skall senast å 60:e dagen efter barnsbörden ingivas till barnavårdsnämnden i den kommun, där kvinnan vistas. I särskilda fall kan socialstyrelsen likväl medgiva att ansökning, som ingivits senare, får upptagas till prövning. Det åligger barnavårdsnämnden att över ansökningen avgiva yttrande till mödrahjälpsnämnden i orten (se sid. 438), vilken nämnd har att besluta i ärendet. Beslut, varigenom mödrahjälp beviljats, skall verkställas av barnavårdsnämnden, som därvid har att vaka över att hjälpen kommer till användning i enlighet med givna föreskrifter.

Förskott å moderskapspenning, som beviljas av Stockholms erkända centralsjuk-kassa (se sid. 437), skall utbetalas till barnavårdsnämnden, som har att tillställa kvinnan beloppet. Nämnden skall därvid övervaka, att det förskottrade beloppet användes för de ändamål, för vilkas tillgodoseende det beviljats. Är kvinna, till vilken moderskapspenning skall utgå, sinnessjuk eller sinnesslös eller för hon ett asocialt levnads-sätt, kan hela moderskapspenningen utbetalas genom barnavårdsnämnden. Ärenden ang. utbetalning av moderskapspenning eller förskott därå handläggas å mödrahjälpsbyrån.

Anmälningar om havandeskap, enligt lagen om barn utom äktenskap, kunna göras, förutom å barnavårdsnämndens expedition, å Malménska hemmet, Pilgrimsvägen, Aspudden (för Brännkyrka och Enskede); t. 45 05 20; expeditionstid: måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar 9—11 samt å förutnämnda försöksbyrå: Svedbergsplan 2, K.; t. 53 75 74; expeditionstid: alla dagar 9—11.

Författningar. Lag 14 juni 1917, om barn utom äktenskap, med ändr. (Kfh 1946: sid. 515). Lag s. d. om äktenskaplig börd. Lag 11 juni 1920 om barn i äktenskap, med ändr. Lag 14 juni 1917 om adoption, med ändr. K. kung. 10 nov. 1939 med föreskrifter om barnavårdsmanuens verksamhet och tillsynen därå. K. förordn. 11 juni 1937 om mödrahjälp, med ändr. (Kfh 1946: sid. 863). K. kung. 22 okt. 1937 med tillämpningsföreskrifter till förordn. om mödrahjälp, med ändr. (Kfh 1946: sid. 865). K. förordn. 11 juni 1937 om moderskapspenning, med ändr. K. kung. 31 aug. 1940 med tillämpningsföreskrift till förordningen om moderskapspenning. Instruktion för avlönade barnavårdsmän hos Stockholms stads barnavårds-nämnd, utfärdad av nämnden 28 april 1931.

Byråinspektör (21).

Carlson, V. O. J.; mottagningstid: 10—12.

Förste barnavårdsman (14).

Juhlin, Dagmar A. M.

Förste barnavårdsman (e. 14).**Dahl,** f. Appelquist, K. (Karin), tjl. (se sid. 239), *tf.* Öström, L. (XIV).**Barnavårdsmän (12).**Mottagningstid: 10—12, fredagar även 19—20.
(Tel.: se ovan samt personalavdelningen eller telefonkatalogens yrkesregister.)**Anderson,** f. Evaldt, Tyra; **Axelsson,** f. Magnuson, Helfrid M.; **Brehm,** f. Strandberg, Ella, tjl. (se sid. 239), *tf.* Sandberg, f. Hjelm, Ingrid M. E.; **Dahl,** f. Appelquist, K. (Karin), tjl. (se sid. 239); **Erlandsson,** Jenny M.; **Flyrin,** Märtha V. H.; **Granfelt,** Marta C. A.; **Hultcrantz,** E. V.; **Jonsson,** Karin M.; **Landberg,** Astrid E. F.; **Rådberg,** Disa E. S.; **Sköldström,** Hildur M.; **Ståhlberg,** M. E. (Lisa); **Lewander,** T.; **Ålander,** f. Tegman, Anna Ch. B.; **Österblom,** Ebba.**Barnavårdsmän (XII).**

Mottagningstid och telefon, se ovan.

Ahldin, Dagmar Ch. M.; **Bergquist,** E. J.; **Björklund,** J. M. (Hanna); **Carlson,** f. Nyström, Birgit E. E.; **Ekdahl,** A. Å.; **Gårdö,** f. Malmgård, Gunborg M.; **Johanson,** f. Horwitz, Inga C.; **Sandberg,** f. Hjelm, Ingrid M. E., tjl. (se ovan); *tf.* Jacobsson, f. Johansson, A. K. (Stina); **Söderlund,** f. Pettersson, R. Sonja L.; **Sörenstam,** f. Karlsson, Elsa; **Wiklund-Anderson,** Margit E.; **Österholm,** E.**Barnavårdsmän (e. 12).**

Mottagningstid och telefon, se ovan.

Arehed, N. J. S.; **Dahlström,** f. Laurell, Karin; **Danielsson,** Karin V.; **Hyllengren,** f. Hansen, K. Elisabet; **Jacobsson,** f. Johansson, A. K. (Stina), tjl. (se ovan); **Jarre,** f. Franzén, Svea K.; **Larsson,** f. Johansson, Ragnhild A.; **Lilienberg,** f. Åkermark, Elsa; **Lindberg,** Siri H. M.; **Melin,** G. A. Linnéa; **Nordhagen,** f. Näs-lund, Ella V.; **Olsson,** f. Lindquist, Eva H. K.; **Tiles,** Jenny; **Webe,** M. A. Christina.**Tillfälliga barnavårdsmän**

(3,480—3,180 kr.).

Mottagningstid och telefon, se ovan.

Odernäs, S. L. O.; **Sandgren,** f. Classon-Sprakarn, Anna; **Serrander,** f. Holmberg, Clara E.**Kontorsskrivare (9).****Hallinus,** Märta M.

Ett första kontorsbiträde (7), ett extra första kontorsbiträde, ordinarie, e. o. och tillfälliga kontorsbiträden.

Mödrahjälsbyrån.

Expeditionstid: 9,30—12, fredagar även 19—20.

(Betr. mödrahjälsnämnden för Stockholm, se sid. 438.)

Biträdande inspektör (XIV).**Heurlin-Wahlgren,** Hedvig M., mottagningstid: 10—12, fredagar även 19—20.**Assistent (1 kl.) (e. 12).****Lewerén-Johansson,** Ann-Mari K.**Assistenter (3 kl.) (e. 8).****Lilja,** Maud I.; **Kling,** f. Bergengren, S. A. K. (Kerstin).

Ett extra första kontorsbiträde (3,912 kr.), e. o. och tillfälliga kontorsbiträden.

Kamerala avdelningen.

Postgirokonton nr 2700 och 3173.

Kamerala avdelningen handlägger ekonomiska angelägenheter angående nämnden och densamma underlydande anstalter med undantag av barnhemmet Eurenii Ljungerantz' minne och ungdomshemmen Giovanni d'Anastasy's minne samt ärenden rörande ersättning för kostnader för omhändertagna barn, varjämte avdelningen förmedlar in- och utbetalningar av underhållsbidrag för barn utom äktenskap.

Kamrerare (1 kl.) (21).**Unell,** F. M.; mottagningstid: 10—12.**Kamrersassistent (XIX).****Strömberg,** R. I.**Kammarsskrivare (XV).**Vakant, *tf.* Frisk, J. S. H.**Kammarsskrivare (e. 15).****Lundqvist,** K. A.**Kontorsassistent (13).****Lundqvist,** K. A., tjl. (se ovan), *tf.* Ohrlander, f. Bengtsson, I. E. M. (Greta).**Kontorsassistenten (XIII).****Frisk,** J. S. H., tjl. (se ovan), *tf.* Schwartz, G.; **Östlund,** Å. M. E., tjl. (se sid. 236); **Moberg,** A. G. H.**Kontorsassistenten (e. 13).****Appelqvist,** G. V.; **Hedlund,** A. G. A.; **Kristoffersson,** J. Å.; **Skagemark,** K.-L.; **Åkerberg,** C. P.**Förste kontorsskrivare och kassör (11).****Hellung,** f. Sandstedt, E. Margit O.**Kontorsskrivare (9).****Ohrlander,** f. Bengtsson, I. E. M. (Greta), tjl. (se ovan); **Jarre,** f. Franzén, Svea K., tjl. (se ovan), *tf.* Nybom, Carmen H.

BN

Trå första kontorsbiträden (7), tre extra första kontorsbiträden, ordinarie, e. o. och tillfälliga kontorsbiträden.

En förste expeditionsvakt (8), en e. o. förste expeditionsvakt (VIII), en expeditionsvakt (6), en extra expeditionsvakt (2,580 kr.), ett extra expeditionsvaksbiträde (1,560 kr.).

Barnavårdscentraler samt barnstugor, ungdomsgårdar och daghem.

Barnavårdscentraler.

Staden har under en följd av år beviljat medel till den förebyggande barnavård, som bedrivits av föreningen Mjölkdroppen och till densamma anslutna lokalavdelningar genom av dessa upprättade s. k. mjölkdroppar, eller övervakningsställen för späda barn. Från och med år 1938 kan statsbidrag erhållas för förebyggande mödra- och barnavård av den art, som bedrivits av nämnda förening. Statsbidrag utgår till landsting eller stad, som ej deltagit i landsting, för anordnande av rådgivande verksamhet i fråga om förebyggande barnavård. Såsom villkor för erhållande av bidrag gäller, att medicinalstyrelsen godkänt plan för verksamheten, att vården lämnas avgiftsfritt, att läkare och sjuksköterskor äro tillförsäkrade vissa minniavlönningar och att sköterskorna uppfylla de behörighetsvillkor, som medicinalstyrelsen enligt författningen äger föreskriva. Barnavårdsnämnden, som enligt k. m:ts beslut (senast den 29 okt. 1943) erhållit medgivande att handhava ledningen av den förebyggande barnavårdsverksamheten i Stockholm, från början av år 1940 helt övertagit den rådgivande och övervakande verksamheten. I fråga om dispositionen av föreningen Mjölkdroppens och dess lokalavdelningars tillgångar har föreningens styrelse uttalat, att avkastningen av desamma bör användas till understöd åt hjälpbehövande mödrar med späda barn, s. k. amningsbidrag, såsom en komplettering av den statliga mödrahjälpen.

Ledningen av mödravårdsverksamheten har enligt stadsfullmäktiges beslut uppdragits åt sjukhusdirektionen (se sid. 370).

Den förebyggande barnavården i Stockholm bedrivs vid barnavårdscentraler av den typ, som i författningen betecknas med barnavårdscentral, typ I. Sådan central skall stå under ledning av specialutbildad, legitimerad läkare med erforderligt biträde av en eller flera, dock högst tre sjuksköterskor.

Inom staden finnas f. n. 55 barnavårdscentraler.

Enligt den av stadsfullmäktige fastställda instruktionen för den förebyggande barnavården är denna avgiftsfri. Den omfattar f. n. vården

av barn intill 4 års ålder. Läkaren har mottagning å centralerna vissa dagar i veckan, och dessutom skall sköterskan varje dag på utsatt tid vara att träffa på mottagningslokalen eller i sin bostad, för att mödrar och fostermodrar även mellan läkarmottagningarna må kunna inhämta råd. Sköterskan bör därjämte besöka vid barnavårdscentral inskrivna barn i hemmet i och för rådgivning, så snart anledning därtill synes förefinnas.

Stadsfullmäktige beslöt den 2 februari 1942 (Utl. 1942: nr 25) att för fortlöpande kontroll angående kristidens återverkningar på barnens hälsotillstånd m. m. under första halvåret 1942 ställa medel till barnavårdsnämndens förfogande. Anslag har sedermera beviljats för verksamhetens fortsättning. För genomförande av dessa kontrollåtgärder har barnavårdsnämnden provisoriskt utvidgat barnavårdscentralernas verksamhet. Kontrollen omfattar barn i hela förskolåldern. Sammanlagda antalet läkarmottagningar för såväl den ordinarie verksamheten som kristidskontrollen utgör f. n. 140 per vecka och antalet heltidsanställda sjuksköterskor uppgår till 55.

Författningar. Instruktion för den förebyggande mödravården inom Stockholms stad, fastställd av SF 19 mars 1945 (Kf 1945: nr 12). Instruktion för överläkaren, fastställd av barnavårdsnämnden 2 dec. 1941. K. kung. 15 juni 1944 ang. statsbidrag till förebyggande mödra- och barnavård (Kfh 1946: sid. 1292), med ändr. K. brev 29 okt. 1943 ang. ledningen av den förebyggande barnavårdsverksamheten i Stockholm (Kf 1943: nr 51). K. kung. 22 juni 1939 ang. kostnadsfritt tillhandahållande av skyddsläkemedel åt vissa kvinnor och barn, med ändr. K. medicinalstyrelsens cirkulär 1 juli 1939 med närmare bestämmelser i anslutning till k. kung. 22 juni 1939 ang. kostnadsfritt tillhandahållande av skyddsläkemedel åt vissa kvinnor och barn (medicinalstyrelsens förf., ser. A, 1939: nr 63). K. m:ts stadga 22 juni 1945 om barnavårdsanstalter.

Stat år 1947. (Barnavårdscentraler samt barnstugor, ungdomsgårdar och daghem.) Utgifter: driftbudgeten 2,704,047 kr.; kapitalbudgeten, av lånemedel inom linjen 465,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 573,220 kr.

(Bidrag till utomstående inrättningar.) Utgifter: driftbudgeten 2,591,077 kr.; inkomster: driftbudgeten 296,062 kr.

Överläkare.

Lindsjö, D. M. (se sid. 236).

Läkare vid barnavårdscentralerna (arvode 20 kr. för varje mottagning jämte rörligt tillägg).

Anzén, G. G. (Maria södra).

Appelberg Ulfsparré, Elsa I. (S:t Görans östra, Riksbys östra samt Angby).

Bauer-Albrechtson, E. A. R. (Johannes).

Bauer-Albrechtson, E. A. R., tjl., *tf. Rudberg*, S. H., Ekblad-Ågren, Barbro A. C. (Jakobs).
 Blomgren, F. K. J. (Gröndals, Västberga östra och Älvsjö södra).
 Engström, A. H. (Sofia östra och västra).
 Gunther, J. G. A. (Högalids västra).
 Gyllencreutz, Sara A. H. (Midsommarkransens östra, Mälarchöjdens och Älvsjö norra).
 Hjärne, U. G. E. (Oscars östra och västra).
 Hulting, C. G. (Västberga västra, Midsommarkransens västra och Aspuddens).
 Hybbinette, O. R. (Hedvig Eleonora).
 Kjellberg, K. J. (Vasastadens norra).
 Klackenborg, G. S. (Essingens östra och Fredhälls).
 Malmberg, N. M. (Johanneshovs västra).
 Naglo, O. N. O. (S:t Görans södra och Essingens västra).
 Nordenfelt, P. J., tjl. (Kristinebergs).
 Poliklinikläkaren å barnsjukhuset Samariten (Maria norra).
 Poliklinikläkaren vid Sachsska barnsjukhuset (Katarina västra), tjl.
 Salén, S. (Vasastadens södra och Engelbrekts).
 Sterner, L.-G. K. F. (Tranebergs västra och Abrahamsbergs).
 Sterner, L.-G. K. F., tjl. (Bällsta och Ulvsunda).
 Ström, V. J. (Kungsholms).
 Svedenius, C. G. (Katarina norra och södra).
 Sylvan, H. O. K. (Nockeby och Tranebergs östra).
 Wallgren, A. J. (Norrtulls norra och södra).
 Wallin, L. J. V. (Hammarby östra, västra och södra).
 Wallin, L. J. V., tjl., *tf. Ekblad-Ågren*, Barbro A. C. (Enskede västra och Enskedefältets, Johanneshovs östra samt Årsta östra och västra).
 Tf. underläkaren vid barnsjukhuset Samariten (Johanneshovs västra).
 Tf. underläkaren vid Norrtulls barnsjukhus (Enskede östra).

Inspektis (XIV).

Westling, Ina B.

Tjugn översköterskor (8), fjorton *e. o. översköterskor* (VIII), tjugen *extra översköterskor* (3,468—3,060 kr.).

Barnstugor.

Ändamålet med barnstugorna är att för vård och fostran under en del av dagen omhändertaga barn, som därav äro i behov. Verksamheten tager i första hand sikte på barnens välfärd, men är även inriktad på de hemarbetande mödrarnas behov av viss fritid. Verksamheten har under den nu rådande kristiden delvis ändrat karaktär. Från att till en början ha varit närmast inriktad på att lämna stöd åt hemmen i barnrikeomsrådena, har den alltmer haft att möta de senaste årens starkt ökade efterfrågan på dagshemsvård för yrkesarbetande mödrars barn.

Flera nya barnstugor äro planerade för den närmaste framtiden.

Barnen i barnstugorna äro uppdelade i fyra olika kategorier: heldagsbarn, vars vistelsetid varierar mellan 7—11 timmar dagligen, förmiddagsbarn, som komma till 4 timmars barnträdgård, skolbarn, som vistas i eftermiddags-hemmet 3—4 timmar dagligen, samt barn- och ungdomsklubbar på kvällarna. Verksamheten bland barnen i förskolåldern skall närmast motsvara barnträdgårdens arbetssätt, och bland barnen i skolåldern skall den innefatta tillfälle till läxläsning och lämplig fritidssysselsättning.

På grund av den besvärande platsbristen vid daghemmen beslöt barnavårdsnämnden den 18 juni 1946 anordna en försöksverksamhet med s. k. fosterdaghem. Anskaffandet av enskilda fosterdaghem, som äro villiga att mot ersättning mottaga ett eller flera barn för dagvård, sker genom barnavårdscentralsköterskor och fosterbarnsinspektis och tillsynen över dessa hem utövas av fosterbarnsinspektionen.

För barns vistelse i barnstuga skola dess föräldrar erlägga avgift enligt av barnavårdsnämnden fastställda grunder, nämnden obetaget att vid bristande betalningsförmåga helt eller delvis befria från avgift.

Under de tider barnstugans lokaler icke äro upptagna för barnstugans egen verksamhet, må de kunna upplåtas till annan barn- och ungdomsverksamhet. Till vederbörande ungdomsråd anslutna föreningar och sammanslutningar äga härvid företräde. För sådan upplåtelse skall erläggas avgift, beräknad att minst täcka kostnaden för tillsyn, belysning och rengöring.

Den närmaste ledningen av varje barnstuga utövas av en föreståndarinna, som till biträde skall hava erforderligt antal medhjälpare. För varje barnstuga skall finnas anställd en läkare, som helst bör äga pediatrisk specialutbildning. Vid förvaltningen av barnstugorna biträdes barnavårdsnämnden av särskilda inspektörer.

Under år 1946 hava vid barnavårdsnämndens barnstugor mottagits sammanlagt 228,866 barn.

Förutom här nedan upptagna barnstugor beräknas under år 1947 ytterligare barnstugor bli färdigställda vid Ekensberg, Midsommarkransen, norra Ängby, Bällsta och Abrahamsberg. Ur anslaget till stöd för hemuppföstran utgå bidrag bland annat till Centralföreningen för daghem och lekstugor, Centralkommittén för Stockholms eftermiddagshem med barnträdgårdar, Ab Familjebostäder, Ericastiftelsen, Södra KFUK och Fondförvaltningens daghem i kv. Metspöet.

Författningar. Reglemente för Stockholms stads barnavårdsnämnds barnstugor, utfärdad av barnavårdsnämnden 19 sept. 1939 (Kf 1939: nr 36), med ändr. K. kung. 4 sept. 1935 om lån och bidrag av statsmedel för beredande av hyresbostäder åt mindre bemedlade, barnrika familjer, med ändr. (se kungs: 14 § Kfh 1946: sid. 854). K. socialstyrelsens kung. 4 jan. 1944

BvN med föreskrifter och anvisningar rör. statsbidrag till driften av institutioner inom den halvöppna barnavården, med ändr.

Första inspektris (e. 14).

Hilton-Brown, f. Ehnbohm, G. E. (Gun).

Körsbärgsgården.

Körsbärgsvägen 18, Ö.; t. 318282.

Föreståndarinna (3 kl.) (8).

Karlsson, Märta D.

Läkare (400 kr.).

Alm, E. I.

En *extra biträdande föreståndarinna* (2,340 kr.), en *extra barnträdgårdslärlarinna* (2,340 kr.), *tillfälligt anställd personal*. — En *kokerska* (D), en *städerska* (A).

Värtagården.

Artemisgatan 41—43, Hjorthagen; t. 625176.

Föreståndarinna (3 kl.) (8).

Dahlgren, Anna-Lisa E.

Läkare (500 kr.).

Alm, E. I.

En *e. o. biträdande föreståndarinna* (VI), en *e. o. barnträdgårdslärlarinna* (VI), en *extra barnträdgårdslärlarinna*, *tillfälligt anställd personal*. — En *kokerska* (D).

Hammarbygården.

Olaus Magnus' Väg 57—59, Hammarbyhöjden; t. 496683.

Föreståndarinna (3 kl.) (8).

Lindblom, Helena, tjf. (se sid. 236).

Läkare (500 kr.).

Nordenfelt, P. J.

En *e. o. biträdande föreståndarinna* (VI), en *e. o. barnavårdslärlarinna* (VI), tre *extra barnträdgårdslärlarinnor* (2,340 kr.), en *barnsköterska* (4), en *e. o. barnsköterska* (IV), *tillfälligt anställd personal*. — En *kokerska* (D).

Tranebergsgården.

Margretelundsvägen 63, Traneberg; t. 258977.

Föreståndarinna (3 kl.) (8).

Lidström, G. Iris L.

Läkare (500 kr.).

Naglo, O. N. O.

En *extra biträdande föreståndarinna* (2,340 kr.), en *e. o. barnträdgårdslärlarinna* (VI), två *extra barnträdgårdslärlarinnor* (2,340 kr.), tre *extra barnsköterskor* (2,040—1,860 kr.), *tillfälligt anställd personal*. — En *kokerska* (D), ett *köksbiträde* (A).

Kristinebergsgården.

Böttigervägen 7, K.; t. 512044.

Föreståndarinna (3 kl.) (8).

Janson, Brita S.

Läkare (500 kr.).

Naglo, O. N. O.

En *e. o. biträdande föreståndarinna* (VI), två *extra barnträdgårdslärlarinnor* (2,340 kr.), en *e. o. barnsköterska* (IV), två *extra barnsköterskor* (2,040—1,860 kr.), *tillfälligt anställd personal*. — En *kokerska* (D).

Gröndalsgården.

Lövholmsvägen 85, Gröndal; t. 452362.

Spädbarnskrubban inom Gröndalsgården har provisoriskt utvidgats till spädbarnshem med 10 platser.

Föreståndarinna (3 kl.) (8).

Redell, Karin B. M.

Läkare (500 kr.).

Hulting, C. G.

En *e. o. biträdande föreståndarinna* (VI), en *e. o. barnavårdslärlarinna* (VI), tre *e. o. barnträdgårdslärlarinnor* (VI), två *barnsköterskor* (4), tre *extra barnsköterskor* (2,040—1,860 kr.), en *gruppledarinna* (2,160 kr.), *tillfälligt anställd personal*. — En *kokerska* (D), två *tättbiträden* (A), ett *köksbiträde* (A).

Riksbygården.

Värvstolsvägen 8—10, Riksby; t. 261043.

Föreståndarinna (3 kl.) (VIII).

Sköld, f. Wennerberg, Ingrid.

Läkare (500 kr.).

Sterner, L.-G. K. F.

En *e. o. biträdande föreståndarinna* (VI), en *e. o. barnträdgårdslärlarinna* (VI), en *barnsköterska* (4), tre *extra barnsköterskor* (2,040—1,860 kr.), *tillfälligt anställd personal*. — En *kokerska* (D), ett *köksbiträde* (A).

Fredhälls daghem.

*Svedbergsplan 4, K.; t. 50 43 03.**Föreståndarinna (3 kl.) (VIII).*

Berglund, M. K. A. (Karin).

Läkare (300 kr.).

Naglo, O. N. O.

En *e. o. barnträdgårdslärlarinna* (VI),
 en *e. o. barnsköterska* (IV), två *extra barnsköterskor* (2,160—2,040 kr.), en *köksföreständerska* (4).

Barn- och lärlingshem.

Stat år 1947. Utgifter: driftbudgeten 2,695,528 kr.; kapitalbudgeten, av lånemedel inom linjen 649,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 883,947 kr.

Barnhem.

Under barnavårdsnämndens förvaltning stå f. n. 15 barnhem (se vidare nedan).

Reglementen m. m. Reglemente för Stockholms stads barnavårdsnämnds barnhem, fastställt av barnavårdsnämnden 23 febr. 1932 (Kf 1932: nr 7). Reglemente för de vid barnavårdsanstalterna anställda befattningshavare, vilkas löneförhållanden äro reglerade genom kollektivavtal, fastställt av barnavårdsnämnden 7 febr. 1939.

Spädbarnshem.**Barnhemmet Furuhöjd.***Granvägen 1, Lidängö 1; t. 65 00 89.*

Hemmet, som har 30 platser, är ett upptagningshem, i första hand avsett för ensamma späda barn under första levnadsåret.

Föreståndarinna (2 kl.) (IX).

Degerholm, Brita M. W.

Läkare (1,500 kr.).

Kjellberg, K. J.

En *extra biträdande föreståndarinna* (2,580 kr.), tre *barnsköterskor* (4), två *e. o. barnsköterskor* (IV), tre *extra barnsköterskor* (2,040—1,860 kr.). — En *kokerska* (D), ett *tvättbiträde* (A), ett *köksbiträde* (A), en *städerska* (A).

Hjorthagens spädbarnshem.*Artemisgatan 41—43, Hjorthagen; t. 67 46 16.*

Hemmet, som har plats för 30 spädbarn, är t. v. inrymt i barnstugan Värtagården.

Föreståndarinna (2 kl.) (e. 9).

Frelin, Ingrid A. S.

Läkare (1,500 kr.).

Alm, E. I.

Nio *extra barnsköterskor* (2,040—1,860 kr.). — Ett *köksbiträde* (A), en *städerska* (A).

Mödrahem.**Svalnåshemmet.***Svalnåsvägen 10, Djursholm 1; t. 55 11 23.*

Hemmet, som är ett utbildningsbetonat mödrahem (s. k. hemskoletyp), är t. v. godkänt för 13 mödrar med späda barn och är i första hand avsett för yngre mödrar.

Under vistelsen å hemmet, vilken är beräknad att räcka omkr. 6 månader, skola mödrarna meddelas undervisning i barnavård, husligt arbete och sömnad.

Föreståndarinna (2 kl.) (IX).

Vakant.

Läkare (900 kr.).

Kjellberg, K. J.

En *extra skolkökslärlarinna* (2,580 kr.), en *assistent* (2,160 kr.).

Mödrahemmet i Råsunda.*Stråkvägen 13 och Ekensbergsvägen 5, Solna; t. 27 01 19.*

Hemmet är av hemskoletyp och godkänt för 13 mödrar med späda barn samt i första hand avsett för yngre mödrar. Under vistelsen i hemmet skola mödrarna meddelas undervisning i barnavård, husligt arbete och sömnad.

Föreståndarinna.

Ellström, Sara M.

Läkare (650 kr.).

Rodhe, G.

En *biträdande föreståndarinna*.**Mödrahemmet i Äppelviken.***Svedjevägen 24, Äppelviken; t. 25 16 50.*

Hemmet är av samma typ som mödrahemmet i Råsunda och godkänt för 11 mödrar med späda barn och är i första hand avsett för yngre mödrar.

Föreståndarinna.

Wallentin, A. I. Margaretha.

Läkare (650 kr.).

Rodhe, G.

En *biträdande föreståndarinna*.

Duvnåshemmet.*Herrgårdsvägen 5—7, Saltsjö-Duvnäs.*

Hemmet, som är ett mödrahem av vårdhems-
typ, har 15 platser och är avsett att bereda till-
fällig vård åt mödrar med späda barn.

Föreståndarinna.

Vakant.

Läkare (900 kr.).

Vakant.

En *barnsköterska* (4), en *extra barn-
sköterska* (1,840 kr.). — En *kokerska* (D).

Mödrahemmet vid Åsögatan 44,
se sid. 226.

Upptagningshem.**Nybodahemmet.***Nyboda, Midsommarkransen; t. 45 25 00.*

Hemmet, som beräknas ha plats för omkr.
235 barn, har till ändamål att härberga barn,
som av olika anledningar, t. ex. bostadslöshet
eller moderns sjukdom, behöva tillfälligt om-
händertagas samt att bereda vård åt barn, som
behöva observeras i fysiskt och psykiskt avse-
ende, innan åtgärder kunna vidtagas för deras
stadigvarande placering.

Inspektör (1 kl.) (19).

Södersteen, I. S. A. (Inga).

Läkare (XXI).

Ahnsjö, S. O. R.

Föreståndarinna (2 kl.) (9).

Wikström, Ester J.

Föreståndarinnor (4 kl.) (7).

Carlsson, Helga S.; Evert, f. Andersson, Ester
M., tjl.

Föreståndarinna (2 kl.) (VII).

Larsson, Almina S.

Värmeledningsskötare (9).

Johansson, J. A.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Brandin, A. M.

En *e. o. köksförestånderska* (3 kl.) (VII),
en *e. o. översköterska* (VIII), två *sjukskö-
terskor* (2,880 kr.), en *e. o. barnträdgård-
lärarinna* (VI), två *extra barnträdgård-
lärarinnor* (2,340 kr.), en *biträdande före-
ståndarinna* (5), en *e. o. biträdande före-
ståndarinna* (V), tjugufyra *barnsköterskor*

(4), åtta *e. o. barnsköterskor* (IV), tjugutvå
extra och tillfälliga barnsköterskor (1,980
—1,860 kr.), ett *extra första kontorsbi-
tråde* (3,552 kr.), ett *extra kontorsbiträde*
(2,400 kr.), en *slöjdlärare* (900 kr.), en *extra
telefonvakt* (720 kr.), en *portvakt* (1,020 kr.).
— En *eldare* (V), en *gårdskar* (II), två *ko-
kerskor* (D), två *matsalsbiträden* (A), ett
första biträde (B), två *sömmerskor* (B), tre
köksbiträden (A), en *stüderska* (A).

Barnhemmet Sörgården.*Kungsberga, Färentuna; t. Färentuna 62.*

Barnhemmet med plats för omkring 24—26
barn samt under sommaren för ytterligare 6 barn
i åldern 1—7 år, är avsett att användas såsom
ett reservbarnhem i första hand för mottagande
av barn, som icke kunna få stanna på Nyboda-
hemmet.

Föreståndarinna (2 kl.) (e. 9).

Forsmarker, Åslög M.

Läkare (550 kr.).

Sjöström, N. M. H.

En *extra biträdande föreståndarinna*
(2,340 kr.), tre *extra barnsköterskor* (2,040
—1,860 kr.). — En *kokerska* (D), ett *köks-
biträde* (A).

**Barnhemmet Torkel Knutssons-
gatan 22 B.**

*Torkel Knutssonsgatan 22 B, Sö.;
t. 43 83 65.*

Hemmet, med plats för 30 barn i åldern
1—3 år, är avsett att användas i första hand
för mottagande av barn, som icke kunna få
stanna på Nybodahemmet.

Föreståndarinna (2 kl.) (e. 9).

Scott, Elma C. C., tf.

Läkare (1,500 kr.).

Ahnsjö, S. O. R.

En *extra biträdande föreståndarinna*
(2,220 kr.), åtta *extra barnsköterskor* (2,040
—1,860 kr.). — En *kokerska* (D), ett *köks-
biträde* (A), ett *arbetsbiträde* (A).

Österskärshemmet.*Österskär; t. Österskär 82 och 4 54.*

Hemmet, som är ett upptagningshem, är
inrymt i två förhyrda villabyggnader, Väster-
gården och Malmen, och godkänt för samman-
lagt 30 barn över ett års ålder.

BvN *Föreståndarinna (2 kl.) (e. 9).*

Gunnerson, Gunhild I.

Läkare (1,000 kr.).

Vakant.

En *extra biträdande föreståndarinna* (2,340 kr.), åtta *extra barnsköterskor* (2,040 —1,860 kr.). — En *kokerska* (D), ett *köksbiträde* (A), ett *tättbiträde* (A), en *städerska* (A), en *gårdskar* (II).

Barnhemmet Kroken.

Sveta gård, Söderbärke; t. Söderbärke 89.

Hemmet, som tillhör Allmänna barnhuset, förhyres t. v. av barnavårdsnämnden till upptagningshem och är godkänt för högst 33 barn över ett års ålder.

Föreståndarinna (2 kl.) (e. 9).

Segvard, A. Ragnhild V.

Läkare (600 kr.).

Wailmon, R. A.

En *extra biträdande föreståndarinna* (2,340 kr.), fyra *extra barnsköterskor* (2,040 kr.). — En *kokerska* (D), ett *köksbiträde* (A), ett *arbetsbiträde* (A), en *gårdskar* (II).

Eolshälls gosshem.

Eolshäll, Hägersten; t. 46 28 03.

Barnhemmet, som har 44 platser, fördelade å tre avdelningar, fungerar som upptagningshem för gossar i skolåldern med uppföranderubbningar. Ordnad psykiatrisk observation och behandling infördes år 1928. Till barnhemmet är förlagd en skolavdelning, som lyder under folkskoledirektionen. Stadsfullmäktige hava under år 1944 beviljat medel för utbyggande av gosshemmet.

Föreståndare

(lön som folkskollärare; dessutom 1,380 kr.).

Östberg, N. Y., folkskollärare.

Läkare (2,040 kr.).

Ahnsjö, S. O. R.

En *biträdande lärarinna* (lön såsom e. o. småskollärarinna), en *assistent (3 kl.)* (8), en *e. o. assistent (3 kl.)* (VIII), en *husmoder* (4), tre *e. o. barnsköterskor* (IV). — En *kokerska* (D), ett *köksbiträde* (A).

Barnängens flickhem.

Gaveliusgatan 7 B, Sö.; t. 40 02 35.

Detta barnhem, tidigare benämnt »Stockholms stads uppfostringsanstalt för flickor», är

numera ett upptagningshem för flickor, företrädesvis i skolåldern. Det har plats för 30 flickor. Flickorna erhålla undervisning i stadens folkskolor.

Föreståndarinna (2 kl.) (9).

Vakant, *tf. Karlsson, T. Ingegärd.*

Läkare (570 kr.).

Anzén, G. G.

En *skolkökslärarinna* (6), en *husmoder* (6), en *värmeledningsskötare* (8), en *barnsköterska* (4), två *extra barnsköterskor* (2,160 kr.).

Barnhem för varaktig vård.

Sättra barnkoloni.

Sättra, Adelsö; postadress: Adelsö; t. Adelsö 3 och 29.

Kolonien, som är ett barnhem för varaktig vård av svårplacerade barn omfattar 6 hem och kan mottaga 100 barn. Skolan vid kolonien lyder under folkskoledirektionen.

Föreståndarinna (3 kl.) (8).

Jonsson, Carin R. M.

Läkare (2,340 kr.).

Fredbärj, K. T.

Tre *folkskollärare* (två för hela året och två för tiden $\frac{1}{11}$ — $\frac{30}{100}$), två *småskollärare*, en *e. o. köksförestånderska (3 kl.)* (VII), en *e. o. översköterska* (VIII), sex *biträdande föreståndarinnor* (5), sju *barnsköterskor* (4), fyra *e. o. barnsköterskor* (IV), två *extra barnsköterskor* (1,860 kr.), en *extra telefonist* och *skrivbiträde*. — En *bilförare* (VI), en *värmeledningsskötare* (V), en *sömmerska* (B), en *kokerska* (D), två *köksbiträden* (A), två *städerskor* (A).

Barnhemmet Skå-Edeby.

Hemmet, som är under uppförande och som beräknas bli färdigt under år 1947, är i första hand avsett att mottaga normalbegåvade barn, vilka på grund av uppföranderubbningar eller allvarliga miljöskador icke lämpligen kunna placeras i enskilda hem, utan måste beredas en jämförelsevis lång tids vård på barnhem.

Hemmet har därför utformats efter helt nya linjer och avviker från den traditionella typen av barnhem. Det består av tolv mindre självständiga hushållsenheter eller hem, och varje sådant hem är beräknat för sju barn jämte erforderlig personal. Sammanlagt kommer barnhemmet att kunna mottaga 84 barn.

BvN

Maria Barck år 1906 och 1911 donerade medel (Fredrik Barcks donationsfond) upprätta ett läringshem, benämnt Fredrik Barcks minne. Hemmet öppnades den 1 oktober 1933.

Hemmets ändamål är att åt fattiga och välartade ynglingar, företrädesvis lärjungar i Stockholms stads skolor för yrkesundervisning i snickeri eller smidesarbete, bereda skydd, fostran och god omvårdnad. Hemmet har plats för 26 ynglingar.

Hemmet står under ledning av en styrelse, bestående av fem för två år valda ledamöter, av vilka en, tillika ordförande, utses av stadskollegiet, två av barnavårdsnämnden och två av lärings- och yrkesskolstyrelsen. För var och en av ledamöterna tillsättes i enahanda ordning en suppleant. Styrelsen utser inom sig för ett år i sänder en verkställande ledamot. Stadskollegiets val av ledamöter ägde rum den 9 januari 1947, barnavårdsnämndens den 9 december 1946 och lärings- och yrkesskolstyrelsens den 9 december 1946, 7 januari och 11 februari 1947.

Intagning å hemmet sker efter beslut av dess styrelse. Där ej styrelsen finner särskilda skäl annat föranleda, må yngling icke kvarstanna å hemmet mer än tre år.

Reglemente. Reglemente för läringshemmet Fredrik Barcks minne, antaget av SF 30 juni 1933, fastställt av ÖA 24 juli 1933 (Kf 1933: nr 40).

Styrelse.

Åstrand, N., ombudsman, stadskollegiets vice ordf., ordf. och verkst. ledamot (utsedd av stadskollegiet); ***Inghe, P. G.**, extra socialläkare, **Wahlbärj, J.**, borgarråd, stadsfullm. (utsedda av barnavårdsnämnden); ***Andersson, G. K.**, tf. direktör, **Herlitz, Ingeborg**, försäkringstjänsteman (utsedda av lärings- och yrkesskolstyrelsen).

Suppleanter¹⁾: **Karlsson, Hans G. B.**, tjänsteman, stadsfullm. (utsedd av stadskollegiet); ***Gullstrand, A. M.**, rådmän, **Nordenson, f.** Lagercrantz, **Clare, fru** (utsedda av barnavårdsnämnden); ***Ström, f.** Hånes, **Hildegard A., fru, Bäckman, O. H.**, grosshandlare (utsedda av lärings- och yrkesskolstyrelsen).

Föreståndare (4,200 kr.).

Pålsson, E. A. V.

En e. o. husmoder (IV). — En kokerska (D), ett biträde (A).

Ungdomshemmen Giovanni d'Anastasy's minne.

Genom testamente den 26 juni 1858 förordnade svenske och norske generalkonsuln i Alexandria Giovanni d'Anastasy, att av hans kvarlätenskap $\frac{1}{40}$ skulle tillfalla »Stockholm, huvud-

¹⁾ Suppleanterna skola inträda i den ordning, vari de här äro upptagna.

staden i hans adoptivfädernesland Sverige, att där anslås och användas till milda stiftelser eller allmänna välgörenhetsinrättningar».

Donationen, som ursprungligen utgjorde 40,000 kronor, uppgick vid årsskiftet 1946/47 till 971,945:94 kr.

Flera förslag och framställningar ha under årens lopp gjorts om användningen av d'Anastasy's donation men hava avslagits av stadsfullmäktige. Den 18 maj 1936 beslöt emellertid stadsfullmäktige på därom av ungdomsnämnden [= barnavårdsnämnden] gjord framställning att för donationens avkastning upprätta tvenne ungdomshem, ett för manlig och ett för kvinnlig ungdom.

Hemmens ändamål är att bereda vård och fostran åt ynglingar och flickor i åldern 16—21 år, vilka i saknad av tillfredsställande hemförhållanden eller medel till sitt uppehälle äro i behov av omhändertagande, tills det kunnat ordnas för dem på annat lämpligt sätt. Under den tid de vistas på hemmen skola de i mån av förmåga bidraga till sin försörjning. På hemmen få de bostad, kost och tillsyn. De skola vara anställda i förvärsarbete eller gå i någon utbildningsanstalt. Hemmet för ynglingar har efter en år 1940 företagen utvidgning omkring 40 och hemmet för flickor omkring 20 platser.

Den 1 december 1944 öppnades ett nytt hem för ynglingar i Liljeholmens gamla brandstation. Det nya hemmet för ynglingar har omkring 20 platser.

Den 1 oktober 1946 öppnades ännu ett hem för ynglingar i Ulvsunda med 12 platser.

Hemmen stå under ledning av en gemensam styrelse, bestående av fem ledamöter jämte suppleanter. Styrelsens ordförande utses av stadskollegiet; de övriga ledamöterna av Stockholms stads barnavårdsnämnd i dess egenskap av ungdomsnämnd. Suppleanterna tillsätts i enahanda ordning. Ledamöter och suppleanter väljas för två år. Stadskollegiets senaste val ägde rum den 17 december 1946. Styrelsen utser inom sig för ett år i sänder en verkställande ledamot för båda hemmen.

Reglemente. Reglemente för ungdomshemmen Giovanni d'Anastasy's minne, fastställt av SF 18 maj 1936 (Kf 1936: nr 31).

Styrelse.

***Karlsson, Victor E.**, f. d. borgarråd, stadsfullm., ordf. och verkställande ledamot (utsedd av stadskollegiet); ***Mogård, J. A. B.**, kyrkoherde, stadsfullm., ***Trotzig, C. A. F.**, rådmän, vice ordf., **Wahlbärj, J.**, borgarråd, stadsfullm., **Wirén, f.** Fransén, **E. Maria, fru** (utsedda av barnavårdsnämnden i dess egenskap av ungdomsnämnd).

Suppleanter¹⁾: ***Malmroth, f.** Herlitz, **Elsa, fru**, stadsfullm. (utsedd av stadskollegiet); ***Gun-**

¹⁾ Suppleanterna skola inträda i den ordning, vari de här äro upptagna.

nard, O. B., kyrkoherde, *Åstrand, N., ombudsman, stadskollegiets vice ordf., Cedergrén, f. Bernadotte af Wisborg, Elsa V., fru, stadsfullm., Ettlinger, Ruth W., med. kand. (utsedda av barnavårdsnämnden i dess egenskap av ungdomsnämnd).

Sekreterare.

Lidman, K. I. (se nedan).

Ungdomshemmet för ynglingar.

Götgatan 71, Sö.; t. 42 00 70.

Föreståndare (XV).

Lidman, K. I.

En *e. o. husmoder* (IV), en *assistent* (1,500 kr.). — En *kokerska* (D), två *biträden* (A).

Ungdomshemmet för ynglingar.

Grönbrink 3, Stockholm 9; t. 45 59 88.

Föreståndare (600 kr.).

Lidman, K. I. (se ovan).

En *extra husmoder* (2,286 kr.), en *assistent* (1,500 kr.). — En *kokerska* (D), ett *biträde* (A).

Ungdomshemmet för ynglingar.

Johannesfredsvägen 38, Ulvsunda;
t. 26 13 39.

Föreståndare.

Lidman, K. I. (se ovan).

En *extra husmoder* (2,286 kr.). — Ett *biträde* (A).

Ungdomshemmet för flickor.

Regeringsgatan 93 A, C.; t. 20 50 55.

Föreståndarinna (2 kl.) (IX).

Kjellin, Elsa I. R., tjl., tf. Wiberg, Ada-Mia S.

En *e. o. husmoder* (IV). — En *kokerska* (D).

Barnhemmet Eurenii-Ljungcrantz' minne.

Hem 1, Skånegatan 118, Sö.; t. 40 31 19;
Hem 2, kr. Per nr 4, Saltsjö-Duvnäs;
t. 16 26 54.

Barnhemmet är grundat dels på en testamentarisk donation av vice häradshövdingen P. L. Eurenus å ett belopp av 250,000 kr., vilket år 1910 överlämnades till staden, dels på en

testamentarisk donation av tobakshandlaren P. Ljungcrantz, som efter att från den 1 december 1874 hava förvaltats av Allmänna barnhuset överlämnades till staden den 1 juli 1933 med ett belopp av 526,872 kr. Hemmets ändamål är att bereda vård åt värlösa barn under första och andra levnadsåret. Verksamheten är uppdelad på tvenne hem för barn i första levnadsåret: Hem 1, Skånegatan 118, med plats för 27 barn, och Hem 2, nr 4 kv. Per, Saltsjö-Duvnäs i Nacka socken, med plats för 18 barn. Å Hem 1 beredas unga kvinnor i 4 månaders kurser praktisk utbildning och teoretisk undervisning i späda barns vård.

Barnhemmet förvaltas av en styrelse, bestående av fem för två år valda ledamöter, av vilka en, tillika ordförande, utses av stadskollegiet och de övriga av barnavårdsnämnden. Suppleanter till samma antal utses i enahanda ordning. Styrelsen utser inom sig vice ordförande samt dessutom en verkställande ledamot, som har att närmare övervaka verksamheten inom barnhemmet.

Intagning av barn sker efter beslut av styrelsen, som jämväl bestämmer avgifterna för vård å hemmet. Ansökan om intagning göres hos barnavårdsnämndens vårdbyrå, Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25, C, kl. 10—12 varje helgfri dag.

Reglemente. Reglemente för barnhemmet Eurenii-Ljungcrantz' minne, antaget av SF 15 okt. 1934, med ändr. (Kf 1934: nr 30 II; 1946: nr 6).

Styrelse.

*Mannheimer, E., docent, ordf., (utsedd av stadskollegiet); *Inghe, P. G., extra socialläkare, *Grönblad, Ester E., prakt. läkare, Fürstenberg, f. Jacobsson, Mary B., fru, verkst. ledamot och kassaförvaltare, Wirén, f. Fransen, E. Maria, fru (utsedda av barnavårdsnämnden).

Suppleanter¹⁾: *Carlson, f. Olsson, Elna S. E., fru, stadsfullm. (utsedd av stadskollegiet); *Hermansson, f. Johansson, Agnes E., folkskollärarinna, *Ljungqvist-Melosch, Ingrid G., fru, lärarinna, Bonnier, f. Romander, Tony M., fru, Ettlinger, Ruth W., med. kand. (utsedda av barnavårdsnämnden).

Sekreterare (300 kr.).

Strömberg, R. I. (se sid. 241).

Läkare (3,000 kr.).

Rudberg, S. H.

Redogörare (500 kr.).

Attermark, J. H. T. (se sid. 163).

¹⁾ Suppleanterna skola inträda i den ordning, vari de här äro upptagna.

Hem 1.

Adress och telefon: se ovan.

Föreståndarinnan (2 kl.) (9).

Lundell, Märtha.

En e. o. lärarinnan tillika biträdande föreståndarinnan (VII), en e. o. undersköterska (V), en barnsköterska (4). — En maskinist (900 kr.), en kokerska (D), två köksbiträden (A), en tvätterska (A).

Hem 2.

Adress och telefon: se ovan.

Föreståndarinnan (2 kl.) (9).

Swenson, Siri M.

En e. o. biträdande föreståndarinnan (VII), tre barnsköterskor (4), en extra barnsköterska. — En kokerska (D), en tvätterska (A).

Skolor tillhörande barna- och ungdomsvården.

För beredande av skyddsuppfostran skola enligt 43 § barnavårdslagen finnas av staten eller andra upprättade skolor tillhörande barna- och ungdomsvården. För Stockholm och Göteborg skola finnas erforderliga av städerna själva upprättade eller för dem anordnade skolhem och yrkesskolor för barn, som vid omhändertagandet icke fyllt aderton år.

Enligt avtal mellan k. mt och kronan samt Stockholms stad skall staden för denna verksamhet använda för gossar skolhemmet och yrkesskolan Skrubba samt för flickor yrkesskolan Eknäs och skolhemmet Johannelund. Verksamheten vid var och en av skolorna skall ledas av en styrelse, bestående av ordförande och två andra ledamöter. Ordföranden utses av k. mt och övriga ledamöter av barnavårdsnämnden. Ledamöterna, av vilka en skall vara kvinna, utses för en tid av två år. Barnavårdsnämndens senaste val av ledamöter avser åren 1947—1948.

Författningar. Lag 6 juni 1924 om samhällets barnavård och ungdomsskydd (barnavårdslag), med ändr. (Kfh 1946: sid 515). K. kung. 30 nov. 1934 med vissa föreskrifter i anledning av barnavårdslagen, med ändr. K. mts stadga 28 juni 1946 för skolor tillhörande barna- och ungdomsvården.

Stat år 1947. Utgifter: driftbudgeten 709,292 kr., kapitalbudgeten, av låneedel i linjen 12,125 kr.; inkomster: driftbudgeten 439,391 kr.

Skolhemmet och yrkesskolan Skrubba.

(För gossar.)

Skrubba; postadress: Stockholm 4; t. 8+5 0153.

Skolan är belägen å egendomen Skrubba i Enschede församling. Egendomen, som ligger vid sjön Drevviken, har en areal av omkring 29 hektar åker (inkl. trädgård) och 250 hektar skogsmark.

Vid skolan meddelas skolundervisning även som utbildning i snickeri, skrädderi, skomakeri och mekaniskt verkstadsarbete samt i jordbruksarbete, kreatursvård och trädgårdsskötsel. Eleverna fördelas efter håg och fallenhet å de olika yrkesgrenarna. Utbildningen syftar till att bibringa eleverna sådan med hänsyn till det praktiska livets krav erforderlig arbetsskicklighet, som kan vara ägnad att främja deras förmåga att försörja sig själva, sedan de utskrivits från skolan.

Vid skolan har upprättats en under lärlings- och yrkesskolstyrelsens förvaltning stående verkstadsskoleavdelning för undervisning i smides- och mekaniskt verkstadsarbete (jfr sid. 313).

Skolan får mottaga högst 78 elever.

Ang. kollektivavtal, se sid. 246.

Styrelse.

*Larsson, Oscar E., f. d. borgarråd, stadsfullm., ordf. och verkställande ledamot (utsedd av k. mt för tiden t. o. m. ^{30/6} 1947); Malmroth, f. Herlitz, Elsa, fru, stadsfullm., Söderström, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullm. (utsedda av barnavårdsnämnden).

Sekreterare (1,200 kr.¹).

Carlson, V. O. J. (se sid. 240).

Rektor (21).

Freyne, E. H.; träffas säkrast 9—10.

Predikant (630 kr.).

Swensson, S. E., komminister i Brännkyrka förs.

Läkare (1,500 kr.).

Frey, T. S:son.

En folkskollärare (18), en assistent (18), en yrkeslärare i skrädderi (12), en rättare (10), en trädgårdsmästare (2 kl.) (11), en förman i inre tjänst (8), en husmoder (3 kl.) (7), en vaktmästare (2 kl.) (6), en ladu-

¹ I detta belopp ingår arvode som sekreterare vid skolorna Johannelund och Eknäs.

gårdsförmän (6), en *e. o. automobilförare* (VII), en *e. o. husmoder*, *tillika biträdande lärarinna* (VI). — En *kokerska* (D), en *sömmerska* (A), två *köksbiträden* (A); dessutom vid verkstadsskoleavdelningen (se ovan): en *yrkeslärare* (7,140 kr., avlönad av lärlings- och yrkeskolstyrelsen), en *verkmästare*, en *maskinsnickare* och två *gesäller* (avlönade av snickarverkstadens arrendator).

Skolhemmet Johannelund.

(För flickor.)

Tempelbacken, Ulvsunda; t. 25 67 09.

Denna barnavårdsanstalt, tidigare benämnd »barnhemmet Tempelbacken», har av k. m:t den 30 december 1937 godkänts såsom skyddshem (skolhem) för flickor i skolpliktig ålder. Skolhemmet har 35 platser.

Vid skolhemmet meddelas skolundervisning ävensom utbildning i hushållsgöromål och kvinnlig slöjd.

Styrelse.

*Larsson, Oscar E., f. d. borgarråd, stadsfullm., ordf. (utsedd av k. m:t för tiden t. o. m. ³⁰/₆ 1947); Malmroth, f. Herlitz, Elsa, fru, stadsfullm., Söderström, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullm., verkställande ledamot (utsedda av barnavårdsnämnden).

Sekreterare.

Carlson, V. O. J. (se sid. 240).

Rektor (18).

Almgren, Gerda F. J.

Läkare (1,020 kr.).

Ramer, K. T.

En *folkskollärarinna* (17), en *lärarinna i kvinnlig slöjd* (8), en *vaktmästare* (2 kl.) (6), en *e. o. köksförestånderska* (VI), en *e. o. barnsköterska* (IV), två *extra barnsköterskor* (1,860 kr.).

Yrkesskolan Eknäs.

(För flickor.)

Eknäs, Enköping; t. Upplands Vallby 3.

Skolan är belägen å Eknäs gård i Vallby socken av Uppsala län. Egendomen, som ligger vid Mälaren, har en areal av omkring 24 hektar åker och 30 hektar skog.

Skolan får mottaga högst 30 elever, vilka beredas utbildning i husligt arbete, trädgårds- och ladugårdsskötsel, konfektionssömnad samt tvätt och strykning.

Styrelse.

*Larsson, Oscar E., f. d. borgarråd, stadsfullm., ordf. och verkställande ledamot (utsedd av k. m:t för tiden t. o. m. ³⁰/₆ 1947); Malmroth, f. Herlitz, Elsa, fru, stadsfullm., Söderström, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullm. (utsedda av barnavårdsnämnden).

Sekreterare.

Carlson, V. O. J. (se sid. 240).

Rektor (18).

Erici, Ester K.

Läkare (690—400 kr.).

Forssblad, H. O. E.; Ramer, K. T.

En *lärarinna i kvinnlig slöjd* (14), två *lärarinnor i hushållsgöromål* (14), en *e. o. lärarinna* (XIV), en *extra lärarinna* (4,320 kr.).

Dessutom för egendomens skötsel en *rättare* och en *jordbruksarbetare*.

Berg-Rolanderska fonden.

Den 22 februari 1932 beslöto stadsfullmäktige mottaga en av framlidne medicine doktorn Carl Axel Ivar Svensson och hans likaledes framlidna hustru Elsa Maria Elisabeth Svensson, född Berg, till Stockholms stad testamentariskt gjord donation, benämnd Berg-Rolanderska fonden. Enligt donationsbestämmelserna är fondens huvudsakliga uppgift att bekosta underhåll och uppfostran åt fattiga barn i Stockholm. Såsom fondens överstyrelse skola stadsfullmäktige fungera med rätt att uppdraga åt en särskild styrelse att handhava den närmare förvaltningen av fonden i enlighet med testamentsföreskrifterna och av överstyrelsen utfärdad instruktion.

Fondens tillgångar uppgingo den 31 december 1946 till sammanlagt 1,085,273 kr. I fråga om användningen av fondens varje år disponibla medel föreskrives i testamentet, att ¹/₇ av nettobehållningen skall läggas till kapitalet, ²/₇ utbetalas till av vissa landsförsamlingar förvaltade fonder samt återstående ⁴/₇ under benämningen Berg-Rolanderska uppfostringsfonden användas till bekostande av underhåll och uppfostran åt fattiga barn i Stockholm.

Stadsfullmäktige beslöto den 1 april 1936, att Berg-Rolanderska fondens förvaltning skulle handhavas av en särskild, av stadsfullmäktige utsedd styrelse. Enligt den av stadsfullmäktige samma dag antagna instruktionen för fondens styrelse skall denna bestå av tre ledamöter, vilka jämte lika många suppleanter väljas för två år av stadsfullmäktige. En av ledamöterna skulle vara ledamot av styrelsen för Svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet, och en av suppleanterna skall vara ledamot eller suppleant i

BYN

samma styrelse. Fondens styrelse bör enligt instruktionen uppehålla samarbete med Stockholms stads barnavårdsnämnd. Stadsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter för åren 1946—1947 ägde rum den 3 december 1945. Val av revisorer för år 1947 ägde rum den 16 december 1946. Styrelsen utser inom sig för ett år i sänder en verkställande ledamot.

Fondens räkenskaper skola granskas av två av stadsfullmäktige utsedda revisorer. Stadsfullmäktige äga att besluta angående ansvarsfrihet för styrelsen.

Instruktion. Instruktion för styrelsen för Berg-Rolandiska fonden, antagen av SF 1 april 1936 (Kf 1936: nr 16).

Styrelse

(vald för åren 1946—1947).

*Ander, f. Eriksson, Elsa S., fru, stadsfullm.; *Rietz, A. E., förste stadsläkare, ordf. och verkställande ledamot; *Svedenius, C. G., prakt. läkare.

Suppleanter: *Grevæus, Gudrun J. M., journalist; *Larsson, C. H., assistent; *Wallström, Inez M., kurator.

Revisorer.

Beljer, f. Jansson, G. L. M. (Gunda), fru; Sjöström, F., kamrersassistent.

Sekreterare (600 kr.).

Falk, A. V. (se sid. 238).

Allmänna barnhusets Stockholmsfond.

Angående tillkomsten av Allmänna barnhusets Stockholmsfond, se kommunalkalendern 1933.

Fondens avkastning, jämte vissa andra hitörande inkomster, är i stadens utgifts- och inkomststat upptagen under barnavårdsnämnden. Det åligger barnhuset att sist den 1 februari varje år till stadens barnavårdsnämnd uppgiva, ej mindre i vad mån barnhuset genom sin verk-

samhet, direkt eller genom understöd, under barnhusets nästföljande budgetår avser att tillgodose Stockholms barnavårds behov, än även det belopp, som därutöver under samma budgetår skall användas till stadens förmån. Sist den 1 april varje år äger barnavårdsnämnden till barnhuset inkomma med förslag till användning av sålunda disponibla medel.

Skulle barnavårdsnämnden icke godtaga av barnhuset avsedd verksamhet till stadens förmån eller barnhuset ej gilla barnavårdsnämndens förslag, skall, i den mån överenskomelse ej kan ske, frågan hänskjutas till avgörande av en tremannanämnd, bestående av ordföranden i barnavårdsnämnden och ordföranden i direktionen för barnhuset såsom ledamöter samt en av k. mt. för viss tid utsedd person såsom opartisk ordförande.

Allt efter som sådana barnhusets inkomster, som skola tillfalla staden, inflyta till barnhuset, skola de till barnavårdsnämnden utbetalas.

Ifrågarande inkomster hava av barnavårdsnämnden i huvudsak tagits i anspråk som understöd till vissa utomstående institutioner för barn- och ungdomsvård m. m. (se sid. 447).

Vid behandling i barnhusets direktion av ärenden rörande fondens förvaltning skall ett av drätselnämnden utsett ombud äga säte och stämma i direktionen.

Författningar. K. brev 21 nov. 1930 till direktionen över Allmänna barnhuset angående upprättande av »Allmänna barnhusets Stockholmsfond». Reglemente för Allmänna barnhuset, fastställt av k. mt: 21 nov. 1930, med ändr. 29 maj 1936, 27 maj 1938, 22 juni 1939, 28 maj 1943 och 31 dec. 1945.

Tremannanämnd.

(Se ovan.)

Hammarskjöld, B. G. Hj., landshövding, ordf. (förordnad av k. mt); Hasselrot, B. C., landshövding (ordf. i direktionen över Allmänna barnhuset); Wahlbärj, J., borgarråd, stadsfullm.

Drätselnämndens ombud i direktionen över Allmänna barnhuset.

Höglund, C. Z. K., borgarråd, stadsfullm.

Stockholms stads arbetslöshetsnämnd.

Arbetslöshetsnämnden.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25, 1 tr. (postadress: postfack, Stockholm 1); postgirokonton nr 54832; t. »sociala nämnderna» expeditionstid: 9—15 (lördagar och dag före helgdag 9—14).

Mottagning för allmänheten: Östra Järnväggsgatan 24, 1 tr.; expeditionstid: se under resp. mottagningssektion, sid. 258.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Den med statsbidrag anordnade hjälpverksamheten för arbetslösa avser endast personer, som provas vara oförfärdade arbetslösa. Verksamheten regleras genom k. kungörelsen den 30 juni 1934 angående statlig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid arbetslöshet, med ändr. I fråga om principerna för arbetslöshetsverksamheten, se k. mts proposition till 1940 års riksdag (1940: nr 285).

Genom lag den 30 juni 1944 om arbetslöshetsnämnd och kungörelse samma dag med tillämpningsföreskrifter till nämnda lag har fr. o. m. den 1 juli 1944 införts nya bestämmelser angående de kommunala organen för statlig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid oförfärdad arbetslöshet, varjämte i samband därmed benämningen på sådant kommunalt hjälporgan ändrats från arbetslöshetskommitté till arbetslöshetsnämnd. Vad som finnes stadgat i allmän författning eller genom särskilda k. mts beslut rörande arbetslöshetskommitté skall hava avseende på arbetslöshetsnämnd.

Den centrala ledningen utövas av statens arbetsmarknadskommission. De lokala åtgärderna för verksamheten omhändervas i Stockholm av *Stockholms stads arbetslöshetsnämnd*, vilken består av en ordförande jämte suppleant för denne, förordnade för viss tid av överståthållarämbetet, efter förslag av vederbörande kommunala myndighet, samt minst fyra och högst tio (f. n. åtta) av stadsfullmäktige för viss tid valda ledamöter med minst hälften så många suppleanter.

Arbetslöshetsnämndens verksamhet omfattar i huvudsak anordnande av statskommunala beredskaps- och arkivarbeten samt kurs- och understödsverksamhet.

Arbetslöshetsnämndens uppgift är i övrigt att anvisa arbetslösa till statliga beredskapsarbeten och arkivarbeten, att verkställa de undersökningar och utredningar samt göra de fram-

ställningar till stadens myndigheter eller andra, som på grund av arbetsmarknadens läge vid olika tillfällen kunna anses påkallade. Därjämte har nämnden vid olika tillfällen anordnat upplysningskurser för arbetslösa.

Sedan maj 1938 driver arbetslöshetsförvaltningen en verkstadsskola för utbildning av mekaniker, smeder och svetsare. Under år 1945 utvidgades verksamheten att omfatta även kurser för bilservicemekaniker, flumekaniker och radio-reparatörer.

Statsbidrag till hjälpverksamheten utgår enligt ovannämnda författning.

I samarbete med fattigvårds- och barnavårdsnämnderna inrättades under år 1943 en för dessa nämnder och arbetslöshetsnämnden gemensam försöksbyrå i avsikt att pröva en central handläggning av vissa sociala ärenden. (Se härom sid. 216 och 220.)

Stadsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter i arbetslöshetsnämnden för år 1947 ägde rum den 16 december 1946. Stadsfullmäktiges senaste val av revisorer ägde rum samma dag. Ordförande och suppleant för ordföranden hava för år 1947 utsetts av överståthållarämbetet den 23 december 1946.

Författningar m. m. K. kung. 30 juni 1934 ang. statlig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid arbetslöshet, med ändr. jämlikt k. kung. 28 juni 1935, 30 juni 1936 och 30 juni 1937 (KfH 1946: sid. 1316). Statens arbetsmarknadskommissions cirkulär till arbetslöshetsnämnderna. Arbetsmarknadskommissionens i övrigt meddelade råd och anvisningar rörande hjälpverksamheten för arbetslösa. Lag 30 juni 1944 om arbetslöshetsnämnd (Kf 1944: nr 52). K. kung. 30 juni 1944 med tillämpningsföreskrifter till lagen samma dag om arbetslöshetsnämnd (Kf 1944: nr 53).

Stat år 1947. Utgifter: driftbudgeten 5,925,397 kr.; kapitalbudgeten 320,000 kr., låneandel, i linjen 274,000 kr., inom linjen 395,000 kr., dessutom förlagsmedel 200,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 3,947,257 kr.

Arbetslöshetsnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av överståthållarämbetet).

Wahlbär, J., borgarråd, stadsfullm.; t. »stads-
huset»; träffas i stadshuset tisdagar och tors-
dagar 11—12, i övrigt efter överenskommelse.

ArbN

Suppleant för ordföranden

(utsedd av överståthållarämbetet).

Ahlén, Anders E., civilingenjör, stadsfullm.

Ledamöter

(utsedda av stadsfullmäktige).

Eklund, E. L., avdelningschef.

Ljung, A. J. H., förrådsarbetare, stadsfullm.

Lyden, F. L., typograf.

Odholm, C. G. A., direktör.

Qvarfordt, S. B., förmän.

Ramberg, H., typograf.

Rathsman, E. F. N., kamrerare.

Wide, E. E., överlärare, stadsfullm.

Suppleanter¹⁾

(utsedda av stadsfullmäktige).

Carlsson, B. L. V. (Brynhild), fru, stadsfullm.

Carlsson, R. R., konsulent.

Eurén, A. R., journalist, stadsfullm.

Lindén, L. G. A., förbundssekreterare.

Löv, G. E., svarvare.

Södergren, N. A., aktuarie.

Widegren, K. R., civilingenjör.

Wiklund, B. A., ingenjör.

Sekreterare (600 kr.).

Anderson, K. E. H., borgarrädssekreterare; t. »stadshuset» (se sid. 92).

Arbetslöshetsnämndens delegerade.

Arbetsdelegerade. Wahlbärj, J.; Eklund, E. L.; Qvarfordt, S. B.

Suppleanter: Lindén, L. G. A.; Ramberg, H.; Rathsman, E. F. N.; Wiklund, B. A.

Bostadsdelegerade. Wahlbärj, J.; Carlsson, f. Eriksson, B. L. V. (Brynhild); Eurén, A. R.; Rathsman, E. F. N.

Suppleanter: Carlsson, R. R.; Löw, G. E.; Södergren, N. A.

Kursdelegerade. Carlsson, R. R.; Wide, E. E.; Widegren, K. R.

¹⁾ Enligt nämndens beslut skall vid förfall för ledamöter i första hand inträda, för ledamöterna hrr Eklund, Ljung, Lyden, Odholm, Qvarfordt, Ramberg, Rathsman och Wide suppleanterna hrr Widegren, Löw, Carlsson, Södergren, fru Carlsson samt hrr Eurén, Wiklund och Lindén i nu nämnd ordning. I andra hand skall ordningen mellan suppleanterna avgöras i första rummet efter deras tjänstetid, men vid lika tjänstetid efter levnadsålder.

Suppleanter: Ramberg, H.; Rathsman, E. F. N.; Södergren, N. A.

Tjänstedelegerade. Wahlbärj, J.; Eklund, E. L.; Lyden, F. L.

Suppleanter: Eurén, A. R.; Lindén, L. G. A.; Odholm, C. G. A.

Understödsdelegerade. Lyden, F. L.; Odholm, C. G. A.; Qvarfordt, S. B.; Ramberg, H.

Suppleanter: Eklund, E. L.; Eurén, A. R.; Löw, G. E.

Arbetslöshetsnämndens revisorer.

Arbetslöshetsnämndens verksamhet granskas av tre revisorer, vilka årligen utses, en av överståthållarämbetet, efter anmälan av vederbörande kommunala myndighet, och två jämte två suppleanter av stadsfullmäktige. De av stadsfullmäktige utsedda revisorerna granska jämväl familjebidragsnämndens och folkköksstyrelsens verksamhet.

Oliv, L. J., kanslist (utsedd av överståthållarämbetet); Fredrikson, Anny L., fröken; Sundin, T. W., tullpackhusförmän, stadsfullm. (utsedda av stadsfullm.).

Suppleanter: Sörlin, B. E., kanslist (utsedd av överståthållarämbetet); Stjärnström, G. V., frisörmästare; Taubner, K. W., direktör (utsedda av stadsfullm.).

Arbetslöshetsnämndens expedition.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25, 1 tr. (postadress: postfack, Stockholm 1); postgirokonton nr 54832; t. »sociala nämnderna»; expeditionstid 9—15 (lördagar och dag före helgdag 9—14).

Direktör (C).

Helin, M. S.; mottagningstid: 9,30—10,30.

*Kansliavdelningen.**Sekreterare (6,600 kr.)*

(för husmoderssemesterärenden).

Henriksson, T. H., stadsfullm.

Förste kammarskrivare (XVII).

Almé, H. J., tjl.

Kammarskrivare (XV).

Karlsson, Å. K. A., tjl.

En extra amanuens (4,020 kr.), en extra arkivvårdare (1,200 kr.), två e. o. kontorskrivare (IX), tre e. o. första kontorsbiträden (VII), två e. o. kontorsbiträden (V), två extra kontorsbiträden (2,400 kr.), en e. o. förste expeditionsvakt (VIII), ett extra expeditionsvaktsbiträde (1,980 kr.).

Sociala upplysningsbyrån.

Stockholms stads i samarbete med
Stockholms kvinnoberedskap.

*Expeditionstid: 9—12, dessutom tisdagar
och fredagar 18,30—19,30.*

Sedan stadskollegiet beslutit dels bemyndiga arbetslöshetsnämnden och familjebidragsnämnden att på lämpligt sätt anordna en provisorisk rådgivnings- och upplysningsverksamhet beträffande den sociala verksamheten i Stockholm, dels och medgiva att därmed förenade kostnader skulle få bestridas av till arbetslöshetsnämnden anvisade medel, hava arbetslöshetsnämnden och familjebidragsnämnden i samarbete med Stockholms kvinnoberedskap inrättat en social upplysningsbyrå, vilken skall lämna råd och upplysningar i sociala frågor. Därutöver skall byråns personal vid behov bistå den besökande allmänheten med bland annat upprättandet av vissa ansökningshandlingar.

Byråns förvaltning har uppdragits åt en delegation, bestående av en representant för arbetslöshetsnämnden och en för familjebidragsnämnden jämte de bägge nämndernas direktör. Enligt arbetslöshetsnämnden och familjebidragsnämndens beslut äger delegationen att med sig adjungera tvenne representanter för Stockholms kvinnoberedskap.

Expedition.

En *extra kontorsskrivare* (3,120 kr.).

Tekniska avdelningen.

Vasagatan 23—25, 1 tr., C.

Arbetschef (XXIII).

Berger, E. J.; mottagningstid: 14—15.

Ingenjör (XX).

Sandin, E. A. V.

Kontorsassistent (13).

Janrik, G. H.

Tre *e. o. verkmästare* (XIV), tre *extra verkmästare* (2 kl.) (4,320—3,960 kr.), två *extra verkmästare* (3 kl.) (3,960—3,480 kr.), en *förrådsmästare* (3 kl.) (9), sex *extra kontorister* (2,940—2,580 kr.), åtta *mättningsbiträden*.

Kamerala avdelningen.

Norra Bantorget 29, 2 tr., C.; *expeditionstid: 9—15 (lördagar och dag före helgdag 9—14).*

Kamrerare (3 kl.) (XIX)

(dessutom tilläggsarvode 1,200 kr.).

Nilsson, T. W. R.; mottagningstid: 9—11.

Kammarsskrivare (XV).

Östlund, O. V., tj. (se sid. 135), *tf. Strindmar*, T. A.

Kammarsskrivare (e. 15).

Holm, N. O.; *Husberg*, K.

Förste assistenter (XIV).

Holm, N. O., tj. (se ovan); *Husberg*, K., tj. (se ovan).

Kontorsassistent (13).

Söderman, K. E.

Kontorsassistent och kassör (XIII).

Andersson, f. Eklund, E. M. A. (Wiran).

Kontorsassistent (XIII).

Jungmarker, B. E.; *Strindmar*, T. A., tj. (se ovan); en vakant, *tf. Rosenblad*, O. F.

Assistent (1 kl.) (XII).

Person, S. S.

En *e. o. kontorsskrivare* (IX), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), sex *e. o. kontorsbiträden* (V), fem *extra kontorsbiträden* (2,400 kr.), en *extra stansoperatris* (2,484 kr.), en *extra comptometeroperatris* (2,400 kr.), en *extra adressmaskinoperatör* (2,400 kr.), en *e. o. expeditivsvakt* (VI).

Ungkarlsbostäderna.

I ett antal för ändamålet uppförda monteringsfärdiga trähus bereder arbetslöshetsnämnden möjligheter för arbetslösa eller mindre bemedlade ensamstående personer att erhålla bostad till ett pris av f. n. 1:50 kr. per dygn och hyresgäst. Förutom möblerat delat rum tillhandahåller nämnden här för sänglinne och övriga sängkläder, handdukar samt städning (utom bäddning).

Fyra *extra vaktmästare* (2,940 kr.).

Utbetalningskassan för arbetslöshetsärenden.

Norra Bantorget 29, 2 tr., C.

Ett *e. o. första kontorsbiträde* och *kassör* (VII).

ArbN

Sociala avdelningen.

Norra Bantorget 29, 1 tr., C.; expeditionstid: 9—15 (lördagar och dag före helgdag 9—14).

Inspektör (19)

(dessutom tilläggsarvode 600 kr.).

Hallberg, E. G., tj. (se sid 138), *tf.* Ljungquist, K. H.

Mottagning för allmänheten.

Östra Järnväggsgatan 24, 1 tr., C; expeditionstid: 8,30—13 (lördagar och dag före helgdag 8,30—12).

Kammarsskrivare (XV).

Hemper, S. E. O., tj. (se sid. 91), *tf.* Åkerstam, O. G., tj. (se sid. 236): Ljungquist, K. H., tj. (se ovan).

Kammarsskrivare (e. 15).

Östmark, K. E., tj.; en vakant.

Förste assistenter (XIV).

Larenius, K. N. H.; en vakant.

Kontorsassistenter (XIII).

Hoff, A.; Wölander, f. Karlsson, Elsa M. A.; Åkerstam, O. G., tj. (se ovan och sid. 236); Östmark, K. E., tj. (se ovan).

Assistenter (1 kl.) (XII).

Agelfors, G. V.; Algard, E. L.; Anagrius, B. F., tj. (se sid. 138); Blomstrand, C. E.; Carl-

weitz, B. M.; Forsten, S. M.; Jämtin, B. H.; Nordell, f. Sjöblom, Anna K. H.; Ringström, P. A. V.; Rosenlund, T. L.; Ström, E. E. (se sid. 220); Weidenhielm, C. A. H.; Westergård, S. O.

Sex *extra assistenter* (e. 12), en *kontorsskrivare* (9), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.), ett *extra expeditionsvaktbiträde*.

Personer, boende inom Kungsholms, St Göraus samt Bromma församlingar, hava att vid behov av arbetslöshetshjälp ingiva ansökan där- om å fattigvårdsnämndens sociala byrå nr V, se sid. 267, Svedbergsgatan 2, K.; expeditionstid: vardagar 9—11.

Personer boende inom övriga församlingar hava att ingiva sina ansökningar å Sociala avdelningens mottagning för allmänheten.

Verkstadsskolan.

Fatbursgatan 12, Sö.; t. 40 07 78 (föreståndaren); 40 20 11 (expeditionen); 40 84 77 (läraryrarna).

Kursföreståndare (XXI).

Olsson, S. A.

En *extra förste yrkeslärare* (5,100 kr.), en *extra kontorsassistent* (4,020 kr.), två *extra kontorister* (2,940 kr.), en *extra verktygsutlämnare* (2,940 kr.); därjämte tjänstgöra elva *extra yrkeslärare*, en *extra ämneslärare* (samtliga anställda av statens arbetsmarknadskommission).

Stockholms stads nyktterhetsnämnd.

Nyktterhetsnämnden.

Scheelegatan 5, 1 tr., K. (postgirokontonr 100 033); t. 52 01 50.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 19 juni 1916 att tillsätta *Stockholms stads nyktterhetsnämnd*. Nämnden trädde i verksamhet den 1 november s. å.

Lagen den 12 juni 1931 om behandling av alkoholister (alkoholistlag) stadgar, att om någon är hemfallen åt alkoholmissbruk och han i följd därav finnes vara farlig för annans personliga säkerhet eller eget liv, eller utsätta någon, som han jämlikt stadgande i lag är skyldig att försörja, för nöd eller uppenbar vanvård eller eljest grovt brista i sina plikter mot sådan person, eller ligga det allmänna, sin familj eller annan till last, eller vara ur stånd att taga vård om sig själv, eller föra ett för närboende eller andra grovt störande levnadssätt, skola åtgärder vidtagas för hans återförande till ett nyktert och ordentligt liv. Detta gäller även, där person, som är hemfallen åt alkoholmissbruk, blivit under de två senast förflutna åren tre eller flera gånger dömd till ansvar för fylleri eller för ett kringflackande liv. Polis- och åklagarmyndighet samt läkare äro skyldiga anmäla till nämnd alkoholmissbruk, varom de i sin verksamhet erhållit kännedom. Länsstyrelse (överståthållarämbetet) kan, i den ordning lagen föreskriver, förordna om sådan persons intagning å allmän alkoholistanstalt. Allmän alkoholistanstalt är antingen anstalt, som av staten inrättats för sådant ändamål, eller av landsting, kommun, förening eller stiftelse eller annan anordnad anstalt, som av konungen erkänts såsom allmän alkoholistanstalt. Hithörande frågor handläggas av kommunens nyktterhetsnämnd. Ansökan om internering göres i regel av nyktterhetsnämnden men kan även i vissa fall göras av polismyndighet.

Anstalter inom den organiserade alkoholistvården äro av tre slag, nämligen statsanstalter, erkända alkoholistanstalter, d. v. s. av landsting, kommuner, föreningar eller stiftelser anordnade anstalter, vilka av k. m:t erkänts såsom allmänna, samt statsunderstödda enskilda anstalter.

Å dessa anstalter kunna personer, som äro hemfallna åt alkoholmissbruk interneras eller beredas frivilligt sökt vård. Män och kvinnor skola vårdas å skilda anstalter. Socialstyrelsen är uppsiktsmyndighet för alkoholistvården. Styrelsens nyktterhetsvårdsbyrå meddelar i varje särskilt intagningsfall anvisning å den anstalt, som må ifrågakomma. (Beträffande nyktterhetsnämndens inackorderingshem vid Älvsjö, se nedan.)

Förutom alkoholistvården har nyktterhetsnämnden till uppgift att handlägga frågor rörande nyktterhetstillståndet inom Stockholm ävensom att förvalta de medel, som av stadsfullmäktige anslås till nyktterhetens befrämjande inom staden eller eljest ställas till nämndens förfogande.

Även vissa andra särskilda uppgifter hava ålagts nyktterhetsnämnden. Sålunda skall nämndens yttrande inhämtas över ansökan av systembolag om tillstånd till årsutskänkning. Detta gäller även, när fråga är om tillfällig utskänkning av rusdrycker. Vidare skall nyktterhetsnämnden genom ett ombud deltaga i besiktning av lokaler, vilka skola användas för detaljhandel med spritdrycker, vin, pilsnerdricka samt alkoholfria drycker (jfr sid. 33). Jämlikt k. förordningen den 8 maj 1925 angående försäljning av vissa alkoholfria och därmed jämförliga drycker har överståthållarämbetet, bl. a. i syfte att erhålla bättre möjligheter till kontroll över s. k. nyktterhetskaféer, på hemställan av stadsfullmäktige förordnat, att utskänkning av alkoholfria drycker i Stockholm icke må bedrivas utan av ämbetet meddelat tillstånd. Över ansökan härom skall yttrande inhämtas från nyktterhetsnämnden. (Yttranden över framställningar om tillstånd till utskänkning och utminuterung av pilsnerdricka avgivas däremot ej av nyktterhetsnämnden utan av stadsfullmäktige efter beredning hos fullmäktiges utskänkningskommitté, se sid. 84.)

Enligt k. motorfordonsförordningen den 23 oktober 1936 skall vidare polismyndigheten före utfärdande av i förordningen omnämnt intyg rörande körkortssökandes nyktterhet m. m. höra vederbörande nyktterhetsnämnd angående sökandens nyktterhetsförhållanden.

Slutligen har nyktterhetsnämnden: att övervaka nyktterhetstillståndet inom kommunen och att för sådant ändamål söka förebygga och motverka onyktterhet och dryckenskap genom upplysningar, råd och anvisningar till systembolag

och andra försäljare av alkoholhaltiga drycker eller ersättningsmedel därför samt genom åtgärder mot olaglig försäljning av sådana drycker eller ersättningsmedel; att verka för nykterhetsfrämjande åtgärder genom framställningar och yttranden till vederbörande myndigheter samt att tillhandagå enskilda personer med de råd och upplysningar, som äga samband med nämndens uppgifter. Nämnden skall årligen avgiva berättelse över nykterhetstillståndet inom kommunen.

Fr. o. m. den 1 april 1945 handläggas vissa alkoholistvårdsärenden försöksvis vid fattigvårdsnämndens sociala byrå nr V (se sid. 216). Därjämte hava under år 1945 vid S:t Eriks sjukhus och Beckomberga sjukhus anordnats specialavdelningar för vård av alkoholist.

Nykterhetsnämnden består av sju ledamöter och fyra suppleanter, utsedda av stadsfullmäktige för två kalenderår. Av ledamöterna skall en vara lagfaren, en läkare och en kvinna. Av suppleanterna skall en vara kvinna. Nämnden utser årligen inom sig ordförande och vice ordförande. Det borgarråd, under vars föredragningskyldighet nämndens arbetsområde faller, f. n. borgarrådet för socialroteln, äger närvara vid dess sammanträden samt deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet. Nämnden utser inom sig delegationer, som handlägga frågor om tvångsinternering av alkoholist m. m.

Författningar. Instruktion för Stockholms stads nykterhetsnämnd, fastställd av k. m:t 31 jan. 1941 (Kf 1940: nr 71). Lag 12 juni 1931 ang. behandling av alkoholist, med ändr. (Kf 1946: sid. 659). K. kung. 27 maj 1932 med vissa närmare bestämmelser rörande alkoholistvården, med ändr. K. kung. 27 maj 1932 om understöd av statsmedel till nykterhetsnämndernas verksamhet (Kf 1946: sid. 674). K. kung. 27 maj 1932 om gottgörelse av statsmedel för vissa kostnader för vård av alkoholist, med ändr. (se Kf 1946: sid. 675). K. förordn. 18 juni 1937 ang. försäljning av rusdrycker, med ändr. K. förordn. 8 maj 1925 ang. försäljning av vissa alkoholfria och därmed jämförliga drycker, med ändr. K. kung. 19 sept. 1941 ang. vissa inskränkningar i detaljhandeln med rusdrycker.

Stat år 1947. Utgifter: driftbudgeten 355,081 kr., dessutom förlagsmedel 2,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 40,050 kr.

Nykterhetsnämndens ledamöter.

Ordförande.

Öhman, H. G., prakt. läkare.

Vice ordförande.

*Hedelius, A. Hj., lärare vid stadens tekniska mellanskola, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

- *Axi, S. G. E., f. d. fängelsedirektör.
- *Beijer, f. Jansson, G. L. M. (Gunda), fru.
- Frank, P. W., verkst. direktör, stadsfullm.
- Hörlén, S. I., borgarrädssekreterare.
- *Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

- Englund, E. V., aktuarie.
- Ferb, K. P. E., personalkonsulent.
- *Froste, f. Melander, Margit S., fru, stadsfullm.
- *Gau, H. A., förman.

Nykterhetsnämndens delegerade.

Alkoholistsvårdsdelegerade.

1:a delegationen: Öhman, H. G., ordf.; Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora) (med Froste, f. Melander, Margit S. såsom personlig suppleant); Axi, S. G. E.

2:a delegationen: Hedelius, A. Hj., ordf.; Hörlén, S. I.; Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora).

3:e delegationen: Frank, P. W., ordf.; Beijer, f. Jansson, G. L. M. (Gunda); Hörlén, S. I. (med Gau, H. A. såsom personlig suppleant).

Suppleanter: övriga nämndens suppleanter.

Delegerade för körkortsärenden.

Hedelius, A. Hj., ordf.; Axi, S. G. E.
Suppleanter: övriga nämndens ledamöter och suppleanter.

Tjänstedelegerade.

Öhman, H. G., ordf.; Beijer, f. Jansson, G. L. M. (Gunda); Hedelius, A. Hj.
Suppleanter: Hörlén, S. I.; Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora); Axi, S. G. E.

Sekreterare (1,380 kr.).

Högrell, B. O. B., e. o. sekreterare (se sid. 114); träffas efter överenskommelse.

Revisorer.

Gemensamma för barnavårdsnämnden och nykterhetsnämnden (se sid. 235).

¹⁾ Enligt nämndens beslut skola nämndens ledamöter vid förfall ersättas av suppleanterna hrr Gau, Ferb, fru Froste samt hr Englund i nu nämnd ordning.

Nykterhetsnämndens expedition.

Scheelegatan 5, 1 tr., K.; t. 52 01 50; expeditionstid: alla vardagar 9—11 samt dessutom torsdagar 17,30—18,30.

(Ärenden tillhörande Bromma, S:t Görans, Kungsholms, Klara och Storkyrkans församlingar handläggas å sociala byrån nr V, Svedbergsgatan 2, K., se sid. 220).

Expeditionen fungerar som nämndens beredande och verkställande organ och förestås av förste inspektören.

Instruktioner. Instruktioner för vissa befattningshavare hos Stockholms stads nykterhetsnämnd, fastställda av nämnden 19 dec. 1929 (Kf 1929: nr 69).

Stat år 1947. Utgifter: driftbudgeten 322,335 kr.; inkomster: driftbudgeten 14,000 kr.

Inspektör (1 kl.) (19).

Sällqvist, A. A., chef för expeditionen.

Inspektörer (3 kl.) (17).

Göransson, G. G.; Lundström, S. G. E.

Inspektör (3 kl.) (XVII).

Mallmén, G. H.

Inspektörer (e. 17).

Perup, J. W. (tjänstgör å sociala byrån nr V, se sid. 220); Hellgren, N. O. B.

Inspektris (1 kl.) (12).

Löfwall, f. Sundberg, Astrid M. M.

Assistenten (1 kl.) (XII).

Vakant, *tf.* Hägerman, C. G. H.; Blomström, K. G. C., tjl. (se sid. 239), *tf.* Carlsson, A. L. M. (Anna Lisa); Hellgren, N. O. B., tjl. (se ovan), *tf.* Fernstedt, T. V.; Fredgård, G. Å. V.; Hansson, A. B. N.

Läkare (4,200 kr.).

Hammargren, S. A.

Ett första kontorsbiträde (7), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett kontorsbiträde (5), fyra e. o. kontorsbiträden (V), fem extra assistenter (1 kl.) (4,824—3,780

kr.), två extra kontorsbiträden (2,400 kr.), en extra expeditionsvakt (2,580 kr.).

Nykterhetsnämndens inackorderingshem.

Solberga, Älvsjö 1; t. 47 00 68.

Nykterhetsnämndens inackorderingshem är avsett för personer, vilka vid utskrivning från alkoholistanstalt eller eljest sakna lämplig bostad. Vid hemmet, som sålunda är avsett för vård av mindre ingripande natur än internering å alkoholistanstalt, mottagas förutom från alkoholistanstalt utskrivna även andra under nykterhetsnämndens övervakning stående personer, vilka kunna anses i behov av det stöd, som hemmet kan skänka dem. Inackorderad person skall i allmänhet ej kvarbo å hemmet längre tid än sex månader i följd.

Nykterhetsnämnden har för inackorderingshemmet förhyrt en fastighetsnämnden tillhörig byggnad i Älvsjö. Plats kan där beredas för 15 personer.

Förvaltningen av hemmet har uppdragits åt en särskild av nykterhetsnämnden utsedd styrelse, bestående av tre personer. Nämndens val av styrelse för år 1947 ägde rum den 2 januari 1947.

Reglemente. Reglemente för Stockholms stads nykterhetsnämnds inackorderingshem, fastställt av nämnden 28 maj 1931 (Kf 1931: nr 70).

Stat år 1947. Utgifter: driftbudgeten 32,746 kr.; inkomster: driftbudgeten 25,550 kr.

Styrelse.

Axi, S. G. E., f. d. fängelsedirektör; Kjellberg, Gerda E., prakt. läkare; Öhman, H. G., prakt. läkare, ordf.

Suppleanter: Andersson, J. Eric, spårvägsman; Lundh-Eriksson, J. A. (Nanna), fru, författarinna.

Föreståndare (1,380 kr.).

Mallmén, G. H., e. o. inspektör (se ovan).

En e. o. husmoder (IV), två biträden (A).

Stockholms stads familjebidragsnämnd.

Familjebidragsnämnden.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25 (postadress: Stockholm 1); t. »sociala nämnderna»; expeditionstid: se nedan, expeditionen. Som utredande och verkställande organ fungerar arbetslöshetsorganisationen.

Enligt förut gällande k. förordning den 17 april 1940 om familjebidrag åt värnpliktiga vid krigstjänstgöring m. m. kunde kommun antingen inrätta särskild familjebidragsnämnd eller uppdraga åt annan kommunal myndighet att vara familjebidragsnämnd. I anslutning härtill beslöt stadsfullmäktige vid sammanträde den 22 april 1940 att tillsätta särskild sådan nämnd, *Stockholms stads familjebidragsnämnd*, samt att stadens arbetslöshetsförvaltning skulle fungera som familjebidragsnämndens utredande och verkställande organ. Nämnden trädde i verksamhet den 23 april 1940. Jämlikt familjebidragsförordningen den 29 mars 1946, som trädde i kraft fr. o. m. den 1 april 1946 och som ersatte krigsfamiljebidragsförordningen den 30 juni 1942 och fredsfamiljebidragsförordningen samma dag, skall särskild familjebidragsnämnd bestå av tre eller fem för fyra år valda ledamöter. Jämte ledamöterna utses suppleanter till lika antal. Nämnden utser inom sig ordförande och vice ordförande för ett år i sänder.

Familjebidragsnämnden skall till familjemedlemmar åt värnpliktiga utbetala familjebidrag i den mån behov därav provas föreligga. Med familjemedlemmar avses förutom den värnpliktiges hustru, med vilken han sammanlever, samt hans barn och adoptivbarn under 16 år, som äro under hans vårdnad, även hans hustru, barn och adoptivbarn i annat fall än som nyss sagts, hans föräldrar eller adoptant, hans hustrus barn och adoptivbarn samt hans fränskilda hustru, envar under förutsättning att den värnpliktige är underhållsskyldig mot vederbörande och vid tiden för inkallelsen i väsentlig mån bidrog till dennes underhåll. Därför är även den värnpliktiges husföreståndarinna att anse såsom medlem av hans familj under förutsättning, att den värnpliktige sammanbor med egna eller hustrus barn eller adoptivbarn under 16 år samt, därest han sammanbor jämväl med hustru, att hustrun är oförmögen till arbete. Familjebidrag kan utgå såsom familjepening, bostadsbidrag, näringsbidrag, sjukbidrag och begravningsbidrag.

Familjebidragsförordningens bestämmelser an-

gående bostadsbidrag skola äga tillämpning även å underbefäl i försvarsväsendets reserver, som tjänstgöra vid krigsmakten under tid, då värnpliktiga äro inkallade jämlikt 27 § 2 mom. eller 28 § 1 mom. värnpliktslagen. Familjebidragsnämnden har dessutom att utbetala hemortslön, som utgöres av befälslön och långtidslön, till därtill berättigade. Förordningens bestämmelser angående hemortslön skola dock gälla allenast, när krigsavlöningsreglementet äger tillämpning. Konungen äger emellertid förordna, att bestämmelserna, i vad de avse långtidslön, skola tillämpas under tid, då värnpliktiga äro inkallade jämlikt 27 § 2 mom. värnpliktslagen.

Det åligger familjebidragsnämnden vidare att tillerkänna värnpliktige med flera, vilka drabbats av kroppsskada, familjebidrag för viss tid samt att mottaga ansökningar om värnpliktslån och att, efter att hava inskaffat den ytterligare utredning, som finnes erforderlig, med eget yttrande överlämna ansökningarna till värnpliktslånenämnden (se sid. 37) och i vissa fall till försvarets socialbyrå.

Familjebidragsnämnden har slutligen att mottaga ansökningar om anstånd med indrivning av utskylder och att med eget yttrande överlämna ansökningarna till vederbörande utmätningsman.

Val av familjebidragsnämnd ägde rum den 6 december 1943 (fyllnadval den 3 december 1945 samt 18 februari och 14 oktober 1946) för åren 1944—1947.

Författningar. K. förordn. 29 mars 1946 om familjebidrag åt värnpliktiga m. m. (familjebidragsförordning). K. kung. 29 mars 1946 med närmare bestämmelser ang. tillämpning av familjebidragsförordningen (familjebidragskungörelse). K. förordn. 29 juni 1946 om familjebidrag åt värnpliktiga m. fl., vilka drabbats av kroppsskada. K. kung. 29 juni 1946 med vissa bestämmelser ang. tillämpningen av förordningen den 29 juni 1946 om familjebidrag åt värnpliktiga m. fl., vilka drabbats av kroppsskada. K. förordn. 31 aug. 1940 om värnpliktslån, med ändr. 30 juni 1942. K. kung. 25 maj 1945 ang. värnpliktslån till viss långtidsinkallad militär personal. K. kung. 29 juni 1945 ang. värnpliktslån till vissa under militärtjänstgöring skadade. K. kung. 29 juni 1945 ang. lån från värnpliktslånefonden. K. förordn. 9 juni 1944 ang. indrivning av utskylder hos värnpliktiga m. fl.

Stat. år 1947. Utgifter: driftbudgeten 1,635,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,350,000 kr.

Familjebidragsnämndens ledamöter

(för åren 1944—1947).

Ordförande.

*Wide, E. E., överlärare, stadsfullm.

Vice ordförande.

*Carlsson, Carl W., direktör, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

*Ström, f. Hånes, Hildegard A., fru.

*Törnqvist, J. E., justerare, stadsfullm.

*Wahrolén, J. I., förste postassistent, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

*Andersson, K. E. C., förrådsarbetare.

*Levin, f. Kaijser, Gerd, fru.

*Robinson, S. N. A., typograf, stadsfullm.

*Elbe, A. M., typograf.

*Lindskog, G., redaktör.

¹⁾ Suppleanterna äro här upptagna i samma ordningsföljd som de ledamöter (inberäknat ordföranden och vice ordföranden), vilkas ersättare de enligt nämndens beslut i första hand skola vara. Därest personlig suppleant ej är tillstädes, tillkommer rösträtt den äldste suppleanten inom vederbörande partigrupp.

Sekreterare.

Helin, M. S., direktör (se nedan).

Revisorer.

Gemensamma för arbetslöshetsnämnden m. fl. (se sid. 256).

Familjebidragsnämndens expedition.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25
(postadress: Stockholm 1); t. sociala nämnderna; expeditionstid: 9—15 (lördagar och dag före helgdag 9—14).

Mottagning för allmänheten: Östra Järnvägs-
gatan 24, 1 tr., 8,30—13 (lördagar och dag före
helgdag 8,30—12).

Som familjebidragsnämndens utredande och
verkställande organ fungerar arbetslöshetsorga-
nisationen, se sid. 255.

Direktör

(1,800 kr. utan rörligt tillägg).

Helin, M. S., direktör (se sid. 256).

Beträffande personal i övrigt hänvisas till
sid. 256 ff.

HhJN

Stockholms stads hemhjälpnämnd.

Hemhjälpnämnden.

Adress och telefon: se nedan under Sociala hemhjälpsbyråns personal.

Stadsfullmäktige beslöt den 19 juni 1944 att tillsätta *Stockholms stads hemhjälpsnämnd* för att handhåva de uppgifter, som omförmålas i k. kungörelsen den 31 december 1943 om statsbidrag till social hemhjälpsverksamhet.

Enligt kungörelsen skall denna verksamhet hava till ändamål att i hem, där på grund av sjukdom, barnsård eller därmed jämförbara omständigheter tillfälligt behov föreligger av biträde med hemmets skötsel, genom särskild hemvårdarinna lämna sådant biträde under kortare tid. För avlönande av hemvårdarinna må statsbidrag utgå till kommun, enligt i kungörelsen lämnade bestämmelser. Hemhjälp må tillhandahållas såväl åt den som är mindre bemedlad som åt den, vilken är bemedlad men saknar möjlighet att på annat sätt erhålla lejrd arbetskraft. Jämväl åt annan person må, såvitt tillgånget på hemvårdarinnor det medger, hemhjälp tillhandahållas. Hemhjälp till mindre bemedlad skall lämnas kostnadsfritt. För hemhjälp, som lämnas bemedlad person, skall betingas skälig ersättning, vid vars fastställande hänsyn jämväl bör tagas till vederbörandes betalningsförmåga.

Ledningen av statsunderstödd kommunal hemhjälpsverksamhet utövas av kommunal hemhjälpnämnd. Kommun skall antingen inrätta särskild hemhjälpnämnd eller uppdraga åt annan kommunal myndighet att vara hemhjälpnämnd. Särskild hemhjälpnämnd utses av dem, som i allmänhet utöva kommunens beslutanderätt, samt skall bestå av tre eller fem för fyra år i sänder utsedda ledamöter jämte lika många suppleanter. Särskild hemhjälpnämnd skall inom sig utse ordförande och vice ordförande för ett år i sänder. Vid utseende av ledamöter i särskild hemhjälpnämnd bör tillses, att inom nämnden kommer att finnas person med erfarenhet i fråga om husligt arbete. Det åligger hemhjälpnämnd beträffande statsunderstödd hemhjälpsverksamhet, som bedrivs av kommun, bl. a. att anställa och entlediga hemvårdarinnor.

Den 19 juni 1944 beslöt stadsfullmäktige att antalet ledamöter i särskilda hemhjälpnämnden skulle vara fem jämte lika många sup-

pleanter. Val av ledamöter och suppleanter för tiden t. o. m. år 1947 ägde rum samma dag (fyllnadsval den 18 december 1945 samt 28 januari, 18 november och 16 december 1946).

Författningar. K. kung. 31 dec. 1943 om statsbidrag till social hemhjälpsverksamhet (Kf 1943: nr 82), med ändr. K. socialstyrelsens råd och anvisningar om social hemhjälpsverksamhet. (Råd och anvisningar i socialvårdsfrågor, utg. av k. socialstyrelsen 1946: nr 42.)

Stat år 1947. Utgifter: driftbudgeten 626,123 kr.; inkomster: driftbudgeten 44,100 kr.

Hemhjälpnämndens ledamöter

(för åren 1944—1947).

Ordförande.

*Wahlbärj, J., borgarråd, stadsfullm.; t. >stads-
huset>; träffas i stadshuset tisdagar och tors-
dagar 11—12, i övrigt efter överenskom-
melse.

Vice ordförande.

*Malmroth, f. Herlitz, Elsa, fru, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

*Ager, Ruth M., rektor.

*Engzelius, f. Hansson, Ester K., fru, stadsfullm.

*Jonsson, f. Lundquist, Clary H., fru, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

*Braathen, f. Möller, Mix A., amanuens.

*Dolk, f. Fridlund, Margit M. E., fru.

*Hagström, f. Svensson, Anna M., riksstudiele-
dare, stadsfullm.

*Jarve, f. Linderqvist, Elsa G. T., fru.

*Östman, G. R., verkst. direktör.

Sekreterare (540 kr.).

Eklundh, f. von Bahr, Sigrid G. E., e. o. första
assistent (se sid. 221).

¹⁾ Enligt hemhjälpnämndens beslut skall vid
förfall för ledamot i första hand inträda: för
ordföranden suppleanten hr Östman, för vice
ordföranden suppleanten fru Hagström samt för
ledamöterna fruar Engzelius, Jonsson och fröken
Ager suppleanterna fruar Dolk, Jarve och Braa-
then i nu nämnd ordning.

Redogörare (480 kr.).

Löjdahl, C.-I. T., e. o. kammarskrivare (se sid. 106).

Revisorer.

Gemensamma för fattigvårdsnämnden m. fl. (se sid. 211).

Sociala hemhjälpsbyrån.

Slussplan 9, 1 tr., C.; expeditionstid: 10—12 och 13—15 (lördagar 10—12 och 13—14) samt dessutom fredagar 18,30—19,30.

Assistenter (1 kl) (e. 12).

Heyman, Ellen A., föreståndarinna för byrån och avdelningsföreståndarinna för distriktet söder

om slussen; t. 20 29 54; Oldberg, Greta, personalchef för hemvårdarinnorna och avdelningsföreståndarinna för distriktet norr om slussen; t. 11 52 45; Carlman, Amelie C., assistent för norra distriktet; t. 21 35 38; Setterberg, Arla M. L., Wesström, E. M. (Ell-Marie), assistenter för södra distriktet; t. 10 91 31.

Första kontorsbiträde (kassör)
(e. 7).

Axelson, f. Mathson, Helfrid E. M.; t. 10 91 31.

Ett extra kontorsbiträde (2,220 kr.).

60 årsanställda och 40 deltidanställda hemvårdarinnor, dessutom ett antal tillfälligt anställda hemvårdarinnor.

Hhjn

Stockholms stads husmoderssemesternämnd.

Husmoderssemesternämnden.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25 (postadress: Stockholm 1); t. »sociala nämnderna»; expeditionstider: se nedan expeditionen. Nämnden sammanträder tredje onsdagen i varje månad kl. 10. Som utredande och verkställande organ fungerar arbetslöshetsorganisationen.

Enligt k. kungörelsen den 31 maj 1946 om husmoderssemesternämnder skall för varje landstingsområde och stad, som ej deltagit i landsting, finnas en husmoderssemesternämnd. Landsting och stad, som nyss sagts, må antingen inrätta särskild husmoderssemesternämnd eller uppdraga åt annat landstingets eller stadens organ att vara sådan nämnd.

Husmoderssemesternämnd har att aktgiva på husmoderssemesterverksamhetens tillstånd och behov samt vidtaga de åtgärder, som befinnas lämpliga för denna verksamhets vidare utveckling. Nämnden skall utöva tillsyn över att uttagningen av gäster till sådana semesterhem för husmödrar, som av socialstyrelsen bemyndigats medgiva gäster och personal avgiftsfria resor eller åtnjuta driftbidrag från det allmänna, sker med hänsyn till gästernas rekreationsbehov och sociala förhållanden. Envar som önskar erhålla bidrag av landsting eller stad, som ej deltagit i landsting, till driften av semesterhem för husmödrar, har att ingiva ansöknin g här om till husmoderssemesternämnden, vilken med eget yttrande skall överlämna densamma till landstinget eller stadsfullmäktige.

Husmoderssemesternämnd åligger jämväl att utbetala statsbidrag, som av socialstyrelsen översänts till nämnden, att fördela de medel, som av k. m:t ställas till nämndens förfogande för utgivande av stipendier för underlättande av semester för husmödrar, så ock att pröva och avgöra ansökningar om avgiftsfria resor, som barnavårdsnämnd överlämnar till nämnden. Vid lämplig tidpunkt av året skall husmoderssemesternämnd låta inom sitt verksamhetsområde bekantgöra, vilka semesterhem för husmödrar som mottaga gäster under året, ävensom meddela erforderliga upplysningar rörande erhållande av stipendium för semesterändamål.

Särskild husmoderssemesternämnd skall bestå av fem ledamöter, därav en ordförande, jämte suppleanter till lika antal. Ledamöter och suppleanter utses av landstinget eller i stad utom landsting av stadsfullmäktige för en tid av fyra år i sänder.

För anordnande bl. a. av semesterhem för

husmödrar och barnkolonier hava stadsfullmäktige under åren 1945 och 1946 inköpt egendomarna Lidö säteri i Vätö socken och Lindormsnäs gård i Lossa socken. Vid Lidö säteri har under år 1946 mottagits ett 30-tal husmödrar och vid Lindormsnäs gård har anordnats ett hem med ett 35-tal platser.

Stadsfullmäktige beslöto den 16 december 1946 att inrätta en särskild *Stockholms stads husmoderssemesternämnd*.

Val av ledamöter, varav en ordförande, och suppleanter i husmoderssemesternämnden för åren 1947—1950 ägde rum den 16 december 1946.

Författningar. K. kung. 31 maj 1946 om husmoderssemesternämnder (Kf 1946: nr 34). K. kung. 31 maj 1946 ang. statsbidrag till driften av semesterhem för husmödrar m. m. K. kung. 31 maj 1946 ang. avgiftsfria resor för barn och husmödrar m. fl. K. socialstyrelsens råd och anvisningar 1946: nr 40.

Husmoderssemesternämndens ledamöter

(för åren 1947—1950).

Ordförande

(vald av stadsfullmäktige).

Wahlbärj, J., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset tisdagar och torsdagar 11—12, i övrigt efter överenskommelse.

Vice ordförande.

Hagström, f. Svensson, Anna M., riksstudiedare, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Carlsson, f. Eriksson, B. L. V. (Brynild), fru, stadsfullm.

Jonsson, Edith A., fröken.

Larson, Berta M., översköterska, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

Petersson, f. Dahl, Elin Å. R., fru.

Nordenson, f. Lagercrantz, Clare, fru.

¹⁾ Suppleanterna äro här upptagna i samma ordningsföljd som de ledamöter (inberäknat ordföranden och vice ordföranden), vilkas ersättare de enligt nämndens beslut i första hand skola vara. I andra hand skall ordningen mellan suppleanterna avgöras efter deras tjänstetid i nämnden och vid lika tjänstetid efter levnadsålder.

Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.

Carlsson, f. Sandberg, A. M. D. (Majken), telefonist.

Ager, Ruth M., rektor.

Sekreterare (600 kr.).

Anderson, K. E. H., borgarrådssekreterare; t. »stadshuset» (se sid. 92).

Revisorer.

Gemensamma för arbetslöshetsnämnden m. fl. (se sid. 256.)

Husmoderssesternämndens expedition.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25 (postadress: Stockholm 1); t. »sociala nämnderna»; expeditionstid: 9—15 (lördagar och dag före helgdag 9—14).

Mottagning för allmänheten: Vasagatan 23 —25, 1 tr., 8,30—13 (lördagar och dag före helgdag 8,30—12).

Som husmoderssesternämndens utredande och verkställande organ fungerar arbetslöshetsorganisationen; se sid. 255).

Direktör.

Helin, M. S., direktör (se sid. 256).

Sekreterare.

Henriksson, T. H., stadsfullm. (se sid. 256).

Beträffande personal i övrigt hänvisas till sid. 256 ff.

Stockholms stads folkköksstyrelse.

Folkköksstyrelsen.

Adress och telefon: se nedan under sekreteraren.

Stadsfullmäktige beslöt den 17 december 1943 att inrätta *Stockholms stads folkköksstyrelse* med uppgift att handhåva de uppgifter, som omförmålas i k. m:ts kungörelse den 1 oktober 1943 angående statsbidrag till folkköksverksamhet.

Med folkkök förstås kommunal inrättning för tillhandahållande av lagad mat för utspisning på stället eller för avhämtning. Kommun, som driver folkkök, må kunna erhålla visst statsbidrag till bestridande av de därmed föränade kostnaderna. Som villkor härför skall gälla bland annat, att k. m:ts funnit, att inom kommunen behov av folkkök föreligger, att verksamheten drives i enlighet med av k. m:ts fastställt plan, samt att handhavandet av folkköksverksamheten är anförträtt åt en av kommunen utsedd särskild styrelse, folkköksstyrelse. Plan för folkköksverksamheten skall innefatta uppgift om på vad sätt och i vilken omfattning folkköket skall drivas, inom vilka befolkningsgrupper rätt att erhålla mat till nedsatt pris må kunna medgivas samt grunderna för prisnedsättningen, folkköksstyrelsens sammansättning och befogenheter, på vad sätt samordning av folkköksverksamheten och den av den lokala socialtjänstorganisationen för krigstid planlagda utspisningen av hemlösa m. fl. är avsedd att åstadkommas samt hur folkkökets räkenskaper skola föras. Ledamöter i folkköksstyrelse utses av kommunen till det antal, som med hänsyn till föreliggande förhållanden prövas erforderligt. I styrelsen skall dock alltid ingå en representant för vart och ett av följande lokala organ, nämligen kristidsnämnden, fattigvårdsstyrelsen [fattigvårdsnämnden] och socialtjänstorganisationen samt, därest arbetslöshet föranlett eller varit en av orsakerna till folkkökets tillkomst, arbetslöshetsnämnden. Vidare skall i folkköksstyrelsen alltid finnas en i hushållsgörömlä sakkunnig kvinna. På styrelsen skall ankomma att i enlighet med grunder, som bestämts i fastställt plan för folkköksverksamheten, besluta åt vilka personer inom de i planen angivna befolkningsgrupperna mat skall tillhandahållas till nedsatt pris.

Folkköksstyrelsen består av fem ledamöter, varav en, ordföranden, utses av stadskollegiet

bland borgarråden. Övriga fyra ledamöter liksom suppleanter till samma antal väljas av stadsfullmäktige.

Val av ledamöter och suppleanter för år 1947 ägde rum den 16 december 1946.

Författning. K. m:ts kung. 1 okt. 1943 ang. statsbidrag till folkköksverksamhet (Kf 1943: nr 60).

Folkköksstyrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Wahlbär, J., borgarråd, stadsfullm.; t. »stads-huset»; träffas i stadshuset tisdagar och torsdagar 11—12, i övrigt efter överenskommelse.

Vice ordförande.

Hernelius, J. A., verkst. direktör.

Övriga ledamöter.

Hallström, K. L. F., tjänsteman.

Helin, M. S., direktör.

Wedberg-Larsson, A. A. Elvira, fru, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

Ager, Ruth M., rektor.

Larson, Berta M., översköterska, stadsfullm.

Levin, f. Kajser, Gerd, fru.

Pettersson, f. Bjurström, Gertrud W., fru.

Sekreterare (200 kr.).

Nilsson, B. M., byråingenjör (se sid. 182); t. »gasverket».

Revisorer.

Gemensamma för arbetslöshetsnämnden m. fl. (se sid. 256).

¹⁾ Enligt folkköksstyrelsens beslut skall vid förfall i första hand ordföranden ersättas av suppleanten fröken Larson, vice ordföranden av suppleanten fru Levin, ledamöterna hr Hallström och fru Wedberg-Larsson av suppleanten fru Pettersson samt ledamöten hr Helin av suppleanten fröken Ager. Därest denna ordning icke kan upprätthållas, skola suppleanterna inträda i följande ordning: fru Levin, fröknarna Ager och Larson samt fru Pettersson.

Styrelsen för pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå.

Pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå.

Lilla Nygatan 5, 1 tr. (postadress: postfack 2079, Stockholm 2; postgirokonto nr 156 096): telefoner och expeditionstider: se nedan (expeditionen).

Stadsfullmäktige beslöt den 15 mars 1926 att inrätta en pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå, med uppgift att biträda pensionsnämnderna (se sid. 58) i deras verksamhet. Stadsfullmäktiges ifrågasättande beslut fastställdes av överståthållarämbetet den 1 april 1926. Till byrån har sammanförts det upplysnings- och expeditionsarbete, som ankommer å pensionsnämnderna och som utan olägenhet för dessas verksamhet kan handläggas centralt. Pensionsärendenas sakliga prövning handhaves fortfarande av de olika pensionsnämnderna.

Å den centrala byrån finnes tillgängligt ett kortregister över alla de personer, som i Stockholm sökt eller erhållit pension, barnbidrag eller blindhetsersättning, varjämte därstädes sammanförts och ordnats de olika pensionsnämndernas arkiv.

Allmänheten erhåller å byrån kostnadsfritt råd och upplysningar såväl rörande barnbidrag och blindhetsersättning som den allmänna folkpensioneringen, ävensom beträffande den därmed förenade, av pensionsstyrelsen anordnade sjukvårdande verksamheten. I fråga om sistnämnda verksamhet, som huvudsakligen omfattar kurortsvård och yrkesutbildning, ombesörjer byrån, enligt överenskommelse med fattigvårdsnämnden, erforderlig utredning och skriftväxling ävensom utbetalning av beviljade yrkesutbildningsbidrag, stadgad övervakning under utbildningstiden m. m. Byråns tjänstemän biträda i övrigt med upprättande av ansökningar av olika slag, varjämte där tillhandahållas alla erforderliga blanketter och formulär.

Ansökningar om folkpension, barnbidrag och blindhetsersättning kunna inlämnas å byrån, som vidarebefordrar dem till de olika pensionsnämnderna. Byrån biträder även pensionsnämndernas ordförande med vissa expeditionella göromål

samt med vissa undersökningar rörande pensionssökande och pensionstagare.

Pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå skall i sin verksamhet uppehålla nödigt samarbete med övriga organ för stadens understödsverksamhet. Byrån står, jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 26 april 1926, under ledning av en styrelse, *styrelsen för pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå*, bestående av fem av stadsfullmäktige för ett år valda ledamöter, av vilka två samtidigt skola vara ordförande i pensionsnämnd, en ledamot av drättsnämnden samt en ledamot av fattigvårdsnämnden. Styrelsen väljer årligen inom sig ordförande och vice ordförande.

Författningar. SF:s beslut 15 mars och 26 april 1926 ang. inrättande av pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå (Kf 1926: nr 113).

Stat år 1947. Utgifter: driftbudgeten 115,558 kr.

Styrelsens för pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå ledamöter.

Ordförande.

Eriksson, E. G. E., riksgäldsfullmäktig.

Vice ordförande.

Lindquist, C. G. A., aktuarie.

Övriga ledamöter.

Hallström, K. L. F., tjänsteman.

Hartmann, J. L., journalist, stadsfullm.

Löfgren, A., f. d. förbundsordförande.

Sekreterare.

Thulin, Y. T. (se nedan).

Revisorer.

Gemensamma för fattigvårdsnämnden m. fl. (se sid. 211).

PNbS Pensionsnämndernas upplysnings- och registreringsbyrås expedition.

Lilla Nygatan 5, 1 tr., C.; t. 20 22 89, 20 45 29, 20 62 03, 20 68 57; expeditionstid: vardagar 10—14; dessutom tisdagar 19—20 och fredagar (utom juni—aug.) 19—20.

Inspektör (1 kl.) (XIX)

(kurortsvårdsärenden).

Thulin, Y. T.

Förste assistent (XIV)

(yrkesutbildningsärenden).

Sandberg, C. M. G.

Assistent (12).

Edling, B. Hj. M.

Assistent (1 kl.) (XII).

Andersson, E. E.; Josefsson, J. E.

Assistent (4,368 kr.).

Eidenstedt, K. B.

Ett e. o. första kontorsbiträde (VII), två e. o. kontorsbiträden (V), ett extra kontorsbiträde (2,220 kr.), en e. o. expeditiionsvakt (VI), en extra expeditiionsvakt (2,340 kr.).

Styrelsen för Stockholms stads rättshjälpsanstalt.

Rättshjälpsanstalten.

*Klarabergsgatan 31, C.; t. »rättshjälpen»;
expeditionstid: måndagar—fredagar 9—16, måndagar dessutom 19—20, lördagar och dag före helgdag 9—14; juristernas mottagningstid: måndagar—fredagar 12—15, måndagar dessutom 19—20, lördagar och dag före helgdag 9—11.*

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 17 december 1919 att vidtaga åtgärder för ombildande av stadens förutvarande rättshjälpskontor till en offentlig rättshjälpsanstalt. Jämlikt k. brev den 31 december 1919 fastställdes reglemente för anstalten. Härigenom tillskapades *Styrelsen för Stockholms stads rättshjälpsanstalt*. Den trädde i verksamhet den 1 januari 1920.

Rättshjälpsanstalten har till uppgift att inom Stockholm i rättsliga angelägenheter tillhandaga mindre bemedlade och i sådant avseende, bland annat, lämna råd och upplysningar samt hjälp med upprättande av handlingar, så ock biträde vid tvisters biläggande genom förlikning samt vid utförande av talan i rättegång, anhängiggjord vid domstol inom anstaltens verksamhetsområde. Rättshjälpen lämnas kostnadsfritt, dock kan sökande, av vad honom genom anstaltens bistånd tillvinnes, förpliktas lämna ersättning för erhållen hjälp. Anstalten bör söka åstadkomma förlikning mellan parterna, där sådan lämpligen bör komma till stånd. Framställning om rättegång, som befinnes vara uppenbart ogrundad eller gagnlös, skall avvisas.

Anstalten står, som ovan angivits, under ledning av en styrelse, bestående av ordförande och fyra ledamöter. Ordföranden och suppleant för honom förordnas av överståthållarämbetet för fyra år i sänder. Övriga fyra ledamöter jämte två suppleanter för dem utses av stadsfullmäktige för en tid av två år. Anstaltens verksamhet utövas under styrelsens överinseende genom en direktör med biträde av erforderlig personal. Direktören skall hava avlagt de för utövande av domarämbete föreskrivna kunskapsprov samt förvärvat nödig praktisk erfarenhet genom verksamhet vid underdomstol eller i advokatkontor. Han må icke innehåva eller utöva annan avlönad allmän eller enskild tjänst eller idka enskild advokatverksamhet. Ej heller må ärende, som inkommit

till anstalten, av något dess biträde övertagas som enskilt uppdrag.

Författningar m. m. Reglemente för Stockholms stads rättshjälpsanstalt, fastställt av k. m:t 31 dec. 1919 (Kf 1919: nr 212), med ändr. 1 aug. 1930 (Kf 1930: nr 64). Arbetsordning för Stockholms stads rättshjälpsanstalt, antagen av styrelsen 22 dec. 1938 (Kf 1938: nr 82), med ändr. Lag 19 juni 1919 om fri rättegång, med ändr.

Stat år 1947. Utgifter: driftbudgeten 339,732 kr.; inkomster: driftbudgeten 126,700 kr.

Styrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av överståthållarämbetet för åren 1944—1947).

*Santesson, P. V., justitieråd.

Suppleant för ordföranden

(utsedd av överståthållarämbetet för åren 1944—1947).

*Gestblom, J. A., rådmän.

Övriga ledamöter.

Höglund, Elsa G., fru, sekreterare.

*Lindberg, K. H., advokat.

*Lundqvist, E. J., chefredaktör.

Masreliez, G. V., häradshövdning.

Suppleanter.

*Braathen, f. Möller, Mix A., amanuens.

Larsson, Gustaf K., ombudsman.

Sekreterare.

Swartling, E. G. (se nedan).

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse två revisorer jämte två suppleanter samt överståthållarämbetet en revisor och en suppleant för granskning av rättshjälpsanstaltens räkenskaper och förvaltning. Revisorer och suppleanter för dem utses för två år. Nuvarande revisorer och suppleanter äro valda för åren 1946—1947.

*Sandell, C. F. V., rådmän (utsedd av överståthållarämbetet).

*Behm, E. O. L., advokat (utsedd av stadsfullm.).

*Grönvall, J. K. (Hanna), hembiträde, ord f. (utsedd av stadsfullm.).

RaS

Suppleanter.

- ***Wilhelmsson**, E. A., rådman (utsedd av överståthållarämbetet).
- ***Hultgren**, f. Stålander, Helena A. J., fru (utsedd av stadsfullm.).
- ***Odholm**, C. G. A., direktör (utsedd av stadsfullm.).

Rättshjälpsanstalten.

Direktör (B).

Swartling, E. G. (förordn. t. o. m. 28/2 1952);
mottagningstid: se ovan.

Förste biträdande jurist (23).

Hedberg, B. R. R. H.

Biträdande jurister (21).

Wahlström, B. A.; **Johanson**, O. S.

Biträdande jurister (XXI).

Grufberg, S. L.; **Molander**, Sonja A.-M.

Biträdande jurister (e. 19).

Fredlund, O. A.; **Sundius**, S.

Kontorsassistenter (13).

Johnson, N. S.; **Hagström**, Karin B. E.

Förste kontorsskrivare (11).

Lagerman, Ebba H. G.; en vakant, *tf.* **Ohlsson**,
f. Anderson, Ragnhild V.

En *förste kontorist* (10), två *kontorsskrivare* (9), två *kontorister* (8), två *första kontorsbiträden* (7), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), tre *e. o. expeditiionsvakter* (VI), tre *e. o. kontorsbiträden* (V), ett *extra expeditiionsvaksbiträde* (1,560 kr.).

Stockholms stads arbetsförmedling.

Arbetsförmedlingen.

Regeringsgatan 79, C.; t. »stadens arbetsförmedling»; telegramadr. »förmedlingen»; ang. adresser, telefoner och expeditionstider för de särskilda kontoren och avdelningarna, se nedan.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 6 december 1904 att upprätta *Stockholms stads arbetsförmedling*, och den 22 september 1905 trädde denna i verksamhet.

Enligt lag den 15 juni 1934 skall offentlig förmedling av arbetsanställning vara anordnad i varje landstingsområde och i varje stad, som icke deltagit i landsting.

I nämnda lag lämnas föreskrifter om verksamhetens ordnande och ledning samt om socialstyrelsens befogenheter i dess egenskap av tillsynsmyndighet ävensom om statsbidrag för arbetsförmedlingsverksamhetens bedrivande m. m. En utförligare redogörelse för lagens innehåll och för förmedlingens arbetsuppgifter återfinnes i kommunalkalendern år 1941 (sid. 148). Den 30 december 1939 har utfärdats lag om tjänsteplikt, vilken enligt lag den 21 juni 1946 gäller t. o. m. den 30 juni 1947. I 2 kap. av lagen om tjänsteplikt finnas bestämmelser om arbetsförmedling. Därest k. m:t därom förordnar, skall arbetsförmedlingssanstalt enligt 1934 års lag om offentlig arbetsförmedling stå under statlig ledning. Genom k. kung. den 26 april 1940, med ändr., har k. m:t utfärdat sådant förordnande om statlig ledning av den offentliga arbetsförmedlingen t. o. m. den 30 juni 1947. Vidare har genom k. kung. den 30 juni 1943 om ändring av nämnda kungörelse förordnats bl. a., att 2—5, 7 och 9—12 §§ av 1934 års lag om offentlig arbetsförmedling ävensom enligt 6 § samma lag antaget reglemente icke skola äga tillämpning.

Oaktat ifrågavarande bestämmelser fortgår dock arbetsförmedlingsverksamheten i stort sett enligt samma linjer och i samma former som tidigare, men arbetsförmedlingen skall utöver sina tidigare uppgifter fullgöra vad tjänstepliktslagen ålägger densamma. Arbetsförmedlingsanstalterna stå under ledning av länsarbetsnämnderna, i Stockholm *Arbetsnämnden i Stockholms stad*, vilka utses av k. m:t. (Ang. arbetsnämndens sammansättning, se sid. 274.) Chefsmyndighet är statens arbetsmarknadskommision, till vilken statistiska och andra redogörelser över verksam-

heten och arbetsmarknadsläget månatligen lämnas. Kostnaderna för verksamheten med undantag för pensioner bestridas helt av statsmedel. För av kommunal myndighet till f. d. befattningshavare vid arbetsförmedlingen utbetalda pensioner utgår statsbidrag med 50 %. Arbetsförmedlingens personal är underställd arbetsnämnden. Från och med den 1 juli 1941 har personalens avlöningsförhållanden reglerats i enlighet med civila icke-ordinarie-reglementet (se sid. 561, 562), ehuru någon reell övergång till statstjänst icke ägt rum.

På grund av lokalsvårigheter och andra omständigheter har arbetsförmedlingsverksamheten i viss utsträckning decentraliserats. Å huvudkontoret inrymmas — förutom kansli — specialavdelningar för olika yrkesgrupper. Tjänstemannaförmedlingen, sjömansförmedlingen, ungdomsförmedlingen, hotell- och restaurangförmedlingen, utlänningsförmedlingen, arbetsberedningskontoret, affärsförmedlingen, artist- och musikerförmedlingen samt avdelningarna för hemhjälp äro inrymda i särskilda lokaler. Dessutom finnas speciella hemhjälpssbyråer i Bromma, Aspudden och Enskede. Efter beslut av stadsfullmäktige har inrättats en särskild kommunalarbetsareavdelning, förlagd till huvudkontoret, med expedition och arbetarregister.

Stadskollegiet beslöt den 11 januari 1945 att föredragningen av arbetsförmedlingsärenden skulle överflyttas från personalroteln till socialroteln.

Fr. o. m. den 1 augusti 1945 har arbetsförmedlingen åtagit sig den förmedlingsverksamhet rörande stadens tjänstepersonal, som förut ombesörjts av stadskausliet.

Den 30 oktober 1946 hava stadsfullmäktige avgivit yttrande över särskilda av tillkallade sakkunniga avgivna förslag om arbetsförmedlingens framtida organisation.

Författningar. Instruktion för styrelsen över Stockholms stads arbetsförmedling fastställd av k. m:t 19 mars 1920, med ändr. 1 aug. 1930 och 31 dec. 1934 (Kf 1935: nr 2). Reglemente för Stockholms stads arbetsförmedling, antaget av SF 15 okt. 1934 och godkänt av socialstyrelsen 1 febr. 1935 (Kf 1935: nr 3). Lag 15 juni 1934 om offentlig arbetsförmedling (Kfh 1946: sid. 840). Lag om tjänsteplikt 30 dec. 1939. Lagur om fortsatt giltighet av sistnämnda lag 14 mars 1941, 27 mars 1942, 30 juni 1943, 17 mars 1944, 15 juni 1945 och 21 juni 1946. K. kung. 7 maj 1940 ang. statlig ledning av den offentliga arbetsförmedlingen, med ändr. (Kfh 1946: sid. 843).

(Arbetsförmedlingen har för närvarande icke något kommunalt anslag.)

Arbetsnämnden i Stockholms stad

(utsedd av k. m:t).

Regeringsgatan 79-81 (postadress: Box 3190, Stockholm 3; postgirokonto nr 182 050).

Till biträde åt statens arbetsmarknadskommission skall i varje län samt i Stockholms stad finnas en länsarbetsnämnd, för staden kallad allenast *arbetsnämnd*. Länsarbetsnämnd åligger bl. a. att inom sitt område följa utvecklingen på arbetsmarknadsområdet samt att utföra de uppgifter, som av kommissionen överlämnas till nämnden.

Arbetsnämnden består i Stockholm av en ordförande och minst fem ledamöter. En av ledamöterna är vice ordförande. För en var ledamot, utom vice ordförande, skall finnas personlig ersättare.

k. m:t förordnar, efter förslag i stadgad ordning, för en tid av fyra år i sänder ordförande, ledamöter och ersättare, varvid en av ledamöterna förordnas att vara vice ordförande. Förslag till ordförande och till en ledamot, tillika vice ordförande, avgives av ordföranden och chefen för arbetsmarknadskommissionen. Beträffande övriga ledamöter jämte ersättare för dem har stadskollegiet att, senast en månad före ingången av den tid förordnandet avser, avgiva förslag avseende en ledamot och ersättare för denne.

Vid sidan av arbetsnämnden finnes en rådgivande församling, kallad *arbetsnämndens råd*. I detta råd utser stadskollegiet tre ledamöter (se vidare nedan).

Författningar. K. kung. 7 maj 1940 om länsarbetsnämnder. K. kung. 20 okt. 1944 och 1 juni 1945 ang. ändr. i nämnda kung.

Arbetsnämndens ledamöter

(utsedda för tiden 1946-1948).

Ordförande.

Lindberg, A., f. d. ordförande i Landsorganisationen i Sverige.

Vice ordförande.

Göransson, G. G., vice verkst. direktör.

Ledamöter.

Ekendahl, f. Pettersson, Sigröd H. E., ombudsman; Karlén, E., expeditionschef; Linblad, T. A., civilingenjör; Lundström, W. A., ombudsman; Åstrand, N., ombudsman, stadskollegiets vice ordf.

Ersättare: Sandell, H. M. Wiola, ombudsman (för Ekendahl); Sandström, C. V. R., sekreterare (för Karlén); Öhlin, I. A., verkst. direktör (för Linblad); Johansson, Erik G., förbundskassör, stadskollegiets ordf. (för Lundström); Anderson, Knut Hj., tjänsteman, stadsfullm. (för Åstrand).

Arbetsnämndens råd.

Ledamöter

(utsedda av stadskollegiet).

Helin, M. S., direktör; Josephsson, M. O., fil. lic.; Karlsson, Wictor E., f. d. borgarråd, stadsfullm.

Tjänstemän.

Direktör.

Gullberg, S. P. E.

Inspektörer.

Bergh, E. A., tjl., tf. Elmér, G. K. A., direktörens ställföreträdare.

Förste assistenter.

Thunander, K. D.; Traung, f. Bäckström, Märta; Lindberg, W. Ax:son; Strömberg, Ch. A. C. W.; Wagner, S. A.; Olin, M. L. O.

E. o. förste assistent.

Plomark, E.

Assistenten.

Richert, f. Hesselius, Gunilla S. M.; Carlsson, Berta M. T.; Barck-Lagergren, Kajsa I. G.; Thysell, Siri M. Ch.; Nylund, A. Karin.

E. o. assistenter.

Bormann, B. C.; Johansson, O. E.; Blomqvist, K. G.; Lundqvist, Å. A. G. A.; Karlberg, R. Margit I.; Engvall, G. H.; Dankert, f. Westerland, D. E. (Dorrit); Howby, F.; Larsson, f. Engberg, Olga E.; Heidenblad, f. Reindahl, Greta K.; Ericsson, f. Lundqvist, Karin H.

Ett första kontorsbiträde, två expeditionsvakter, en e. o. expeditionsvakt.

Av arbetsnämnden anställda äro dessutom: 4 inspektörer, 3 amanuenser, 1 konsulent, 165 assistenter, 1 kanslibiträde, 14 kontorsbiträden, 50 skrivbiträden samt 7 expeditionsvaktsbiträden.

Huvudkontoret.

Regeringsgatan 79—81 och Brunnsgatan 22 (postadress: Box 3190, Stockholm 3; postgirokonton nr 182 050); t. »stadens arbetsförmedling», Arbetsnämndens kansli: 9—16 (lördagar 9—14).

Manliga expeditioner. Expeditionstid: 9—16 (lördagar 9—14). Avdelningar för järn- och metallarbetare, hantverks- och fabriksarbetare, handelsarbetare, byggnadsarbetare samt grovarbetare. — Bagarförmedlingen 6—16 och rekryteringsavdelningen för fasta anställningar vid försvarsväsendet 9—16; lördagar 9—14. — Kommunalarbetareavdelningen 9—13. **Kvinnliga expeditioner.** Avdelningar för hantverks- och fabriksarbeterskor 9—16 (lördagar 9—14) och textil- och beklädnadsarbeterskor 9—16 (lördagar 9—14).

Tjänstemannaförmedlingen.

Expedition för: kontorister, Smålandsgatan 31 A, 1 tr.; tekniker, Smålandsgatan 42, 3 tr.; lärare och förvaltnings-tjänstemän, Drottninggatan 116; försäljningspersonal, Norra Smedjegatan 13, 1 tr. (postadress: Box 3190, Stockholm 3); t. »stadens arbetsförmedling»; expeditionstid: 9—16 (lördagar 9—14).

Hotell- och restaurangförmedlingen.

Vattugatan 9 (postadress: Box 3190, Stockholm 3); t. »stadens arbetsförmedling»; expeditionstid: 8—16 (lördagar 8—14).

Artist- och musikerförmedlingen.

Riddargatan 35—37, Ö. (postadress: Box 3190, Stockholm 3); t. »stadens arbetsförmedling»; expeditionstid 10—17 (lördagar 10—14).

Hemhjälpcentralen.

Avdelningar för husföreståndarinnor, kokerskor och husor, hembiträden, städerskor och tillfällig hemhjälp. Avdelning för examinerade barnsköterskor, anstaltspersonal, tandsköterskor och tand-

tekniker. Brunkebergstorg 14 (postadress: Box 3190, Stockholm 3); t. 23 53 30; expeditionstid: 9—16 (lördagar 9—14).

Avdelning för tvätt- och rengöringsarbeterskor, Norra Smedjegatan 13, 3 tr. (postadress: Box 3190, Stockholm 3); t. 23 53 30; expeditionstid 8—17 (lördagar 8—14.)

Aspuddens hemhjälpbyrå.

Hägerstensvägen 150, Aspudden; t. 45 66 52, 45 66 53; expeditionstid: 9—16 (lördagar 9—14).

Bromma hemhjälpbyrå.

Gustavslundsvägen 165, Äppelvikens; t. 26 00 67, 26 00 68; expeditionstid: 9—16 (lördagar 9—14).

Enskede hemhjälpbyrå.

Konstgutarvägen 14, Enskede 1, t. 48 04 40, 48 04 41; expeditionstid: 9—16 (lördagar 9—14).

Ungdomsförmedlingen och yrkesvägledningsbyrån.

Västmannagatan 52, Va.; t. »stadens arbetsförmedling»; expeditionstid: 9—16 (lördagar 9—14). Kvällsmottagning tisådagor och fredagar 18—20.

Sjömansförmedlingen.

Skeppsbron 46, C.; t. 10 62 84, 20 27 83 (manl. avd.), 10 73 60 (kvinnl. avd.), 11 16 79 (insjöflottan); telegramadr.: »förhyrning»; expeditionstid: 9—16 (lördagar 9—14).

Arbetsberedningskontoret i Stockholm.

Mäster Samuelsgatan 19 (postadress: Box 3190, Stockholm 3); t. »stadens arbetsförmedling»; expeditionstid 9—16 (lördagar 9—14).

Utlänningsförmedlingen.

Munkbrogatan 2 (postadress: Box 3190, Stockholm 3); t. 23 42 60 (lokalsamtal), 23 42 20 (rikssamtal); expeditionstid 9—16 (lördagar 9—14).